

DHATURUPAKOSH

(Useful for High School and College Students)

By

L. R. KULKARNI

M. A., L. T.

Teacher, PATWARDHAN HIGH SCHOOL, NAGPUR.

Printed by P. N. BANHATTI B. SO.
at NARAYAN MUDRANALAYA, Dhantoli Nagpur.

Publisher:—H. V. KULKARNI B. SO., L. T. B.
Dhantoli Nagpur.

Price 10 Annas

धातुकरण

508

धातुरूपकोश

508

राम नारायण नन्दवानी
४-७-५५
नामपुरी
०-३-

Explanation of the कर्तरि, कर्मणि or भावे forms in the Columns:—

- 1 If the root is Paras, or Atm. the 1st form in the column is कर्तरि and the 2nd either कर्मणि or भावे.
- 2 If the root is both Paras and Atm. the 1st form is Paras कर्तरि, and the 2nd Atm. कर्तरि and the last either कर्मणि or भावे.

Note:— Only one form is given in the column of कृच् and the First future e. g. कर्ता. कर्ता is the Nom. Sing masc. of कृच् and also the 3rd person sing. of the first Future.

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञाथ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परोक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ, (लृङ्) Condition- al	हेत्वर्थक Infinitive तुम्
अञ्ज् 7. P. To make clear, to anoint	अनक्ति अज्यते	आनक्-ग् आज्यत	अनक्तु अज्यताम्	अञ्ज्यात् अज्येत	आनञ्ज आनञ्जे	अञ्जिष्यति अङ्क्ष्यति आञ्जिष्यत् आङ्क्ष्यत्	अञ्जितुम् अङ्क्षुतुम्
अट् 1 P. To wander	अटति अट्यते	आटत् आट्यत	अटतु अट्यताम्	अटेत् अट्येत	आट आटे	अटिष्यति आटिष्यत्	अटितुम्
अद् 2 P. To eat	अत्ति अद्यते	आदत् आद्यत	अत्तु अद्यताम्	अद्यात् अद्येत	जघास or आद, जक्षे or आदि	अत्स्यति आत्स्यत्	अत्तुम्
अन् 2P. To breathe (always with प्र)	प्राणिति प्राण्यते	प्राणीत् प्राणत् प्राण्यत	प्राणितु प्राण्यताम्	प्राण्यात् प्राण्येत	प्राण प्राणे	प्राणिष्यति प्राणिष्यत्	प्राणितुम्
अय् 1 A To go-generlly with पला changed to पला	पलायते पलाय्यते	पलायत पलाय्यत	पलायताम् पलाय्यताम्	पलायत पलाय्येत	पलायाञ्चक्रे "	पलायिष्यते पलायिष्यत्	पलायितुम्
अर्च् 1 P. To worship	अर्चति अर्च्यते	आर्चत् आर्च्यत	अर्चतु अर्च्यताम्	अर्चेत् अर्च्येत	आनर्च आनर्चे	अर्चिष्यति आर्चिष्यत्	अर्चितुम्
अर्थ 10 A. To beg, to request	अर्थयते अर्थ्यते	आर्थयत आर्थ्यत	अर्थयताम् अर्थ्यताम्	अर्थयेत अर्थ्येत	अर्थयाञ्चक्रे "	अर्थयिष्यते आर्थयिष्यते	अर्थयितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	वाचक विशेषण Past Par- ticiples त (क्त), कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा आणि ल्यप् (य) Gerund	वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक, (गिजन्त) Causal आणि आशीलिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक, (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
अञ्जितव्य अकङ्ठव्य	अञ्जिता अङ्कता	अक्त अक्तवत्	अञ्जित्वा अक्त्वा	अञ्जत् अञ्जमान	अञ्जयति अञ्ज्यात्	अञ्जिष्यति	आञ्जीत्
अटितव्य अटनीय	अटिता	अटित, अटितवत्	अटित्वा	अटत् अट्यमान	आटयति-ते अट्यात्	अटिष्यति	आटीत्
अस्तव्य आद्य अदनीय	अत्ता	जग्ध, also अन्न 'food' जग्धवत्	जग्ध्वा	अदत् अद्यमान	आदयति अद्यात्	जिघत्सति	अघसत्
प्राणितव्य	प्राणिता	प्राणित प्राणितवत्	अनित्वा प्राण्य	प्राणत् प्राण्यमान	प्राणयति प्राण्यात्	प्राणिष्यति	प्राणीत्
पलायितव्य	पलायिता	पलायित पलायितवत्	अयित्वा, पलाय्य	पलायमान पलाय्यमान	पलाययति-ते पलायिष्यति	पलायिष्यते	पलायिष्ट
अर्चितव्य अर्चनीय	अर्चिता	अर्चित, अर्चितवत्	अर्चित्वा	अर्चत् अर्च्यमान	अर्चयति-ते अर्च्यात्	आर्चिष्यति	आर्चीत्
अर्थयितव्य	अर्थयिता	अर्थित अर्थितवत्	अर्थयित्वा	अर्थयमान अर्थ्यमान	अर्थयते अर्थयिष्यति	अर्थयिष्यते	आर्तयत्

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञार्थं (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परोक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थ तुम्. Infinitive
अह् 1 P. To deserve, to worship	अर्हति अर्ह्यते	आर्हत् आर्ह्यत	अर्हतु अर्ह्यताम्	अर्हेत् अर्ह्येत	आनर्ह आनर्ह्ये	अर्हिष्यति आर्हिष्यत्	अर्हितुम्
अव् 1P. To protect, etc.	अवति अव्यते	आवत् आव्यत	अवतु अव्यताम्	अवेत् अव्येत	आव आवे	अविष्यति आविष्यत्	अवितुम्
अवधीर् 10 U. To dis- regard, to despise	अवधीरयति ते अवधीर्यते	अवाधीर- यत्-त अवाधीर्यत	अवधीरयतु -ताम् अवधीर्यताम्	अवधीरयेत् -त अवधीर्येत	अवधीरया- ञ्चकार अवधीरया- ञ्चक्रे	अवधीरयि- ष्यति-ते अवाधीरयि- ष्यत्-त	अवधीर- यितुम्
अश् A 5. To pervade, to accumu- late	अश्नुते अश्यते	आश्नुत आश्यत	अश्नुताम् अश्यताम्	अश्नुयात् अश्येत	आनश्ने "	आशिष्यते, अश्यते, आशिष्यत आक्ष्यत	आशितुम् अष्टुम्
अश् 9. P. To eat	अश्नाति अश्यते	आश्नात् आश्यत	अश्नातु अश्यताम्	अश्नीयात् अश्येत	आश्ना आशे	आशिष्यति आशिष्यत्	आशितुम्
अस् २ P. To sit	अस्ति भूयते	आसीत् अभूयत	अस्तु भूयताम्	स्यात् भूयेत	बभूव बभूवे	भविष्यति अभविष्यत्	भवितुम्
अस् 4 p. To throw	अस्यति अस्यते	आस्यत् आस्यत	अस्यतु अस्यताम्	अस्येत् अस्येत	आस आसे	आसिष्यति आसिष्यत्	आसितुम्
आप् 5 P. To obtain	आप्नोति आप्यते	आप्नोत् आप्यत	आप्नोतु आप्यताम्	आप्नुयात् आप्येत	आप आपे	आप्स्यति आप्स्यत्	आप्नुम्
आस् 2. A. To sit	आस्ते आस्यते	आस्त आस्यत	आस्ताम् आस्यताम्	आसीत आस्येत	आसाश्चक्रे आसाम्बभूव	आसिष्यते आसिष्यत	आसितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तव्य, य अनीय	तृच् प्रत्ययान्त आणि प्र० भविष्य (लुट्) First Future	भूतकाल वाचक विशेषण Past Par- ticiples त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा आणि ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (णिजन्त) Causal आणि आशीर्लुङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सञ्जन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
अर्हितव्य	अर्हिता	अर्हित अर्हितवत्	अर्हित्वा	अर्हत अर्ह्यमाण	अर्हयति-ते अर्ह्यात्	अजिर्हिषति	आर्हीत्
अवितव्य	अविता	अवित अवितवत्	अवित्वा	अवत् अव्ययमान	आवयति-ते अव्यात्	अविर्विषति	आवीत्
अवधी- रयितव्य	अवधीरयिता	अवधीरित, अवधीरित- वत्	अवधीर्य	अवधीरयत् अवधीर- यमाण अवधीर्यमाण	अवधीरयति अवधीर्यात्, अवधीर- यिषीष्ट	अवदिधीर- यिषति-ते	अवादिधी- रत्-त
अशितव्य अष्टव्य	अशिता अष्टा	अष्ट अष्टवत्	अशित्वा अष्ट्वा	अश्नान अश्नयमान	आशयति, आशीशीष्ट अक्षीष्ट	आशिशिषते	आशिष्ट आष्ट
अशितव्य	अशिता	अशित अशितवत्	अशित्वा	अश्नत् अश्नयमान	आशयति अश्यात्	आशिशिषति	आशीत्
भवितव्य, भाव्य, भवनीय	भविता	भूत भूतवत्	भूत्वा	भवत् भूयमान	भावयति भूयात्	बुभूषति	अभूत्
असितव्य	असिता	अस्त अस्तवत्	असित्वा	अस्यत् अस्यमान	आसयति-ते अस्यात्	असिषिषति	अस्थात्
आप्तव्य आप्य आपनीय आसितव्य	आप्ता आसिता	आप्त आप्तवत् आस्त आस्तवत्	आप्त्वा प्राप्य आसित्वा	आप्नुवत् आप्यमान आसीन आस्यमान	आपयति आप्यात् आसयति आसिषीष्ट	ईप्सति आसिषिषते	आपत् आसिष्ट

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परोक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थ तुम्. Infinitive
इ 2 P. To go	एति ईयते	ऐत् ऐयत	एतु ईयताम्	इयात् ईयेत	इयाय ईये	एष्यति ऐष्यत्	एतुम्
इ with अधि 2. A. To study	अधीते अधीयते	अध्यैत अध्यैयत	अधीताम् अधीयताम्	अधीयीत अधीयेत	अधिजगे ”	अध्येष्यते अध्यैष्यत	अध्येतुम्
इष् 6 P. To wish	इच्छति इष्यते	ऐच्छत् ऐष्यत	इच्छतु इष्यताम्	इच्छेत् इष्येत	इयेष ईषे	एषिष्यति ऐषिष्यत्	एषुम् एषितुम्
इष् 4 P. with अनु To search	अन्विष्यति अन्विष्यते	अन्वैष्यत् अन्वैष्यत	अन्विष्यतु अन्विष्यताम्	अन्विष्येत् अन्विष्येत	अन्वियेष अन्वीषे	अन्वेपिष्यति अन्वैपिष्यत्	अन्वेपितुम्
ईक्ष् 1 A. To see	ईक्षते ईक्ष्यते	ऐक्षत ऐक्ष्यत	ईक्षताम् ईक्ष्यताम्	ईक्षेत ईक्ष्येत	ईक्षाञ्चके ”	ईक्षिष्यते ऐक्षिष्यत	ईक्षितुम्
ईङ् 2 A. To praise	ईष्टे ईड्यते	ऐष्ट ऐड्यत	ईष्टाम् ईड्यताम्	ईडीत ईड्येत	ईडाञ्चके- वभूव-आस ”	ईडिष्यते ऐडिष्यत	ईडितुम्
ईश् 2 A. To rule, to Command	ईष्टे ईश्यते	ऐष्ट ऐश्यत	ईष्टाम् ईश्यताम्	ईशीत ईश्येत	ईशाञ्चके- आस-वभूव, ”	ईशिष्यते ऐशिष्यत	ईशितुम्
ईह् 1 A To endeavour	ईहते ईह्यते	ऐहत ऐह्यत	ईहताम् ईह्यताम्	ईहेत ईह्येत	ईहाञ्चके- वभूव-आस ”	ईहिष्यते ऐहिष्यत	ईहितुम्
उज्झ् 6 P. To abandon	उज्झति उज्झ्यते	औज्झत् औज्झ्यत	उज्झतु उज्झ्यताम्	उज्झेत् उज्झ्येत	उज्झाञ्चकार वभूव-आस	उज्झिष्यति औज्झिष्यत्	उज्झितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तव्य, य अनीय	तृच् प्रत्ययान्त आणि प्र० भविष्य (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Par- tiple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा आणि ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	अव्ययक (णिजन्त) Causal आणि आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक, (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
एतव्य	एता	इत इतवत्	इत्वा	यत् इयमान	गमयति इयात्	जिगमिषति	अगात्
अध्येतव्य	अध्येता	अधीत, अधीतवत्	अधीत्य	अधीयान अधीयमान	अध्यापयति अध्येषीष्ट	अधिजिगां- सते	अध्यगीष्ट अध्यैष्ट
एष्टव्य एषितव्य	एष्टा एषिता	इष्ट, इष्टवत्	इष्ट्वा एषित्वा	इच्छत् इष्यमाण	एषयति इष्यात्	एषिषिषति	ऐषीत्
अन्वेषिव्य	अन्वेषिता	अन्विषित, अन्विषितवत्	अन्विष्य	अन्विष्यत् अन्विष्यमाण	अन्वेषयति अन्विष्यात्	अन्वेषिषति	अन्वेषीत्
ईक्षितव्य	ईक्षिता	ईक्षित, ईक्षितवत्	ईक्षित्वा परीक्ष्य	ईक्षमाण ईक्ष्यमाण	ईक्षयति, -ते ईक्षिषीष्ट	ईचिक्षिषते	ऐक्षिष्ट
ईडितव्य	ईडिता	ईडित, ईडितवत्	ईडित्वा	ईडान ईड्यमाण	ईडयति -ते ईडिषीष्ट	ईडिडिषते	ऐडिष्ट
ईशितव्य	ईशिता	ईशित, ईशितवत्	ईशित्वा	ईशान, ईश्यमाण	ईशयति -ते ईशिषीष्ट	ईशेशिषते	ऐशिष्ट
ईहितव्य	ईहिता	ईहित, ईहितवत्	ईहित्वा	ईहमान ईह्यमाण	ईहयति ईहिषीष्ट	ईजिहीषते	ऐहिष्ट
उज्झितव्य	उज्झिता	उज्झित, उज्झितवत्	उज्झित्वा	उज्झत् उज्झ्यमाण	उज्झयति उज्झ्यात्	उज्जिजिषति	औज्झीत्

धातु.	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञाथ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	पराक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि. भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थक तुम्. Infinitive
ऊह् I A. (Sometim- es P.). To Conjecture to reason, to infer एज् I A. To shine. एज् I P. to shake	ऊहते ऊहति ऊह्यते	औहत् औह्यत्	ऊहताम् ऊहतु ऊह्यताम्	ऊहेत् ऊहेत् ऊह्येत	ऊहाञ्चक्रे etc. ”	ऊहिष्यत् औहिष्यत्	ऊहितुम्
एज् I A. To shine. एज् I P. to shake	एजते एज्यते	ऐजत् ऐज्यत्	एजताम् एज्यताम्	एजेत् एज्येत	एजाञ्चक्रे etc ”	एजिष्यते ऐजिष्यत्	एजितुम्
एध् I A. To increa- se, to proser	एधते एध्यते	ऐधत् ऐध्यत्	एधताम् एध्यताम्	एधेत् एध्येत	एधाञ्चक्रे etc ”	एधिष्यते ऐधिष्यत्	एधितुम्
कथ् 1 A. To praise, to boast	कथ्यते कथ्यते	अकथत् अकथ्यत्	कथ्यताम् कथ्यताम्	कथ्येत कथ्येत	चकथे ”	कथिष्यते अकथिष्यत्	कथितुम्
कथ् 10 U. To tell	कथयति-ते कथ्यते	अकथयत्-त अकथ्यत्	कथयतु-ताम् कथ्यताम्	कथयेत्-त कथ्येत	कथयाञ्चकार etc कथया- ञ्चक्रे etc	कथयिष्यति-ते अकथयिष्यत् -त	कथयितुम्
कम् 1 A. To desire	कामयते काम्यते	अकामयत् अकाम्यत्	कामयताम् काम्यताम्	कामयेत् काम्येत	कामयाञ्चक्रे etc or चकमे ”	कामयिष्यते or कामिष्यते अकामयिष्यत् अकामिष्यत्	कामयितुम्
कम्प् I A To shake, to tremble	कम्पते कम्प्यते	अकम्पत् अकम्प्यत्	कम्पताम् कम्प्यताम्	कम्पेत् कम्प्येत	चकम्पे ”	कम्पिष्यते, अकम्पिष्यत्	कम्पितुम्
काश् I A. To shine	काशते काश्यते	अकाशत् अकाश्यत्	काशताम् काश्यताम्	काशेत् काश्येत	चकाशे ”	काशिष्यते अकाशिष्यत्	काशितुम्
कुप् 4 P. To be angry	कुप्यति कुप्यते	अकुप्यत् अकुप्यत्	कुप्यतु कुप्यताम्	कुप्येत् कुप्येत	चुकोप चुकुपे	कोपिष्यति अकोपिष्यत्	कोपितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तद्य, य अनीथ	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा and ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
उहितव्य	उहिता	उहित उहितवत्	उहित्वा	उहमान उह्यमान	उहयति उहिषीष्ट	उजिहिषते- ति	औहिष्ट
एजितव्य	एजिता	एजित एजितवत्	एजित्वा	एजमान एज्यमान	एजयति एजिषीष्ट	एजिजिषते	ऐजिष्ट
एधितव्य	एधिता	एधित एधितवत्	एधित्वा	एधमान एध्यमान	एधयति-ते एधिषीष्ट	एदिधिषते	ऐधिष्ट
कथितव्य	कथिता	कथित कथितवत्	कथित्वा	कथमान कथ्यमान	कथयति-ते कथिषीष्ट	चिकथिषते	अकथिष्ट
कथयितव्य, कथनीय	कथयिता	कथित कथितवत्	कथयित्वा	कथयत् कथयमान कथ्यमान	कथयति कथ्यात् कथयिषीष्ट	चिकथयि- षति-ते	अचकथत् अचकथत
कामयितव्य	कामयिता	कान्त कान्तवत्	कामयित्वा कान्त्वा कमित्वा	कामयमान काम्यमान	कामयति कामयिषीष्ट or कमिषीष्ट	चिकमिषते चिकामयिषते	अचीकमत् -त अचकमत् -त
कम्पितव्य	कम्पिता	कम्पित कम्पितवत्	कम्पित्वा	कम्पमान कम्प्यमान	कम्पयति कम्पिषीष्ट	चिकम्पिषते,	अकम्पिष्ट
काशितव्य	काशिता	काशित काशितवत्	काशित्वा प्रकाश्य	काशमान काश्यमान	काशयति काशिषीष्ट	चिकाशिषते	अकाशिष्ट
कोपितव्य कोपनीय	कोपिता	कुपित कुपितवत्	कुपित्वा को- पित्वा संकुप्य	कुप्यत् कुप्यमान	कोपयति कुप्यात्	चुकुपिषति	अकुपत्

धातु.	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परोक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condition- al	हेत्वर्थ तुम्. Infinitive
कुम् 4 P. To embrace	कुस्यति कुस्यते	अकुस्यत् अकुस्यत	कुस्यतु कुस्यताम्	कुस्येत् कुस्येत	चुकोस चुकुसे	कोसिष्यति, अकोसिष्यत्	कोसितुम्
कृज् 1 P. To make an in- articulate sound, to coo	कूजति कूज्यते	अकूजत् अकूज्यत	कूजतु कूज्यताम्	कूजेत् कूज्येत	चुकूज चुकूजे	कूजिष्यति अकूजिष्यत्	कूजितुम्
कृ 8 U. To do	करोति कुरुते क्रियते	अकरोत् अकुरुत अक्रियत	करोतु कुरुताम् क्रियताम्	कुर्यात् कुर्वीत क्रियेत	चकार चक्रे ,,	करिष्यति-ते अकरिष्यत्-त	कर्तुम् कर्तुम् कर्तुम्
कृत् 6 P. To cut.	कृन्तति कृत्यते	अकृन्तत् अकृत्यत	कृन्ततु कृत्यताम्	कृन्तेत् कृत्येत	चकर्त् चकृते	कर्तिष्यति अकर्तिष्यत्	कर्तितुम्
कृष् IP. To pull, to plough	कर्षति कृष्यते	अकर्षत् अकृष्यत	कर्षतु कृष्यताम्	कर्षेत् कृष्येत	चकर्ष चकृषे	कक्ष्यति क्रक्ष्यति अकक्ष्यत् अक्रक्ष्यत्	कर्षितुम्
कृ 6 p. To scatter	किरति कीर्यते	अकिरत् अकीर्यत	किरतु कीर्यताम्	किरेत् कीर्येत	चकार चकरे	करिष्यति करीष्यति अकरिष्यत् अकरीष्यत्	करितुम् करीतुम्
कृत् 10 U. To name, to glorify	कीर्तयति-ते कीर्त्यते	अकीर्तयत्-त अकीर्त्यत	कीर्तयतु-ताम् कीर्त्यताम्	कीर्तयेत्-त कीर्त्येत	कीर्त्तयाञ्चकार etc कीर्त्तया- ञ्चक्रे etc	कीर्त्तयिष्यति-ते अकीर्त्तयिष्य- त्-त	कीर्त्तयितुम्
क्लप् I A. To be able, to be fit for	कल्पते कल्प्यते	अकल्पत अकल्प्यत	कल्पताम् कल्प्यताम्	कल्पेत कल्प्येत	चक्लपे ,,	कल्पिष्यते कल्प्यते	कल्पितुम् कल्प्युम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तद्य, य अनीय	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	सुलकाल वाचक विशेषण Past Par- ticiples न (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (कवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा and ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शत्, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
कोसितव्य	कोसिता	कुसित कुसितवत्	कुसित्वा कोसित्वा	कुस्यत् कुस्यमान	कोसयति-ते कुस्यात्	चिकुसिषति चुकासिषति	अकुसत्
कूजितव्य	कूजिता	कूजित कूजितवत्	कूजित्वा	कूजत् कूज्यमान	कूजयति-ते कूज्यात्	चुकूजिषति	अकूजीत्
कर्तव्य करणीय कार्य	कर्ता	कृत कृतवत्	कृत्वा	कुर्वत् कुर्वाण क्रियमाण	कारयति क्रियात् कृषीष्ट	चिकीर्षति	अकर्षीत् अकृत
कर्तितव्य	कर्तिता	कृत्त कृत्तवत्	कर्तित्वा	कृन्तत् कृत्यमान	कर्तयति कृत्यात्	चिकर्तिषति चिकृत्सति	अकर्तीत्
कर्षितव्य	कर्षिता	कृष्ट कृष्टवत्	कृष्ट्वा	कर्षत् कृष्यमाण	कर्षयति कृष्यात्	चिकृक्षति	अकर्क्षीत् अकृक्षत्
करितव्य करीतव्य	करिता करीता	कीर्ण कीर्णवत्	करित्वा करीत्वा प्रकीर्य	किरत् कीर्यमाण	कारयति कीर्यात्	चिकरिषति चिकरीषति	अकारीत्
कीर्तयितव्य कीर्तनीय कीर्त्य	कीर्तयिता	कीर्तित कीर्तितवत्	कीर्तयित्वा	कीर्तयत् कीर्तयमान कीर्त्यमान	कीर्तयति कीर्त्यात् कीर्तयिषीष्ट	चिकीर्तयि- षति-ते	अचीकृतत् अचिकीर्तत्
कल्पितव्य	कल्पिता	कल्पित कल्पितवत्	कल्पित्वा कल्पत्वा	कल्पमान कल्प्यमान	कल्पयति कल्पिषीष्ट कल्पीष्ट	चिकल्पते	अकल्पत् अकल्पिष्ट अकल्प्यत्

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परोक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृङ्) Condi- tional	हेत्वर्थक Infinitive तुम्
क्रन्द् I P. To cry, to weep	क्रन्दति क्रन्द्यते	अक्रन्दत् अक्रन्द्यत	क्रन्दतु क्रन्द्यताम्	क्रन्देत् क्रन्द्येत	चक्रन्द चक्रन्दे	क्रन्दिष्यति अक्रन्दिष्यत्	क्रन्दिष्यतुम्
क्रम् I U. 4 P. To walk, to step	क्रामति क्राम्यति क्रमते, क्रम्यते	अक्रामत्, अक्राम्यत् अक्रमत अक्रम्यत	क्रामतु क्राम्यतु क्रमताम् क्रम्यताम्	क्रामेत् क्राम्येत् क्रमेत क्रम्येत	चक्राम चक्रमे	क्रमिष्यति क्रंस्यते, अक्रमिष्यत् अक्रंस्यत	क्रमितुम् क्रन्तुम्
क्री 9 U. To buy, to purchase	क्रीणाति क्रीणीते क्रीयते	अक्रीणात् अक्रीणीत अक्रीयत	क्रीणातु क्रीणीताम् क्रीयताम्	क्रीणीयात् क्रीणीत क्रीयेत	चिक्राय, चिक्रिये	क्रेष्यति, क्रेष्यते अक्रेष्यत् अक्रेष्यत	क्रेतुम्
क्रीड् I P. To Play, to am- use oneself	क्रीडति क्रीड्यते	अक्रीडत् अक्रीड्यत	क्रीडतु क्रीड्यताम्	क्रीडेत् क्रीड्येत	चिक्रीड चिक्रीडे	क्रीडिष्यति अक्रीडिष्यत्	क्रीडितुम्
क्रुध् 4 P. To be angry	क्रुध्यति क्रुध्यते	अक्रुध्यत् अक्रुध्यत	क्रुध्यतु क्रुध्यताम्	क्रुध्येत् क्रुध्येत	चुक्रोध चुक्रुधे	क्रोस्यति अक्रोस्यत्	क्रोडुम्
क्लम् 1 & 4 P. To be Fati- gued or tired	क्लामति क्लाम्यति क्लम्यते	अक्लामत् अक्लाम्यत् अक्लम्यत	क्लामतु क्लाम्यतु क्लमताम् क्लम्यताम्	क्लामेत् क्लाम्येत् क्लमेत क्लम्येत	चक्लाम चक्लमे ”	क्लमिष्यति अक्लमिष्यत्	क्लमितुम्
क्षम् 1 A To endure, to forgive	क्षमते क्षम्यते	अक्षमत अक्षम्यत	क्षमताम् क्षम्यताम्	क्षमेत क्षम्येत	चक्षमे चक्षमे	क्षमिष्यते क्षं- स्यते अक्षमि- ष्यत अक्षंस्यत	क्षमितुम् क्षन्तुम्
क्षम् 4 P. To endure	क्षाम्यति क्षम्यते	अक्षाम्यत् अक्षम्यत	क्षाम्यतु क्षम्यताम्	क्षाम्येत् क्षम्येत	चक्षाम चक्षमे	क्षमिष्यति क्षं स्यति अक्षमि- ष्यत् अक्षंस्यत्	क्षन्तुम् क्षमितुम्
क्षल् 10 U. To wash, to cleanse	क्षालयति-ते क्षाल्यते	अक्षालयत् त अक्षाल्यत	क्षालयतु-ताम् क्षाल्यताम्	क्षालयेत्-त क्षाल्येत	क्षालयाञ्चकार etc. क्षालया- ञ्चक्रे etc.	क्षालयिष्यति- ते अक्षाल- यिष्यत्-त	क्षालयितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तद्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (कृत्वत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा & द्वयप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक. (गिजन्त) Causal & आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुट्) Aorist
क्रन्दितव्य	क्रन्दिता	क्रन्दित क्रन्दितवत्	क्रन्दित्वा	क्रन्दत् क्रन्द्यमान	क्रन्दयति, क्रन्द्यात्	चिक्रन्दिषति	अक्रन्दीत्
क्रमितव्य क्रन्तव्य	क्रमिता क्रन्ता	क्रान्त, क्रान्तवत्	क्रमित्वा क्रान्त्वा, क्रन्त्वा आक्रम्य	क्रामत् क्राम्यत् क्रममाण क्रम्यमाण	क्रमयति, क्रम्यात् क्रंसीष्ट	चिक्रमिषति- ते चिक्रंसते	अक्रमीत् अक्रंस्त
क्रेतव्य क्रेय	क्रेता	क्रीत, क्रीतवत्	क्रीत्वा विक्रीय	क्रीणत् क्रीणान क्रीयमाण	क्रापयति क्रीयात् क्रेपीष्ट	चिक्रीषति,	अक्रेपीत्, अक्रेष्ट
क्रीडितव्य, क्रीडनीय	क्रीडिता	क्रीडित, क्रीडितवत्	क्रीडित्वा	क्रीडत् क्रीड्यमाण	क्रीडयति, क्रीड्यात्	चिक्रीडिषति	अक्रीडीत्
क्रोद्धव्य	क्रोद्धा	कुद्ध कुद्धवत्	कुद्ध्वा	कुध्यत् कुध्यमान	क्रोधयति कुध्यात्	चुक्रुत्सति	अकुधत्
क्लमितव्य	क्लमिता	क्लान्त क्लान्तवत्	क्लमित्वा, क्लान्त्वा	क्लान्त, क्लान्तवत्	क्लमयति-ते क्लम्यात्	चिक्लमिषति	अक्लमत्
क्षमितव्य क्षन्तव्य	क्षमिता क्षन्ता	क्षान्त क्षान्तवत्	क्षमित्वा, क्षा- न्त्वा संक्षम्य	क्षममाण क्षम्यमाण	क्षमयति-ते क्ष- मिषीष्ट क्षंसीष्ट	चिक्षमिषते चिक्षंस्यते	अचिक्षमत् अचिक्षमत
क्षन्तव्य क्षमितव्य	क्षन्ता क्षमिता	क्षान्त, क्षान्तवत्	क्षन्त्वा, क्षमि त्वा, संक्षम्य	क्षाम्यत् क्षम्यमाण	क्षमयति-ते क्षम्यात्	चिक्षमिषति चिक्षंसति	अक्षमत्
क्षालयितव्य क्षालनीय	क्षालयिता	क्षालित् क्षालितवत्	क्षालयित्वा प्रक्षाल्य	क्षालयत् क्षालयमान क्षाल्यमान	क्षालयति क्षाल्यात् क्षालयिषीष्ट	चिक्षालयि- षति ते	अचिक्षलत्- त

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परोक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृङ्) Condi- tional	हेत्वर्थक Infinitive तुम्
क्षि I P. To decay	क्षयति क्षीयते	अक्षयत् अक्षीयत	क्षयतु क्षीयताम्	क्षयेत् क्षीयेत	चिक्षाय चिक्षिये	क्षेप्यति अक्षेप्यत्	क्षेतुम्
क्षि 5 P. To destroy	क्षिणोति क्षीयते	अक्षिणोत् अक्षीयत	क्षिणोतु क्षीयताम्	क्षिणुयात् क्षीयेत	"	"	"
क्षिप् 6 P. To throw	क्षिपति क्षिप्यते	अक्षिपत् अक्षिप्यत	क्षिपतु क्षिप्यताम्	क्षिपेत् क्षिप्येत	चिक्षेप चिक्षिपे	क्षेप्स्यति अक्षेप्स्यत्	क्षेप्तुम्
क्षुम् 4 P. To be agi- tated	क्षुभ्यति क्षुभ्यते	अक्षुभ्यत् अक्षुभ्यत	क्षुभ्यतु क्षुभ्यताम्	क्षुभ्येत् क्षुभ्येत	चुक्षोभ चुक्षुभे	क्षोभिष्यति अक्षोभिष्यत्	क्षोभितुम्
खन् I P. To dig	खनति खन्यते खायते	अखनत् अखन्यत अखायत	खनतु खन्यताम् खायताम्	खनेत् खन्येत खायेत	चखान चखने	खनिष्यति अखनिष्यत्	खनितुम्
खाद् I P. To eat, to devour	खादति खाद्यते	अखादत् अखाद्यत	खादतु खाद्यताम्	खादेत् खाद्येत	चखाद चखादे	खादिष्यति अखादिष्यत्	खादितुम्
खिद् 4 A. To be dis- tressed, to suffer pain	खिद्यते "	अखिद्यत "	खिद्यताम् "	खिद्येत "	चिखिदे "	खेत्स्यते अखेत्स्यत	खेतुम्
खल् I P To move, to sport	खेलति खेल्यते	अखेलत् अखेल्यत	खेलतु खेल्यताम्	खेलेत् खेल्येत	चिखेल चिखेले	खेलिष्यति अखेलिष्यत्	खेलितुम्
गण् 10 U. To Count	गणयति - ते गण्यते	अगणयत् - त अगण्यत	गणयतु - ताम् गण्यताम्	गणयेत् - त गण्येत	गणयाञ्चकार etc गणयाञ्च के etc.	गणयिष्यति - ते अगणयिष्यत् -त	गणयितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा & ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक. (गिजन्त) Causal & आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
क्षेतव्य	क्षेता	क्षित or क्षीण, क्षितवत् or क्षीणवत्	क्षित्वा	क्षयत्, क्षीयमाण	क्षाययति, क्षीयात्	चिक्षीषति	अक्षीषीत्
"	"	"	"	"	"	"	"
क्षेप्तव्य	क्षेप्ता	क्षिप्त, क्षिप्तवत्	क्षिप्त्वा निक्षिप्य	क्षिपत् क्षिप्यमाण	क्षेपयति क्षिप्यात्	चिक्षिप्सति,	अक्षेप्सीत्
क्षोभितव्य	क्षोभिता	क्षुब्ध, क्षुब्ध- वत् क्षुभित, क्षुभितवत्	क्षुब्ध्वा	क्षुभ्यत् क्षुभ्यमाण	क्षोभयति क्षुभ्यात्	चुक्षुमिषति	अक्षोभीत् अक्षुभत्
खनितव्य	खनिता	खात, खातवत्	खनित्वा खात्वा, उत्खा- य, उत्खन्य	खनत् खायमान खन्यमान	खानयति खन्यात् खायात्	चिखनिषति	अखनीत् अखानीत्
खादितव्य	खादिता	खादित, खा- दितवत्	खादित्वा	खादत् खाद्यमान	खादयति, खाद्यात्	चिखादिषति	अखादीत्
खेत्तव्य	खेत्ता	खिन्न खिन्नवत्	खित्वा परिखिद्य	खिद्यमान "	खेदयति खित्सीष्ट	चिखित्सते	अखित्त
खेलितव्य	खेलिता	खेलित खेलितवत्	खेलित्वा	खेलत् खेल्यमान	खेलयति खेल्यात्	चिखेलिषति	अखेलीत्
गणयितव्य गणनीय,	गणायिता	गणित गणितवत्	गणयित्वा विगणय्य	गणयत्-मान गण्यमान	गणयति गण्यात् गणयिषीष्ट	जिगणयिषति	अजीगणत्-त अजगणत् त

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परोक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ, (लृङ्) Condi- tional	हेत्वर्थक Infinitive तुम्
गद् I P. To speak	गदति गद्यते	अगदत् अगद्यत	गदतु गद्यताम्	गदेत् गद्येत	जगाद जगदे	गादिष्यति अगादिष्यत्	गादितुम्
गम् I P. To go	गच्छति गम्यते	अगच्छत् अगम्यत	गच्छतु गम्यताम्	गच्छेत् गम्येत	जगाम जगमे	गमिष्यति अगमिष्यत्	गन्तुम्
गर्ज् I P. To thund- er.	गर्जति गर्ज्यते	अगर्जत् अगर्ज्यत	गर्जतु गर्ज्यताम्	गर्जेत् गर्ज्येत	जगर्ज जगर्जे	गर्जिष्यति अगर्जिष्यत्	गर्जितुम्
गवेष् I.U. To hunt for, to seek	गवेषयति-ते गवेष्यते	अगवेषयत्-त अगवेष्यत	गवेषयतु-ताम् गवेष्यताम्	गवेषयेत्-त गवेष्येत	गवेषयाञ्च- कार etc. गवेषयाञ्चक्रे etc.	गवेषयि- ष्यति-ते अगवेषयि- ष्यत्-त	गवेषयितुम्
गाह् I A. To bathe, to dive into	गाहते गाह्यते	अगाहत अगाह्यत	गाहतु गाह्यताम्	गाहेत गाह्येत	जगाहे ”	गाहिष्यते आक्ष्यते अगाहिष्यत अआक्ष्यत	गाहितुम् गाहितुम्
गुप् IP. To protect	गोपायति गोपाय्यते गुप्यते	अगोपायत् अगोपाय्यत अगुप्यत	गोपायतु गोपाय्य- ताम् गुप्यताम्	गोपायेत् गोपाय्येत गुप्येत	जुगोप गोपायाञ्च- कार etc. जुगुपे गोपायाञ्चक्रे etc.	गोपायिष्यति गोपिष्यति गोप्स्यति अगोपायिष्यत् अगोपिष्यत् अगोप्स्यत्	गोपायितुम् गोपितुम् गोपितुम्
गुप् IA. To censure	जुगुप्सते जुगुप्स्यते	अजुगुप्सत अजुगुप्स्यत	जुगुप्सताम् जुगुप्स्यताम्	जुगुप्सेत जुगुप्स्येत	जुगुप्साञ्चक्रे etc. ”	जुगुप्सिष्यते अजुगुप्सिष्यत	जुगुप्सितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Par- tiple त (क्त) कर्मण वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा & ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal & आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक (सन्नन्त) Desidera- tive	सायान्यभूत (लुङ्) Aorist
गदितव्य	गदिता	गदित गदितवत्	गदित्वा	गदत् गद्यमान	गादयति गद्यात्	जिगदिषति	अगदीत् अगादीत्
गन्तव्य गम्य गमनीय	गन्ता	गत गतवत्	गत्वा आगम्य आगत्य	गच्छत् गम्यमान	गमयति गम्यात्	जिगमिषति	अगमत्
गर्जितव्य	गर्जिता	गर्जित गर्जितवत्	गर्जित्वा	गर्जत् गर्ज्यमान	गर्जयति गर्ज्यात्	जिगर्जिषति	अगर्जीत्
गवेषयितव्य	गवेषयिता	गवेषित गवेषितवत्	गवेषयित्वा	गवेषयत् गवेषमाण गवेष्यमाण	गवेषयति गवेष्यात् गवेषयिषीष्ट	जिगवेषयि षति-ते	अजगवेषत्-त
गाहितव्य गाढव्य	गाहिता गाढा	गाहित गाढ गाहितवत् गाढवत्	गाहित्वा गाढ्वा	गाहमान गाह्यमान	गाहयति-ते गाहिषीष्ट घाक्षीष्ट	जिगाहिषते जिघ्राक्षते	अगाहिष्ट अगाढ
गोपायितव्य गोप्तव्य गोपितव्य गोपनीय	गोपायिता गोप्ता गोपिता	गोपायित गुप्त गोपायितवत् गुप्तवत्	गोपायित्वा गोपित्वा गुप्त्वा	गोपायत् गुप्यमान	गोपाययति गोपयति गोपायात् गुप्यात्	जुगोपायिषति जुगुपिषति जुगोपायिषति जुगुप्सति	अगोपायीत् अगौप्सीत्
जुगुप्सितव्य	जुगुप्सिता	जुगुप्सित जुगुप्सितवत्	जुगुप्सित्वा	जुगुप्समान जुगुप्स्यमान	जुगुप्सयति-ते जुगुप्सिषीष्ट	जुगुप्सिषते	अजुगुप्सिष्ट

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञाये (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थे (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परीक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & Future संकेतार्थ. (लृङ्) Condi- tional	हेत्वर्थक Infinitive तुप्
गृह् 1 U. To cover, to keep secret	गृह्णति-ते गुह्यते	अगृह्णत्-त अगुह्यत	गृह्णतु-ताम् गुह्यताम्	गृह्येत्-त गुह्येत	जुगृह जुगृहे ”	गृहीष्यति-ते घोक्ष्यति-ते अगृहीष्यत्-त अघोक्ष्यत्-त	गृहीतुम् गोदुम्
गै 1P. To sing	गायति गीयते	अगायत् अगीयत	गायतु गीयताम्	गायेत् गीयेत	जगौ जगे	गास्यति अगास्यत्	गातुम्
ग्रन्थ् 9 P. To put to- gether, to fasten	ग्रन्थति ग्रन्थ्यते	अग्रन्थात् अग्रन्थत	ग्रन्थात् ग्रन्थताम्	ग्रन्थीयात् ग्रन्थ्येत	जग्रन्थ जग्रन्थे	ग्रन्थिष्यति अग्रन्थिष्यत्	ग्रन्थितुम्
ग्रह् 9 U. To seize, to take hold of	गृह्णाति गृह्णीति गृह्यते	अगृह्णात् अगृह्णीत अगृह्यत	गृह्णातु गृह्णीताम् गृह्यताम्	गृह्णीयात् गृह्णीत गृह्येत	जग्राह जग्रहे	ग्रहीष्यति-ते अग्रहीष्यत्-त	ग्रहीतुम्
ग्लै 1 P. To be weary	ग्लायति ग्लायते	अग्लायत् अग्लायत	ग्लायतु ग्लायताम्	ग्लयेत् ग्लयेत	जग्लौ जग्ले	ग्लास्यति अग्लास्यत्	ग्लातुम्
घुप् 10 U. To proclaim aloud	घोषयति-ते घोष्यते	अघोषयत्-त अघोष्यत	घोषयतु-ताम् घोष्यताम्	घोषयेत्-त घोष्येत	घोषयाञ्चकार etc. घोषयाञ्च क्रे etc.	घोषयिष्यति-ते अघोषयिष्यत्- -त	घोषितुम्
घ्रा 1P. To smell	जिघ्रति घ्रायते	अजिघ्रत् अघ्रायत	जिघ्रतु घ्रायताम्	जिघ्रेत् घ्रायेत	जघ्रौ जघ्रे	घ्रास्यति अघ्रास्यत्	घ्रातुम्
चकास् 2P. To shine, to be prosperous	चकास्ति चकास्यते	अचकात्-द् अचकास्यत	चकास्तु चकास्यताम्	चकास्यात् चकास्येत	चकासाञ्चकार etc. चकासाञ्च क्रे etc.	चकासिष्यति अचकासिष्यत्	चकासितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तव्य, य अनीय	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Par- tiple त (क्) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा and ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	अयोचक (णिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
गूहितव्य गोढव्य	गूहिता गोढा	गूढ गूढवत्	गूहित्वा गूहित्वा गूढ्वा	गूहत् गूहमान गूह्यमान	गूहयति गूह्यात् गूहिषीष्ट गूक्षीष्ट	जुगुक्षति-ते	अगूहीत् अगुक्षत् अगूहिष्ट अगु- क्षत अगूढ
गातव्य, गेय	गाता	गीत गीतवत्	गीत्वा प्रगाय	गायत् गीयमान	गापयति गेयात्	जिगासति	अगासीत्
ग्रन्थितव्य	ग्रन्थिता	ग्रथित ग्रथितवत्	ग्रथित्वा ग्रन्थित्वा उद्ग्रथ्य	ग्रथन्त् ग्रथ्यमान	ग्रथयति-ते ग्रथ्यात्	जिग्रन्थिषति	अग्रन्थीत्
ग्रहीतव्य ग्राह्य ग्रहणीय	ग्रहीता	गृहीत गृहीतवत्	गृहीत्वा	गृह्णत् गृह्णान गृह्यमाण	ग्राहयति गृह्यात् ग्राहिषीष्ट	जिघृक्षति-ते	अग्रहीत् अग्रहिष्ट
ग्लातव्य	ग्लाता	ग्लान ग्लानवत्	ग्लात्वा	ग्लायत् ग्लायमान	ग्लापयति ग्ल- पयति ग्लयात् ग्लेयात्	जिग्लासति	अग्लासीत्
घोषयितव्य	घोषयिता	घोषित घोषितवत्	घोषयित्वा	घोषयत् घोषयमाण घोष्यमाण	घोषयति-ते घोष्यात् घोषयिषीष्ट	जुघोषिषते जुघुषिषते	अजुघुपत्-त
प्रातव्य	प्राता	प्रात प्रातवत्	प्रात्वा	जिघ्रत् प्रायमाण	प्रापयति प्रा- यात् प्रेयात्	जिघ्रासति	अप्रात् अप्रासीत्
चकासितव्य	चकासिता	चकासित चकासितवत्	चकासित्वा	चकासत् चकास्यमान	चकासयति चकास्यात्	चिचकासि षति	अचकासीत्

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परोक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ, (लृङ्) Condi- tional	हेत्वर्थक Infinitive तुप्
चक्ष् 2 A. To speak, to tell	चष्टे ख्यायते कशायते	अचष्ट अख्यायत अकशायत	चष्टाम् ख्यायताम् कशायताम्	चक्षीत ख्यायेत कशायेत	चचक्षे चख्यौ चख्ये चकशौ चकशे	ख्यास्यति कशास्यति अख्यास्यत अकशास्यत	ख्यातुम् कशातुम्
चर् 1P. To walk	चरति चर्यते	अचरत् अचर्यत	चरतु चर्यताम्	चरेत् चर्येत	चचार चेरे	चरिष्यति अचरिष्यत्	चरितुम्
चल 1 P. To stir, to shake	चलति चल्यते	अचलत् अचल्यत	चलतु चल्यताम्	चलेत् चल्येत	चचाल चेल	चलिष्यति अचलिष्यत्	चलितुम्
चि 5 U. To collect	चिनोति चिनुते चीयते	अचिनोत् अचिनुत अचीयत	चिनोतु चिनुताम् चीयताम्	चिनुयात् चिन्वीत चीयेत	चिचाय चिकाय चिच्ये चिक्ये	चेष्यति-ते अचेष्यत्-त	चेतुम्
चिन्त् 10U. to think, to con- temple	चिन्तयति-ते चिन्त्यते	अचिन्तयत्-त अचिन्त्यत	चिन्तयतु- ताम् चिन्त्यताम्	चिन्तयेत्-त चिन्त्येत	चिन्तयाञ्चकार etc. चिन्तयाञ्चक्रे etc.	चिन्तयिष्यति -ते, अचिन्त- यिष्यत्-त	चिन्तितुम्
चुद् 10U. To direct, to drive	चोदयति-ते चोद्यते	अचोदयत्-त अचोद्यत	चोदयतु-ताम् चोद्यताम्	चोदयेत्-त चोद्येत	चोदयाञ्चकार etc. चोदयाञ्चक्रे etc.	चोदयिष्यति -ते, अचोद- यिष्यत्-त	चोदयितुम्
चुर् 10 U. To steal	चोरयति-ते चोर्यते	अचोरयत्-त अचोर्यत	चोरयतु-ताम् चोर्यताम्	चोरयेत्-त चोर्येत	चोरयाञ्चकार etc. चोरयाञ्चक्रे etc.	चोरयिष्यति-ते अचोरयिष्यत् - त	चोरयितुम्
च्यु 1 A. to go, to drop down	च्यवते च्यूयते	अच्यवत अच्यूयत	च्यवताम् च्यूयताम्	च्यवेत च्यूयेत	चुच्युवे ”	च्योष्यति अचोष्यत	च्युतुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल वाचक विशेषण Past Par- tiple त (क्त) कर्मणे वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा & ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रत्येक (गिजन्त) Causal & आशीर्षिद् Bene- dictive	इच्छार्थक (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुट्) Aorist
ख्यातव्य कशातव्य	ख्याता कशाता	ख्यात ख्यातवत् कशात कशातवत्	ख्यात्वा कशात्वा आख्याय आकशाय	चक्षाण ख्यायमान कशायमान	ख्यापयति-ते कशापयति-ते	चिख्यासति-ते	अख्यत् अकशासीत्
चरितव्य	चरिता	चरित चरितवत्	चरित्वा	चरत् चर्यमाण	चारयति चर्यात्	चिचरिषति	अचारीत्
चालितव्य	चलिता	चलित चलितवत्	चलित्वा	चलत् चल्यमान	चालयति चल्यात्	चिचलिषति	अचालीत्
चेतव्य	चेता	चित चितवत्	चित्वा	चिन्वत् चीयमान	चाययति चीयात् चेपीष्ट	चिक्रीषति	अचैषीत् अचेष्ट
चिन्तयितव्य	चिन्तयिता	चिन्तित चिन्तितवत्	चिन्तयित्वा	चिन्तयत् चिन्तयमान चिन्त्यमान	चिन्तयति चिन्त्यात् चिन्तयिषीष्ट	चिचिन्तयि- षति - ते	अचिचिन्त- त्-
चोदयितव्य	चोदयिता	चोदित चोदितवत्	चोदयित्वा	चोदयत् चोद्यमान	चोदयति-ते चोद्यात् चोदयिषीष्ट	चुचोदयिष- ति - ते	अचूचुदत् त
चोरयितव्य	चोरयिता	चोरित चोरितवत्	चोरयित्वा	चोरयत् चोरयमाण चोर्यमाण	चोरयति चोर्यात् चोरयिषीष्ट	चुचोरयिष- ति - ते	अचूचुरत् त
च्योतव्य	च्योता	च्युत च्युतवत्	च्युत्वा	च्यवमान च्यूयमान	च्यावयति-ते च्योषीष्ट	चुच्यूषते	अच्योष्ट

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अजयतम् भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आजाय (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परिष्कृत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थ तुम् Infinitive
छिद् 7 U. To cut.	छिनत्ति, छिन्ते, छिद्यते	अच्छिनत्-द् अच्छिन्त अच्छिद्यत	छिनत्तु छिन्ताम् छिद्यताम्	छिन्धात् छिन्दीत छिद्येत	चिच्छेद, चिच्छिदे ,,	छेत्स्यति छेत्स्यते अच्छेत्स्यत् अच्छेत्स्यत	छेत्तुम्
जन् 4 A. To be born	जन्यते or जायते जायते	अजायत अजन्यत अजायत	जायताम् जन्यताम् जायताम्	जायेत जन्येत जायेत	जज्ञे ,,	जानिष्यते अजानिष्यत	जानितुम्
जल्प् 1 P. To murmur, to prattle	जल्पति जल्प्यते	अजल्पत् अजल्प्यत	जल्पतु जल्प्यताम्	जल्पेत् जल्प्येत	जजल्प जजल्पे	जल्पिष्यति अजल्पिष्यत्	जल्पितुम्
जाग्र 2 P To awake	जागर्ति जागर्थते	अजागः अजागर्थत	जागर्तु जागर्थताम्	जागृयात् जागर्थेत	जजागार जागराञ्चकार जजागरे	जागरिष्यति अजागरिष्यत्	जागरितुम्
जि I P. To conquer	जयति जीयते	अजयत् अजीयत	जयतु जीयताम्	जयेत् जीयेत	जिगाय जिग्ये	जेष्यति अजेष्यत्	जेतुम्
जीव् I P To live	जीवति जीव्यते	अजीवत् अजीव्यत	जीवतु जीव्यताम्	जीवेत् जीव्येत	जिजीव जिजीवे	जीविष्यति अजीविष्यत्	जीवितुम्
जू 4 P. To grow old	जीर्यति जीर्यते	अजीर्यत् अजीर्यत	जीर्यतु जीर्यताम्	जीर्येत् जीर्येत	जजार जजरे	जरिष्यति जरीष्यति अजरिष्यत् अजरीष्यत्	जरितुम् जरीतुम्
ज्ञा 9 U. To know	जानाति जानीते ज्ञायते	अजानात् अजानीत अज्ञायत	जानातु जानीताम् ज्ञायताम्	जानीयात् जानीत ज्ञायेत	जज्ञौ जज्ञे	ज्ञास्यति ज्ञास्यते अज्ञास्यत् अज्ञास्यत	ज्ञातुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तव्य, य अनीथ	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्) कर्मणि वा भावे, तवत् (कवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा and ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	अशोजक (गिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	दृष्ट्यर्थक. (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
छेतव्य	छेत्ता	छिन्न छिन्नवत्	छित्त्वा	छिन्दत् छिन्दान छिद्यमान	छेदयति छिद्यात् छेत्सीष्ट	चिच्छित्सति	अच्छिदत् अच्छेत्सीत् अच्छित्त
जनितव्य	जनिता	जात जातवत्	जनित्वा	जायमान ,,	जनयति जनिषीष्ट	जिजनिषते	अजनि अजनिष्ट
जल्पितव्य	जल्पिता	जल्पित जल्पितवत्	जल्पित्वा	जल्पत् जल्प्यमान	जल्पयति जल्प्यात्	जिजल्पिषति	अजल्पीत्
जागरितव्य	जागरिता	जागरित जागरितवत्	जागरित्वा	जाग्रत् जागर्यमाण	जागरयति जागर्यात्	जिजागरिषति	अजागरीत्
जेतव्य	जेता	जित जितवत्	जित्वा	जयत् जीयमान	जापयति जीयात्	जिगीषति	अजैषीत्
जीवितव्य	जीविता	जीवित जीवितवत्	जीवित्वा	जीवत् जीव्यमान	जीवयति-ते जीव्यात्	जिजीविषति	अजीवीत्
जरितव्य जरीतव्य	जरीता जरीता	जीर्ण जीर्णवत्	जरित्वा जरीत्वा	जीर्यत् जीर्यमाण	जरयति जीर्यात्	जिजरिषति जिजरीषति जिजीर्षति	अजरत् अजारीत्
ज्ञातव्य ज्ञेय	ज्ञाता	ज्ञात ज्ञातवत्	ज्ञात्वा	जानत् जानान ज्ञायमान	ज्ञापयति ज्ञपयति ज्ञायात् ज्ञेयात् ज्ञासीष्ट	जिज्ञासिषते	अज्ञासीत् अज्ञास्त

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अज्वल्यताम् (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञायां (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थे (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परिक्रम्य (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condition- al	हेत्वर्थे लृप् Infinitive
ज्वल 1 P. To glow, to burn	ज्वलति ज्वल्यते	अज्वलत् अज्वल्यत	ज्वलतु ज्वल्यताम्	ज्वलेत् ज्वल्येत	जज्वाल जज्ज्वले	ज्वलिष्यति अज्वलिष्यत्	ज्वलितुम्
डि 1 A. To fly	डयते डीयते	अडयत अडीयत	डयताम् डीयताम्	डयेत डीयेत	डिड्ये ”	डयिष्यते ”	डयितुम्
तड् 10 U. To beat.	ताडयति-ते ताडयते	अताडयत्-त अताड्यत	ताडयतु-ताम् ताड्यताम्	ताडयेत्-त ताड्येत	ताडयाञ्चकार ताडयाञ्चक्रे ”	ताडयिष्यति-ते अताडयिष्यत्- -त	ताडयितुम्
तन् 8 U. To spread	तनोति तनुते तन्यते तायते	अतनोत् अतनुत अतन्यत अतायत	तनोतु तनुताम् तन्यताम् तायताम्	तनुयात् तन्वीत तन्येत तायेत	ततान तेने	तनिष्यति-ते अतनिष्यत् त	तनितुम्
तप् 1 P. To shine, to heat	तपति तप्यते	अतपत् अतप्यत	तपतु तप्यताम्	तपेत् तप्येत	तताप तेपे	तप्स्यति अतप्स्यत्	तप्तुम्
तर्क 10 U. To guess, to suppose	तर्कयति-ते तर्कयते	अतर्कयत् त अतर्क्यत	तर्कयतु-ताम् तर्क्यताम्	तर्कयेत् त तर्क्येत	तर्कयाञ्चकार etc. तर्कयाञ्चक्रे etc. ,, तर्जयाञ्चक्रे etc. ,,	तर्कयिष्यति- ते अतर्क- यिष्यत-त	तर्कयितुम्
तर्ज 10 A. To blame	तर्जयते तर्ज्यते	अतर्जयत अतर्ज्यत	तर्जयताम् तर्ज्यताम्	तर्जयेत तर्ज्येत	तर्जयाञ्चकार etc. ,, तर्जयाञ्चक्रे etc. ,,	तर्जयिष्यते अतर्जयिष्यत्	तर्जयितुम्
तुद् 6 U. To afflict; to give pain to	तुदति-ते तुद्यते	अतुदत् त अतुद्यत	तुदतु-ताम् तुद्यताम्	तुदेत् त तुद्येत	तुतोद तुतुदे	तोत्स्यति-ते अतोत्स्यत्-त	तोत्सुम्
तुल् 10 U. To weigh,	तोलयति-ते तोल्यते	अतोलयत् त अतोल्यत	तोलयतु ताम् तोल्यताम्	तोलयेत्-त तोल्येत	तोलयाञ्चकार तोलयाञ्चक्रे etc ”	तोलयिष्यति-ते अतोलयि- ष्यत्-त	तोलयितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तद्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Par- tiple त (क्त) कर्मणे वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा & ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal & आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
ज्वलितव्य	ज्वलिता	ज्वलित ज्वलितवत्	ज्वलित्वा	ज्वलत् ज्वल्यमान	ज्वलयति or ज्वलयति ज्वल्यात्	जिज्वलिषति	अज्वालीत्
डयितव्य	डयिता	डयित डयितवत्	डयित्वा उड्डीय	डयमान डीयमान	डाययति डयिषीष्ट	डिडयिषते	अडयिष्ट
ताडयितव्य ताडनीय ताड्य	ताडयिता	ताडित ताडितवत्	ताडयित्वा	ताडयत् ताडयमान ताड्यमान	ताडयति ताड्यात् ताडयिषीष्ट	तिताडयि- षति-ते	अतीतडत्-त
तनितव्य	तनिता	त ततवत्	तनित्वा तत्त्वा वितन्य	तन्वत् तन्वान तन्यमान ताथमान	तानयति तन्यात् तनिषीष्ट	तितनिषति	अतनीत् अतानीत् अतनिष्ट अतत
तप्तव्य	तप्ता	तप्त तप्तवत्	तप्त्वा	तपत् तप्यमान	तापयति तप्यात्	तितप्सति	अताप्सत्
तर्कयितव्य	तर्कयिता	तर्कित तर्कितवत्	तर्कयित्वा	तर्कयत् तर्कयमाण तर्क्यमाण	तर्कयति तर्क्यात् तर्कयिषीष्ट	तितर्कयिष- ति-ते	अततर्कत्-त
तर्जयितव्य	तर्जयिता	तर्जित तर्जितवत्	तर्जयित्वा	तर्जयमान तर्ज्यमान	तर्जयति तर्जयिषीष्ट	तितर्जयिषति	अततर्जत्
तोत्तव्य	तोत्ता	तुत्त तुत्तवत्	तुत्त्वा प्रतुद्य	तुदत् तुदमान तुद्यमान	तोदयति-ते तुद्यात्तुत्सीष्ट	तुतुत्सति	अतौत्सीत् अतुत्त
तोलयितव्य	तोलयिता	तोलित तोलितवत्	तोलयित्वा	तोलयत् तोलयमान तोल्यमान	तोलयति तोल्यात् तोलयिषीष्ट	तुतोलयिष- ति-ते	अतुलत्-त

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञाधि (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यथ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	पराक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ, (लृङ्) Condi- tional	हेत्वर्थ Infinitive तुप्
तुप् 4 P. To be pleased	तुष्यति तुष्यते	अतुष्यत् अतुष्यत	तुष्यतु तुष्यताम्	तुष्येत् तुष्येत	तुतोष तुतोषे	तोक्ष्यति अतोक्ष्यत्	तोषुम्
तृप् 4 P. To become satisfied	तृप्यति तृप्यते	अतृप्यत् अतृप्यत	तृप्यतु तृप्यताम्	तृप्येत् तृप्येत	ततर्प ततर्पे	तर्पिष्यति त प्स्यति त्रप्स्य ति अतर्पिष्यत् अतप्स्यत्	तर्पितुम् तप्सुम् त्रप्सुम्
तृ I P. To Swim, to cross over	तरति तीर्यते	अतरत् अतीर्यत	तरतु तीर्यताम्	तरेत् तीर्येत	ततार तरे	तरिष्यति तरीष्यति अतरिष्यत् अतरीष्यत्	तरितुम् तरीषुम्
त्यज् I P. To abandon	त्यजति त्यज्यते	अत्यजत् अत्यज्यत	त्यजतु त्यज्यताम्	त्यजेत् त्यज्येत	तत्याज तत्यजे	त्यक्ष्यति अत्यक्ष्यत्	त्यक्तुम्
त्रप् I P To be ashamed	त्रपते त्रप्यते	अत्रपत् अत्रप्यत	त्रपेताम् त्रप्यताम्	त्रपेत् त्रप्येत	त्रेपे "	त्रपिष्यते त्रप्स्येत अत्रपिष्यत अत्रप्स्यत	त्रपितुम् त्रप्सुम्
त्रे I A To protect	त्रायते "	अत्रायत् "	त्रायताम् "	त्रायेत् "	तत्रे "	त्रास्यते अत्रास्यत	त्रातुम्
त्व I A To hurry	त्वरते त्वर्यते	अत्वरत् अत्वर्यत	त्वरताम् त्वर्यताम्	त्वरेत् त्वर्येत	तत्त्वे "	त्वारिष्यते अत्वारिष्यत	त्वारितुम्
दण्ड् 10 U. To punish	दण्डयति-ते दण्डयते	अदण्डयत्-त अदण्डयत	दण्डयतु-ताम् दण्डयताम्	दण्डयेत्-त दण्डयेत	दण्डयाञ्चकार eto दण्ड याञ्चक्रे etc	दण्डयिष्याते-ते अदण्डयिष्यत् -त	दण्डयितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Par- tiple त (क्) कर्मणि वा भावे, तवत् (कवतु) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा & ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal & आशीर्षिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
तोष्टव्य	तोष्टा	तुष्ट तुष्टवत्	तुष्ट्वा सन्तुष्य	तुष्यत् तुष्यमाण	तोषयति तुष्यात्	तुतुक्षति	अतुषत
तर्पितव्य तर्प्तव्य त्रप्तव्य	तर्पिता तर्प्ता त्रप्ता	तृप्त तृप्तवत्	तृप्त्वा तर्पित्वा	तृप्यत् तृप्यमाण	तर्पयति तृप्यात्	तितर्पिषति तितृप्सति	अतृपत् अतार्प्सीत् अत्रार्प्सीत्
तरितव्य तरीतव्य	तरिता तरीता	तीर्ण तीर्णवत्	तीर्त्वा उत्तीर्य	तरत् तीर्यमाण	तारयति तीर्यात्	तितीर्षति तितरिषति	अतारीत्
त्यक्तव्य त्याज्य	त्यक्ता	त्यक्त त्यक्तवत्	त्यक्त्वा	त्यजत् त्यज्यमान	त्याजयति त्यज्यात्	तित्यक्षति	अत्याक्षीत्
त्रपितव्य त्रप्तव्य	त्रपिता त्रप्ता	त्रप्त त्रप्तवत्	त्रप्त्वा त्रपित्वा	त्रपमाण त्रप्यमाण	त्रपयति त्रापयति also त्रपिषीष्ट त्रप्सीष्ट	तित्रपिषते तित्रप्सते	अत्रपिष्ट अत्रप्त
त्रातव्य	त्राता	त्रात त्रातवत्	त्रात्वा	त्रायमाण ”	त्राययति-ते त्रासीष्ट	तित्रासते	अत्रस्त
त्वरितव्य	त्वरिता	त्वरित त्वरितवत्	त्वरित्वा	त्वर्यमाण ”	त्वरयति त्वरिषीष्ट	तित्वरिषते	अत्वरिष्ट
दण्डयितव्य दण्ड्य दण्डनीय	दण्डयिता	दण्डित दण्डितवत्	दण्डयित्वा	दण्डयत् दण्ड्यमान दण्ड्यमान	दण्डयति दण्डयति दण्डयिषीष्ट	दिदण्डयि- षति-ते	अददण्डत्-त

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परोक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ, (लृङ्) Condi- tional	हेत्वर्थ Infinitive तुप्
दम् 4 P. To be tamed	दाम्यति दम्यते	अदाम्यत् अदम्यत	दाम्यतु दम्यताम्	दाम्येत् दम्येत	ददाम देमे	दमिष्यति अदमिष्यत्	दमितुम्
दय् 1 A. To pity, to pro- tect, etc.	दयते दय्यते	अदयत् अदय्यत	दयताम् दय्यताम्	दयेत् दय्येत	दयाञ्चक्रे etc. ,,	दयिष्यते अदयिष्यत	दयितुम्
दरिद्रा 2 P. To be poor or needy	दरिद्राति दरिद्र्यते	अदरिद्रात् अदरिद्र्यत	दरिद्रातु दरिद्र्यताम्	दरिद्रियात् दरिद्र्येत	ददीरद्वौ or दरिद्राञ्चकार etc. ददरिद्रे	दरिद्रिष्यति अदरिद्रिष्यत	दरिद्रितुम्
दह् 1 P. To burn	दहति दह्यते	अदहत् अदह्यत	दहतु दह्यताम्	दहेत् दह्येत	ददाह देहे	धक्ष्यति अधक्ष्यत्	दक्षुम्
दा 1 P. To give	यच्छति दीयते	अयच्छत् अदीयत	यच्छतु दीयताम्	यच्छेत् दीयेत	ददौ ददे	दास्यति अदास्यत्	दातुम्
दा 3 U. To give	ददाति दत्ते दीयते	अददात् अदत्त अदीयत	ददातु दत्ताम् दीयताम्	दद्यात् ददीत दीयेत	ददौ ददे	दास्यति-ते अदास्यत्-त	दातुम्
दिङ् 4 P. To play with dice etc.	दीव्यति दीव्यते	अदीव्यत् अदीव्यत	दीव्यतु दीव्यताम्	दीव्येत् दीव्येत	दिदेव दिदिवे	देविष्यति-ते अदेविष्यत्-त	देवितुम्
दिश् 6 P. To give, to or- der, to tell	दिशति-ते दिश्यते	अदिशत्-त अदिश्यत	दिशतु-ताम् दिश्यताम्	दिशेत्-त दिश्येत	दिदेश दिदिशे	देक्ष्यति-ते अदेक्ष्यत्-त	देष्टुम्
दु 5 P. To give pain, etc.	दुनोति दूयते	अदुनोत् अदूयत	दुनोतु दूयताम्	दुनुयात् दूयेत	दुदाव दुदुवे	दोष्यति अदोष्यत्	दोषुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तव्य, य अनीथ	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	मूर्तकाल- वाचक विशेषण Past Par- tiple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा and व्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शत्, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सञ्जन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
दमितव्य दम्य दमनीय	दमिता	दमित, दान्त दमितवत् दान्तवत्	दमित्वा दान्त्वा	दाम्यत् दम्यमान	दमयते दम्यात्	दिदमिषति	अदमत्
दयितव्य	दयिता	दयित दयितवत्	दयित्वा	दयमान दय्यमान	दाययति दयिषीष्ट	दिदयिषते	अदयिष्ट
दरिद्रितव्य	दरिद्रिता	दरिद्रित दरिद्रितवत्	दरिद्रित्वा	दरिद्रत् दरिद्र्यमाण	दरिद्रयति दरिद्र्यात्	दिदरिद्रासति दिदरिद्रिष- ति	अदरिद्रीत्
दग्धव्य	दग्धा	दग्ध दग्धवत्	दग्ध्वा	दहत् दह्यमान	दाहयति दह्यात्	दिधक्षति	अधाक्षीत्
दातव्य, देय दानीय	दाता	दत्त दत्तवत्	दत्त्वा	यच्छत् दीयमान	दापयति देयात्	दित्सति	अदात्
दातव्य देय दानीय	दाता	दत्त दत्तवत्	दत्त्वा	ददत् दादन दीयमान	दापयति देयात् दासीष्ट	दित्सति	अदात् अदित
देवितव्य	देविता	शून also शूत शूनवत्	देवित्वा शूत्वा	दीव्यत् दीव्यमान	देवयति दीव्यात्	दिदेविषति दुशूषति	अदेवीत्
देष्टव्य	देष्टा	दिष्ट दिष्टवत्	दिष्ट्वा	दिशत् दिशमान दिश्यमान	देशयति दिश्यात् दिक्षीष्ट	दिदिक्षति	अदिक्षत्
दोतव्य	दोता	दुत दुतवत्	दुत्वा	दुन्वत् दूयमान	दावयति दूयात्	दुदूषति	अदौषीत्

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परोक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थक तुम्. Infinitive
दुह् 2 U. To milk	दोग्धि दुग्धे दुह्यते	अधोक्-ग् अदुग्ध अदुह्यत	दोग्धु दुग्धाम् दुह्यताम्	दुह्यात् दुहीत दुह्येत	दुदोह दुदुहे "	धोक्ष्यति-ते अधोक्ष्यत्-त	दोग्धुम्
दू 4 A. To suffer pain, to be sorry	दूयते "	अदूयत "	दूयताम् "	दूयेत "	दुदुवे "	दविष्यते अदविष्यत	दवितुम्
दृ 6 A. al- ways with आ. To wor- ship, to re- gard	आद्रियते "	आद्रियत "	आद्रियताम् "	आद्रियेत "	आदद्रे "	आदारिष्यते आदारिष्यत	आदरुम्
दृश् 1 P. To see	पश्यति दृश्यते	अपश्यत् अदृश्यत	पश्यतु दृश्यताम्	पश्येत् दृश्येत	ददर्श ददृशे	द्रक्ष्यति अद्रक्ष्यत्	द्रष्टुम्
दृ 9 P. To tear	दृणाति दीर्यते	अदृणात् अदीर्यत	दृणातु दीर्यताम्	दृणीयात् दीर्येत	ददार ददरे or दद्रे	दरिष्यति दरीष्यति अदरिष्यत् अदरीष्यत	दरितुम् दरीतुम्
दृ Causal 10 U. To tear	दारयति-ते दीर्यते	अदारयत्-त अदीर्यत	दारयतु-ताम् दीर्यताम्	दारयेत्-त दीर्येत	दारयाञ्चकार etc. दारया- ञ्चक्रे etc.	दारयिष्यति-ते अदारयिष्य- त्-त	दारयितुम्
द्युत् 1 A. To shine	द्योतते द्युत्यते	अद्योतत अद्युत्यत	द्योतताम् द्युत्यताम्	द्योतेत द्युत्येत	दिद्युते "	द्योतिष्यते अद्योतिष्य	द्योतितुम्
द्रु 1 P. To run, to melt	द्रवति द्रूयते	अद्रवत् अद्रूयत	द्रवतु द्रूयताम्	द्रवेत् द्रूयेत	दुद्राव दुद्रुवे	द्रोष्यति अद्रोष्यत्	द्रोषुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तव्य, य अनीथ	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लृट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा and ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शत्, शानच्)	प्रसन्नकाल- (णिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लृट्) Aorist
दोग्धव्य	दोग्धा	दुग्ध दुग्धवत्	दुग्ध्वा	दुहत् दुहान दुह्यमान	दोहयति-ते दुह्यात् धुक्षीष्ट	दुधुक्षति-ते	अधुक्षत्-त अदुग्ध
दवितव्य	दविता	दून दूनवत्	दूत्वा	दूयमान ”	दावयति दविषीष्ट	दुदूषते	अदविष्ट
आदर्तव्य	आदर्ता	आदृत आदृतवत्	दृत्वा आदृत्य	आद्रियमाण ”	आदारयति आदृषीष्ट	आददरिषते	आहत
दृष्टव्य, दृश्य, दर्शनीय	दृष्टा	दृष्ट दृष्टवत्	दृष्ट्वा	पश्यत् दृश्यमान	दर्शयति दृश्यात्	दिदृक्षते	अदर्शत् अद्राक्षत्
दरितव्य दरीतव्य	दरिता दरीता	दीर्ण दीर्णवत्	दीर्त्वा विदीर्य	दृणत् दीर्यमाण	दारयति ते दीर्यात्	दिदरिषति दिदरीषति दिदीर्षति	अदारीत्
दारयितव्य	दारयिता	दारित दारितवत्	दारयित्वा	दारयत् दारयमाण दार्यमाण	दारयति दार्यात् दारयिषीष्ट	दिदरिषति दिदरीषति दिदीर्षति	अददरत्-त
द्योतितव्य	द्योतिता	द्युतित द्योति- त द्युतितवत् द्योतितवत्	द्योतित्वा	द्योतमान द्युत्यमान	द्योतयति द्योतिषीष्ट	दिद्युतिषति	अद्युतत् अद्योतिष्ट
द्रोतव्य	द्रातो	द्रुत द्रुतवत्	द्रुत्वा	द्रवत् द्रूयमाण	द्रावयति द्रूयात्	दुद्रूषति	अदुद्रुवत्

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञाधि (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यथ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परिक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थ तुम्. Infinitive
दुह् ४ P. To bear malice or hatred	द्रुहति द्रुहते	अद्रुहत् अद्रुहत	द्रुह्यतु द्रुह्यताम्	द्रुहेत् द्रुहेत	दुद्रोह दुद्रुहे	द्रोहिष्यति प्रोक्ष्यति अद्रोहिष्यत् अप्रोक्ष्यत्	द्रोहितुम् द्रोक्षुम् द्रोहुम्
द्विष् २ U To hate	द्वेष्टि द्विष्टे द्विष्यते	अद्वेष्ट्-ङ् अद्विष्ट अद्विष्यत	द्वेष्टु द्विष्टाम् द्विष्यताम्	द्विष्यात् द्विषीत द्विष्येत	दिद्वेष, दिद्विषे	द्वेक्ष्यति द्वेक्ष्यते अद्वेक्ष्यत् अद्वेक्ष्यत	द्वेष्टुम्
धा ३ U. To hold, to bear,	दधाति धत्ते धीयते	अदधात् अधत्त अधीयत	दधा तु धत्ताम् धीयताम्	दध्यात् दधीत धीयेत	दधौ दधे	धास्यति-ते अधास्यत्-त	धातुम्
धाव् १ P. To run, to wash	धावति धाव्यते	अधावत् अधाव्यत	धावतु धाव्यताम्	धावेत् धाव्येत	दधाव दधावे	धाविष्यति अधाविष्यत्	धावितुम्
धु ५ U. To shake	धुनोति धुनुते धूयते	अधुनोत् अधुनुत अधूयत	धुनोतु धुनुताम् धूयताम्	धुनयात् धुन्वीत धूयेत	दुधाव दुधुवे	धोष्यति-त अधोष्यत्-त	धोतुम्
धृ १० U. To hold, to support	धारयति-ते धार्यते	अधारयत्- त अधार्यत	धारयतु ताम् धार्यताम्	धारयेत्-त धार्येत	धारयाञ्चकार etc धारया- ञ्चक्रे ,,	धारयिष्यति ते अधारयि- ष्यत्-त	धारयितुम्
धृ १ U. To hold	धरति-ते ध्रियते	अधरत्-त अध्रियत	धरतु-ताम् ध्रियताम्	धरेत्-त ध्रियेत	दधार दधे	धरिष्यति-ते अधरिष्य- त्-त	धर्तुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (कवतु) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक विशेषण वाचक त्वा & व्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (णिजन्त) Causal & आशीर्षिद् Bene- dictive	इच्छार्थक (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुट्) Aorist
द्रोहितव्य द्रोघव्य द्रोढव्य	द्रोहिता द्रोघा द्रोढा	द्रुग्ध द्रुढ द्रुग्धवत् द्रढवत्	द्रुहित्वा द्रोहित्वा द्रुग्ध्वा द्रुढ्वा	द्रुह्यत् द्रुह्यमाण	द्रोहयति द्रुह्यात्	दुद्रोहिषति दुद्रुहिषति दुधृषति	अद्रुहत्
द्वेष्टव्य	द्वेष्टा	द्विष्ट द्विष्टवत्	द्विष्ट्वा	द्विषत् द्विष्यमाण	द्वेषयति द्विष्यात् द्विशीष्ट	दिद्विषति	अद्विषत्
धातव्य	धाता	हित हितवत्	हित्वा	दधत् दधान धीयमान	धापयति धेयात् धासीष्ट	धित्सति	अधात् अधित
धावितव्य	धाविता	धावित धावितवत्	धावित्वा	धावत् धाव्यमान	धावयति धाव्यात्	दिधाविषति	अधावीत्
धोतव्य	धोता	धुत धुतवत्	धुत्वा	धुन्वत् धुन्वान धूयमान	धावयति धूयात् धोषीष्ट	दुधूषति	अधौषीत् अधोष्ट
धारयितव्य धार्य धारणीय	धारयिता	धारित धारितवत्	धारयित्वा	धारयत् धार- यमाण धार्य माण	धारयति धार्यात् धारयिषीष्ट	दिधारयि- षति-ते	अदीधरत्- त
धर्तव्य	धर्ता	धृत धृतवत्	धृत्वा	धरत् धरमाण ध्रियमाण	धारयति-ते ध्रियात् धृषीष्ट	दिधीर्षति-ते	अधाषीत् अधृत

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आश्रित्य (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यथ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परिक्षभुत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भाविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थ सुप्. Infinitive
धृ 6 A To be, to exist	ध्रियते "	अध्रियत "	ध्रियताम् "	ध्रियेत "	दध्रे "	धरिष्यते अधरिष्यत	धर्तुम्
धृष् 5 P. To be bold brave, to challenge	धृष्णोति धृष्यते	अधृष्णोत् अधृष्यत	धृष्णोतु धृष्यताम्	धृष्णुयात् धृष्येत	दधर्ष दधृषे	धरिष्यति अधरिष्यत्	धर्षितुम्
ध्मा 1 p. To blow	धमति ध्मायते	अधमत् अध्मायत	धमतु ध्मायताम्	धमेत् ध्मायेत	दध्मौ दध्ये	ध्मास्यति अध्मास्यत्	ध्मातुम्
ध्यै 1 P. To think of, to pon- der over	ध्यायति ध्यायते	अध्यायत् अध्यायत	ध्यायतु ध्यायताम्	ध्यायेत् ध्यायेत	दध्यौ दध्ये	ध्यास्यति अध्यास्यत्	ध्यातुम्
ध्वंस् 1 A To fall down, to perish	ध्वंसते ध्वस्यते	अध्वंसत अध्वस्यत	ध्वंसताम् ध्वस्यताम्	ध्वंसेत ध्वस्येत	दध्वंसे "	ध्वंसिष्यते अध्वंसिष्यत	ध्वंसितुम्
ध्वन् 1 P. To sound.	ध्वनति ध्वन्यते	अध्वनत् अध्वन्यत	ध्वनतु ध्वन्यताम्	ध्वनेत् ध्वन्येत	दध्वान दध्वने	ध्वनिष्यति अध्वनिष्यत्	ध्वनितुम्
नट् 1 P. To dance	नटति नट्यते	अनटत् अनट्यत	नटतु नट्यताम्	नटेत् नट्येत	ननाट नेटे	नटिष्यति अनटिष्यत्	नटितुम्
नन्द् 1 P To be glad, to rejoice.	नन्दति नन्द्यते	अनन्दत् अनन्द्यत	नन्दतु नन्द्यताम्	नन्देत् नन्द्येत	ननन्द ननन्दे	नन्दिष्यति अनन्दिष्यत्	नन्दितुम्
नद् 1 P. To sound, to thunder	नदति नद्यते	अनदत् अनद्यत	नदतु नद्यताम्	नदेत् नद्येत	ननाद नेदे	नदिष्यति अनदिष्यत्	नदितुम्
नम् To sa- lute, to bend	नमति नम्येत	अनमत् अनम्यत	नमतु नम्यताम्	नमेत् नम्येत	ननाम नेमे	नंस्यति अनंस्यत्	नन्तुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तव्य, य अनीय	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्) कर्मणि वा भाव, तवत् (क्वत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा and ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal and आशीर्षिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुट्) Aorist
धर्तव्य	धर्ता	धृत धृतवत्	धृत्वा	ध्रियमाण ”	धारयति-ते धृषीष्ट	दिधरिषते	अधृत
धर्षितव्य	धर्षिता	धर्षित धृष्ट धर्षितवत् धृष्टवत्	धर्षित्वा	धृष्णुवत् धृष्यमाण	धर्षयति धृष्यात्	दिधर्षिषति	अधर्षीत्
ध्मातव्य	ध्माता	ध्मात ध्मातवत्	ध्मात्वा	धमत् ध्मायमान	ध्मापयति ध्मा यात् ध्मेयात्	दिध्मासति	अध्मासीत्
ध्यातव्य	ध्याता	ध्यात ध्यातवत्	ध्यात्वा	ध्यायत् ध्यायमान	ध्यापयति ध्यायात् ध्येयात्	दिध्यासति	अध्यासीत्
ध्वंसितव्य	ध्वंसिता	ध्वस्त ध्वस्तवत्	ध्वंसित्वा ध्वस्त्वा	ध्वंसमान ध्वस्यमान	ध्वंसयति ध्वंसिषीष्ट	दिध्वंसिषते	अध्वंसिष्ट
ध्वानितव्य	ध्वानिता	ध्वनित ध्वनि- तवत् ध्वान्त	ध्वानित्वा	ध्वनत् ध्वन्यमान	ध्वनयति ध्वा- नयति ध्वन्यात्	दिध्वनिषति	अध्वनीत् अध्वानीत्
नटितव्य	नटिता	नटित नटितवत्	नटित्वा	नटत् नट्यमान	नाटयति नट्यात्	निनटिषति	अनटीत् अनाटीत्
नन्दितव्य	नन्दिता	नन्दित नन्दितवत्	नन्दित्वा अभिनन्द्य	नन्दत नन्द्यमान	नन्दयति नन्द्यात्	निनन्दिषति	अनन्दीत्
नदितव्य	नदिता	नदित नदितवत्	नदित्वा	नदत् नद्यमान	नादयति नद्यात्	निनदिषति	अनदीत् अनादीत्
नन्तव्य	नन्ता	नत नतवत्	नत्वा प्रणम्य	नमत् नम्यमान	नमयति नाम यति नम्यात्	निनंसति	अनंसीत्

धातु	वर्तमान (लृट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लृङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परीक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ, (लृङ्) Condi- tional	हेत्वर्थक Infinitive तुम्
नर्द I P. To bellow, to roar नश् 4 P. To be ruined, to lose.	नर्दति नर्द्यते नश्यति नश्यते	अनर्दत् अनर्द्यत अनश्यत् अनश्यत	नर्दतु नर्द्यताम् नश्यतु नश्यताम्	नर्देत् नर्द्येत नश्येत् नश्येत	ननर्द ननर्दे ननाश नेशे	नर्दिष्यति अनर्दिष्यत् नशिष्यति नङ्क्ष्यति अनशिष्यत् अनंक्ष्यत्	नर्दितुम् नशितुम् नंष्टुम्
नह 4 U. To tie, to bind	नह्यति नह्यते ”	अनह्यत् अनह्यत ”	नह्यतु नह्यताम् ”	नह्येत् नह्येत ”	ननाह नेहे	नत्स्यति नत्स्यते अनत्स्यत् अनत्स्यत	नह्यितुम्
निज् 3 U. To wash, to nourish	नेनेक्ति नेनेक्ते निज्यते	अनेनेक्-ग् अनेनेक्त अनिज्यत	नेनेक्तु नेनेक्ताम् निज्यताम्	नेनेज्यात् नेनेजीत निज्येत	निनेज निनिजे ”	नेक्ष्यति नेक्ष्यते अनेक्ष्यत् अनेक्ष्यत	नेक्तुम्
निन्द् IP. To blame, to censure.	निन्दति निन्द्यते	अनिन्दत् अनिन्द्यत	निन्दतु निन्द्यताम्	निन्देत् निन्द्येत	निनिन्द निनिन्दे	निन्दिष्यति अनिन्दिष्यत्	निन्दितुम्
नी I U. To lead, to carry	नयति-ते नीयते	अनयत्-त अनीयत	नयतु-ताम् नीयताम्	नयेत्-त नीयेत	निनाय निन्ये	नेष्यति-ते अनेष्यत-त	नेतुम्
नु 2 P. To praise	नौति नूयते	अनौत् अनूयत	नौतु नूयताम्	नुयात् नूयेत	नुनाव नुनुवे	नविष्यति अनविष्यत्	नवितुम्
नुद् 6 U. To push, to incite	नुदति-ते नुद्यते	अनुदत्-त अनुद्यत	नुदतु-ताम् नुद्यताम्	नुदेत्-त नुद्येत	नुनोद नुनुदे	नोत्स्यति-ते अनोत्स्यत्-त	नोत्तुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तव्य, य अनीय	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लृट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा and ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal and आशीर्षिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लृट्) Aorist
दिंतव्य	नर्दिता	नर्दित नर्दितवत्	नर्दिता	नर्दत् नर्द्यमान	नर्दयति नर्द्यात्	निर्नर्दिषति	अनर्दीत्
शितव्य छव्य	नशिता नष्टा	नष्ट नष्टवत्	नशित्वा नष्ट्वा नष्ट्वा	नश्यत् नश्यमान	नाशयति नश्यात्	निनशिषति निनश्नति	अनशत्
द्वध्य	नद्धा	नद्ध नद्धवत्	नद्धा	नह्यत् नह्यमान "	नाहयति नह्यात् नत्सीष्ट	निनत्सति	अनात्सीत् अनद्ध
नक्तव्य	नेक्ता	निक्त निक्तवत्	निक्त्वा	नेनिजत् नेनिजान निज्यमान	नेजयति निज्यात् निक्षीष्ट	निनिक्षति	अनिजत् अनैक्षीत् अनिक्त
नेन्दितव्य	निन्दिता	निन्दित निन्दितवत्	निन्दित्वा	निन्दत् निन्द्यमान	निन्दयति निन्द्यात्	निनिन्दिषति	अनिन्दीत्
तव्य, नेय यनीय	नेता	नीत नीतवत्	नीत्वा	नयत् नयमा न नीयमान	नाययति-ते नीयात् नेषीष्ट	निनीषति	अनेषीत् अनेष्ट
वितव्य	नविता	नुत नुतवत्	नुत्वा	नुवत् नूयमान	नावयति नूयात्	नुनुषति	अनावीत्
नोत्तव्य	नोत्ता	नुन्न, नुत्त नुन्नवत् नुत्तवत्	नुत्त्वा	नुदत् नुदमान नुद्यमान	नोदयति-ते नुद्यात् नुत्सीष्ट	नुनुत्सति-ते	अनौत्सीत् अनुत्त

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आशिष्य (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यथ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परीक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ, (लृङ्) Condi- tional	हेत्वर्थक Infinitive तुम्
नृत् 4 P. To dance	नृत्यति नृत्यते	अनृत्यत् अनृत्यत	नृत्यत् नृत्यताम्	नृत्येत् नृत्येत	ननर्त ननृते	नर्तिष्यति, न- र्त्स्यति, अनर्ति- ष्यत् अनर्त्स्यत्	नर्तिषुम्
पच् I U. To cook	पचति-ते पच्यते	अपचत्-त अपच्यत	पचत्-ताम् पच्यताम्	पचेत्-त पच्येत	पपाच पेचे	पक्ष्यति-ते अपक्ष्यत्-त	पक्तुम्
पठ् I P. To read, to study	पठति पठ्यते	अपठत् अपठ्यत	पठतु पठ्यताम्	पठेत् पठ्येत	पपाठ पेठे	पठिष्यति अपठिष्यत	पठितुम्
पत् I P. To fall	पतति पत्यते	अपतत् अपत्यत	पततु पत्यताम्	पतेत् पत्येत	पपात पेते	पतिष्यति अपतिष्यत्	पतितुम्
पद् 4. A. To go, to obtain	पद्यते ”	अपद्यत ”	पद्यताम् ”	पद्येत् ”	पेदे ”	पत्स्यते अपत्स्यत	पत्तुम्
पा I P. To drink	पिबति पीयते	अपिबत् अपीयत	पिबतु पीयताम्	पिबेत् पीयेत	पपौ पपे	पास्यति अपास्यत्	पातुम्
पा 2 P. To protect	पाति पायते	अपात् अपायत	पातु पायताम्	पायात् पायेत्	पपौ पपे	पास्वति अपास्यत्	पातुम्
पार् 10 U. To finish to get over	पारयति-ते पार्यते	अपारयत्-त अपार्यत	पारयतु ताम् पार्यताम्	पारयेत्-त पार्येत	पारयाञ्चकार etc पारया- ञ्चक्रे etc	पारयिष्यति-ते अपारयिष्यत् -त	पारयितुम्
पाल् 10 U. To protect	पालयति-त पाल्यते	अपालयत्-त अपाल्यत	पालयतु ताम् पाल्यताम्	पालयेत्-त पाल्येत	पालयाञ्चकार etc पालया ञ्चक्रे etc	पालयिष्यति-ते अपालयिष्यत् -त	पालयितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Par- ticiples त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा & ह्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोगक (गिजन्त) Causal & आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक (लृजन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लृट्) Aorist
नर्तितव्य	नर्तिता	नर्तित नर्तितवत्	नर्तित्वा	नृत्यत् नृत्यमान	नर्तयति नृत्यात्	निनर्तयति निनृत्यति	अनर्तीत्
पक्तव्य	पक्ता	पक्व पक्ववत्	पक्त्वा	पचत् पचमान पच्यमान	पाचयति-ते पच्यात् पक्षीष्ट	पिपक्षति-ते	अपाक्षीत् अपक्त
पठितव्य, पा- ठ्य, पठनीय	पठिता	पठित पठितवत्	पठित्वा	पठत् पठ्यमान	पाठयति पठ्यात्	पिपाठयति	अपठीत् अपाठात्
पतितव्य	पतिता	पतित पतितवत्	पतित्वा	पतत् पत्यमान	पातयति पत्यात्	पित्सति	अपप्तत्
पत्तव्य	पत्ता	पन्न पन्नवत्	पत्त्वा	पद्यमान ”	पादयति पत्सीष्ट	पित्सते	अपादि
पातव्य	पाता	पीत पीतवत्	पीत्वा	पिबत् पीयमान	पाययति पेयात्	पिपासति	अपात्
पातव्य	पाता	पात पातवत्	पात्वा	पात् पायमान	पालयति पायात्	पिपासति	अपासीत्
पारयितव्य	पारयिता	पारित पारितवत्	पारयित्वा	पारयत् पारयमाण पार्यमाण	पारयति पार्यात् पारयिषीष्ट	पिपारयिषति	अपपारत् - त
पालयितव्य पाल्य पालनीय	पालयिता	पालित पालितवत्	पालयित्वा संपाल्य	पालयत् पालयमान पाल्यमान	पालयति पाल्यात् पालयिषीष्ट	पिपालयिषति	अपीपलत् - त

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञायां (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यथ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	पराक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भाविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थं तुम्. Infinitive
पिष् 7P. To grind	पिन्ष्टि पिष्यते	अपिन्ष्ट-ङ् अपिष्यत	पिन्ष्टु पिष्यताम्	पिष्यात् पिष्येत	पिपेष्ट पिपिषे	पेक्ष्यति अपेक्ष्यत्	पेष्टुम्
पीड् 10 V. To trouble, to hurt	पीडयति-ते पीड्यते	अपीडयत्-त अपीड्यत	पीडयतु-ताम् पीड्यताम्	पीडयेत् - त पीड्येत	पीडयाञ्चकार etc पीडया- ञ्चक्रे etc	पीडयिष्यति ते, अपीडयि- ष्यत् - त	पीडयितुम्
पुष् 4 P. to nourish	पुष्यति पुष्यते	अपुष्यत् अपुष्यत	पुष्यतु पुष्यताम्	पुष्येत् पुष्येत	पुपोष पुपुषे	पोक्ष्यति अपोक्ष्यत्	पोष्टुम्
पुष् 9 P. To nourish	पुष्णाति पुष्यते	अपुष्णात् अपुष्यत	पुष्णातु पुष्यताम्	पुष्णीयात् पुष्येत	पुपोष पुपुषे	पोषिष्यति अपोषिष्यत्	पोषितुम्
पू 9 U. To purify	पुनाति पुनीते पूयते	अपुनात् अपुनीत अपूयत	पुनातु पुनीताम् पूयताम्	पुनीयात् पुनीत पूयेत	पुपाव पुपुवे	पविष्यति-ते अपविष्यत्-त	पवितुम्
पूज् 10 U. To adore	पूजयति-ते पूज्यते	अपूजयत्-त अपूज्यत	पूजयतु-ताम् पूज्यताम्	पूजयेत् त पूज्येत	पूजयाञ्च - कार etc पूज- याञ्चक्रे etc	पूजायिष्यति-ते अपूजयि- ष्यत्-त	पूजयितुम्
पूर 10 U. To fill	पूरयति-ते पूर्यते	अपूरयत्-त अपूर्यत	पूरयतु-ताम् पूर्यताम्	पूरयेत् - त पूर्येत	पूरयाञ्च कार etc ञ्चक्रे etc	पूरयिष्यति-ते अपूरयिष्य- त्-त	पूरयितुम्
पूर I P. To fill	पूरति पूर्यते	अपूरत् अपूर्यत	पूरतु पूर्यताम्	पूरैत् पूर्येत	पुपूर पुपुरे	पूरिष्यति अपूरिष्यत	पूरितुम्
प्याय् I A. To grow, to swell	प्यायते प्याय्यते	अप्यायत अप्याय्यत	प्यायताम् प्याय्यताम्	प्यायेत प्याय्येत	पिप्ये ,,	प्यायिष्यते अप्यायिष्यत	प्यायितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तव्य, य अनीय	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुङ्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक वाचक त्वा and ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक, (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist

पेष्टव्य	पेष्टा	पिष्ट पिष्टवत्	पिष्ट्वा	पिषत् पिष्यमाण	पेषयति पिष्यात्	पिपिष्वति	आपपत्
पीडयितव्य	पीडयिता	पीडित् पीडितवत्	पीडयित्वा	पीडयत् पीड्यमान	पीडयति पीड्यात्	पिपीडयिषति	अपीपिडत् अपिपीडित
पोष्टव्य	पोष्टा	पुष्ट पुष्टवत्	पुष्ट्वा	पुष्यत् पुष्यमाण	पोषयति पुष्यात्	पुपुष्वति	अपुषत्
पोषितव्य	पोषिता	पुषित् पुषि तवत् पोषित पोषितवत्	पुषित्वा पोषित्वा	पुष्णत् पुष्यमाण	पोषयति पुष्यात्	पुपुषिषति पुपोषिषति	अपोषीत्
पवितव्य	पविता	पूत पूतवत्	पूत्वा	पुनत् पुनान पूयमान	पावयति पूयात् पविषीष्ट	पुपूषति-ते	अपावीत् अपविष्ट
पूजयितव्य पूज्य पूजनीय	पूजयिता	पूजित, पूजितवत्	पूजयित्वा	पूजयत् पूजयमान पूज्यमान	पूजयति पूज्यात् पूजयिषीष्ट	पुपूजयिषति-ते	अपूपूजत्-त
पूरयित्वा पूर्य, पूरणीय	पूरयिता	पूरित पूरितवत्	पूरयित्वा	पूरयत् पूरयमाण पूर्यमाण	पूरयति पूर्यात् पूरयिषीष्ट	पुपूरयिषति-ते	अपूपु रत्-त
पूरितव्य	पूरिता	पूर्ण पूर्णवत्	पूरित्वा	पूरत् पूर्यमाण	पूरयति पूर्यात्	पुपूर्णति ते	अपारीत्
प्यायितव्य	प्यायिता	प्याय पीन पीनवत्	प्यायित्वा आप्याय्य	प्यायमान प्याय्यमान	प्याययति-ते	पिप्यायिषते	अप्यायि अप्यायिष्ट

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अव्ययतज्भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञार्थं (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थं (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परोक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थं, (लृङ्) Condi- tional	हेतु Infinitive
प्रच्छ 6 P. To ask	पृच्छति पृच्छयते	अपृच्छत् अपृच्छयत	पृच्छतु पृच्छयताम्	पृच्छेत् पृच्छयेत	पप्रच्छ पप्रच्छे	प्रक्षयति अप्रक्षयत्	प्रष्टुम्
प्रथ I A. To become famous	प्रथते प्रथ्यते	अप्रथत अप्रथ्यत	प्रथताम् प्रथ्यताम्	प्रथेत प्रथ्येत	पप्रथे ,,	प्रीथय्यते अप्रथिय्यत	प्राप्तिम्
प्री 4 A. To be satisfied	प्रीयते ,,	अप्रीयत ,,	प्रीयताम् ,,	प्रीयेत ,,	पिप्रिये ,,	प्रेष्यते अप्रेष्यत	प्रेषुम्
प्री 6 U To please, to take de- light in	प्रीणाति प्रीणीते प्रीयते	अप्रीणात् अप्रीणीत अप्रीयत	प्रीणातु प्रीणीताम् प्रीयताम्	प्रीणीयात् प्रीणीत प्रीयेत	पिप्राय पिप्रिये	प्रेष्यति-ते अप्रेष्यत्-त	प्रेषुम्
प्री 10 U. To please	प्रीणयति-ते प्रीण्यते	अप्रीणयत्-त अप्रीण्यत	प्रीणयतु-ताम् प्रीण्यताम्	प्रीणयेत्-त प्रीण्येत	प्रीणयाञ्च- कार etc प्री णयाञ्चक्रे etc	प्रीणयिष्यति -ते अप्रीण- यिष्यत्-त	प्रीणिम्
प्रेप् I A. To go	प्रेषते प्रेष्यते	अप्रेषत अप्रेष्यत	प्रेषताम् प्रेष्यताम्	प्रेषेत प्रेष्येत	पिप्रेषे ,,	प्रेषिष्यते अप्रेषिष्यत	प्रेषिम्
प्लु I A To jump, to fly	प्लवते प्लूयते	अप्लवत अप्लूयत	प्लवताम् प्लूयताम्	प्लवेत् प्लूयेत	पुप्लुवे ,,	प्लोष्यते अप्लोष्यत	प्लोषुम्
फल् I P. To bear fruit	फलति फल्यते	अफलत् अफल्यत	फलतु फल्यताम्	फलेत् फल्येत	पफाल फेले	फलिष्यति अफलिष्यत्	फलिम्
बन्ध् 9 P. To bind	बध्नाति बध्यते	अबध्नात् अबध्यत	बध्नातु बध्यताम्	बध्नीयात् बध्येत	बबन्ध बबन्धे	भन्त्स्यति अभन्त्स्यत्	बन्धुम्
बाध् I A To oppress	बाधते बाध्यते	अबाधत अबाध्यत	बाधताम् बाध्यताम्	बाधेत बाध्येत	बबाधे ,,	बाधिष्यते अबाधिष्यत	बाधिम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तव्य, य अनीय	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लृट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा and ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लृट्) Aorist
प्रष्टव्य	प्रष्टा	पृष्ट पृष्टवत्	पृष्ट्वा	पृच्छत् पृच्छयमान	प्रच्छयति-ते पृच्छयात्	पिपृच्छयति -ते	अप्राश्नीत्
प्राथितव्य	प्राथिता	प्राथित प्राथितवत्	प्राथित्वा	प्रथमान प्रथयमान	प्रथयति-ते प्रथयिषीष्ट	पिप्राथयते	अप्राथिष्ट
प्रेतव्य	प्रेता	प्रीत प्रीतवत्	प्रीत्वा	प्रीयमाण ”	प्राययति प्रेषीष्ट	पिप्रीषते	अप्रेष्ट
प्रेतव्य	प्रेता	प्रीत प्रीतवत्	प्रीत्वा	प्रीणत् प्रीणान प्रीयमाण	प्राययति प्रीयात् प्रेषीष्ट	पिप्रीषति ते	अप्रेषीत् अप्रेष्ट
प्रीणयितव्य	प्रीणयिता	प्रीणित प्रीणितवत्	प्रीणयित्वा	प्रीणयत् प्रीणयमान प्रीण्यमान	प्रीणयति-ते प्रीण्यात् प्रीणयिषीष्ट	पिप्रीणयिष- ति ते	अप्रीणित्-त
प्रेषितव्य	प्रेषिता	प्रेषित प्रेषितवत्	प्रेषित्वा	प्रेषमाण प्रेष्यमाण	प्रेषयति-ते प्रेषिषीष्ट	पिप्रेषयते	अप्रेषिष्ट
प्लोतव्य	प्लोता	प्लुत प्लुतवत्	प्लुत्वा	प्रवमान प्रूयमान	प्रावयति प्लोषीष्ट	पुप्लूषते	अप्लोष्ट
फलितव्य	फलिता	फलित फलितवत्	फलित्वा	फलन् फल्यमान	फालयति फल्यात्	पिफालयति	अफालीत्
बन्धव्य	बन्धा	बद्ध बद्धवत्	बद्ध्वा	बध्न्वत् बध्यमान	बन्धयति-ते बध्यात्	विभन्तसति	अभान्त्सीत्
बाधितव्य	बाधिता	बाधित बाधितवत्	बाधित्वा	बाधमान बाध्यमान	बाधयति-ते बाधिषीष्ट	विबाधयते	अबाधिष्ट

धातु.	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञाधि (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	पराक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Conditional	हेत्वर्थक तुम्. Infinitive
बुध् 1 U, To Know	बोधति-ते बुध्यते	अबोधत् त अबुध्यत	बोधतु-ताम् बुध्यताम्	बाधे बुध्येत-त	बुबोध बुबुधे	गोधिष्यति-ते अबोधिष्यत्-त	बोधिष्यतुम्
बुध् 4 A. To Know, to understand	बुध्यते "	अबुध्यत "	बुध्यताम् "	बुध्येत "	बुबुधे "	भोत्स्यते अभोत्स्यत	बोदुम्
ब्रू 2 U. To speak	ब्रवीति ब्रूते उच्यते	अब्रवीत् अब्रूत औच्यत	ब्रवीतु ब्रूताम् उच्यताम्	ब्रूयात् ब्रुवीत् उच्येत	उवाच ऊचे	वक्ष्यति-ते अवक्ष्यत्-त	वक्तुम्
भक्ष् 10 U. To eat	भक्षयति-ते भक्ष्यते	अभक्षयत्-त अभक्ष्यत	भक्षयतु-ताम् भक्ष्यताम्	भक्षयेत्-त भक्ष्येत	भक्षयाञ्चकार etc भक्षया- ञ्चके etc	भक्षयिष्यति ते अभक्षयि- ष्यत्	भक्षयितुम्
भज् 1 U. To honour to serve	भजति-ते भज्यते	अभजत्-त अभज्यत	भजतु-ताम् भज्यताम्	भजेत्-त भज्येत	वभाज भेजे	भक्षयति अभक्ष्यत्	भक्तुम्
भञ्ज् 7 P. To split.	भनक्ति भज्यते	अभनक्-ग् अभज्यत	भनक्तु भज्यताम्	भञ्ज्यात् भज्येत	वभञ्ज वभञ्जे	भङ्क्षयति अभङ्क्ष्यत्	भङ्क्षुम्
भण् 1 P. To speak	भणति भण्यते	अभणत् अभण्यत	भणतु भण्यताम्	भणेत् भण्येत	वभाण वभाणे	भणिष्यति अभणिष्यत्	भणितुम्
भर्त्स् 10 A. To menace	भर्त्सयते भर्त्स्यते	अभर्त्सयत् अभर्त्स्यत	भर्त्सयताम् भर्त्स्यताम्	भर्त्सयेत् भर्त्स्येत	भर्त्सया- ञ्चके etc	भर्त्सयिष्यते अभर्त्सयिष्यत	भर्त्सयितुम्
भा 2 P. To shine, to be, to appear	भाति भायते	अभात् अभायत	भातु भायताम्	भायात् भायेत	वभौ वभे	भास्यति अभास्यत्	भातुम्
भाष् I A. To speak	भाषते भाष्यते	अभाषत् अभाष्यत	भाषताम् भाष्यताम्	भाषेत भाष्येत	वभाषे "	भाषिष्यते अभाषिष्यत	भाषितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्त्वत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा & ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal & आशीर्षिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक (सन्नन्त) Desidera- tive	सायान्यभूत (लुङ्) Aorist
बोधितव्य	बोधिता	बुधित बुधितवत्	बुधित्वा बोधित्वा	बोधत बोध- मान बुध्यमान	बोधयति बुध्या त् बोधिषीष्ट	बुबुधिष्यति-ते बुबुधिष्यति-ते	अबुधत अबोधत् अबोधिष्ट
बोद्धव्य	बोद्धा	बुद्ध बुद्धवत्	बुद्ध्वा	बुध्यमान ,,	बोधयति मुत्सीष्ट	बुभुक्षते	अबुद्ध
वक्तव्य	वक्ता	उक्त उक्तवत्	उक्त्वा	ब्रुवत् ब्रुवाण उच्यमान	वाचयति उच्यात् वक्षीष्ट	विवक्षति-ते	अवोचत्-त
मक्षयितव्य मक्ष्य मक्षणीय	मक्षयिता	मक्षित मक्षितवत्	मक्षयित्वा	मक्षयत् मक्षयमाण मक्ष्यमाण	मक्षयति मक्ष्या मक्षयिषीष्ट	विमक्षयिष्यति- ते	अवमक्षत्-त
भक्तव्य	भक्ता	भक्त भक्तवत्	भक्त्वा विभज्य	भजत् भजमान भज्यमान	भाजयति-ते भज्यात् भक्षीष्ट	विभक्षति-ते	अभाक्षीत् अभक्त
भङ्गितव्य	भङ्गिता	भग्न भग्नवत्	भक्त्वा भङ्- क्त्वा विभज्य	भजत् भज्यमान	भङ्गयति भङ्ग्यात्	विभङ्गयति	अभाङ्गिषीत्
भाणितव्य	भाणिता	भाणित भाणितवत्	भाणित्वा	भाणत् भाण्यमान	भाणयति भाण्यात्	विभाणयति,	अभाणीत् अभाणीत्
भर्त्सयितव्य	भर्त्सयिता	भर्त्सित भर्त्सितवत्	भर्त्सयित्वा निभर्त्स्य	भर्त्सयमान भर्त्स्यमान	भर्त्सयते भर्त्सयिषीष्ट	विभर्त्सयिष्यते	अवभर्त्सत
भातव्य	भाता	भात् भातवत्	भात्वा विभाय	भात् भायमान	भापयति भायात्	विभासयति-ते	अभासीत्
भाषितव्य भा- ष्य भाषणीय	भाषिता	भाषित भाषितवत्	भाषित्वा	भाषमाण भाष्यमाण	भाषयति-ते भाषिषीष्ट	विभाषयते	अभाषिष्ट

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञाय (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परोक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थक तुम्. Infinitive
मिक्ष I A. To beg.	मिक्षते मिक्ष्यते	अमिक्षत अमिक्ष्यत	मिक्षताम् मिक्ष्यताम्	मिक्षेत मिक्ष्येत	विमिक्षे ”	मिक्षिष्यते अमिक्षिष्यत	मिक्षितुम्
भिद् 7 U. To break down, to separate	भिनत्ति भिन्ते मिद्यते	अभिनत्-द् अभिन्त अभिद्यत	भिनत्तु भिन्ताम् मिद्यताम्	भिन्द्यात् भिन्दीत मिद्येत	विभेद विभिदे	भेत्स्यति-ते अभेत्स्यत्-त	भेत्तुम्
मी 3 P. To fear, to be- anxious	विभेति भीयते	अविभेत् अभीयत	विभेतु भीयताम्	विभीयात् विभीयात् भीयेत	विभाय विभयाञ्च- कार विभ्ये विभयाञ्चके	भेष्यति अभेष्यत्	भेतुम्
मुञ् 7. P. To rule, A. To eat	मुनक्ति मुङ्क्ते मुज्यते	अमुनक्-ग् अमुङ्क्त अमुज्यत	मुनक्तु मुङ्क्ताम् मुज्यताम्	मुञ्ज्यात् मुञ्जीत मुज्येत	बुभोज बुभुजे	भोक्ष्यति-ते अभोक्ष्यत्-त	भोक्तुम्
भू 1 P. To be	भवति भूयते	अभवत् अभूयत	भवतु भूयताम्	भवेत् भूयेत	बभूव बभूवे	भविष्यति अभविष्यत्	भवितुम्
भूष् 10 U. To adorn	भूषयति-ते भूष्यते	अभूषयत्-त अभूष्यत	भूषयतु-ताम् भूष्यताम्	भूषयेत् त भूष्येत	भूषयाञ्चकार etc भूषया ञ्चके etc	भूषयिष्यति-ते अभूषयि- ष्यत्त	भूषयितुम्
भृ I U. To nourish to fill	भरति-ते भ्रियते	अभरत् त अभ्रियत	भरतु-ताम् भ्रियताम्	भरेत्-त भ्रियेत	बभार बभ्रे	भरिष्यति-ते अभरिष्यत्त	भर्तुम्
भृ III U. To hold, to support	विभर्ति विभृते भ्रियते	अविभः अविभृत अभ्रियत	विभर्तु विभृताम् भ्रियताम्	विभृयात् विभ्रीत भ्रियेत	बभार, बभ्रे विभराञ्चकार etc विभराञ्च के etc	भरिष्यति-ते अभरिष्यत्-त	भर्तुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Par- tiple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्त्वत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा & ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (णिजन्त) Causal & आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक (सञ्जन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
भिक्षितव्य	भिक्षिता	भिक्षित भिक्षितवत्	भिक्षित्वा	भिक्षमाण भिक्ष्यमाण	भिक्षयते भिक्षिषीष्ट	विभिक्षिषते	अभिक्षिष्ट
भेत्तव्य	भेत्ता	भिन्न भिन्नवत्	भित्वा	भिन्दत् भिद्यमान	भेदयति-ते भिद्यात् भित्तीष्ट	विभित्सति-ते	अभैत्सीत् अभिदत् अभित्त
भेतव्य	भेता	भीत भीतवत्	भीत्वा संभीय	विभ्यत् मीयमान	माययति भा- पयते मीषय- ते मीयात्	विभीषति	अभैषीत्
भोक्तव्य भोज्य भोजनीय	भोक्ता	भुक्त भुक्तवत्	भुक्त्वा	भुञ्जत् भुञ्जान भुज्यमान	भोजयति-ते भुज्यात् भुक्षीष्ट	बुभुक्षति	अभौक्षीत् अभुक्त
भवितव्य भाव्य भवनीय	भविता	भूत भूतवत्	भूत्वा अनुभूय	भवत् भूयमान	भावयति-ते भयात्	बुभूषति	अभूत्
भूषयितव्य	भूषयिता	भूषित भूषितवत्	भूषयित्वा	भूषयत् भूषयमाण भूष्यमाण	भूषयति-ते भूष्यात् भूषयिषीष्ट	बुभूषयि- ति-ते,	अबुभूषत्-त
भर्तव्य	भर्ता	भृत भृतवत्	भृत्वा	भरत् भ्रियमाण	भारयति, भ्रि- यात् भृषीष्ट	बुभूर्षति-ते विभरिषति-ते	अभर्षीत् अभृत्
मर्तव्य	मर्ता	भृत भृतवत्	भृत्वा	विभ्रत् भ्रियमाण	भारयति भ्रियात् भृषीष्ट	बुभूर्षति-ते विभरिषति ते	अभर्षीत् अभृष्ट

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अतत्पर, भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनाद्यर्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	कालोद्देश्य (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condition- al	हेत्वर्थक तुम्. Infinitive
भ्रंश् 1 A. 4 P. To fall, to de- cline	भ्रंशते भ्रंश्यति भ्रंश्यते	अभ्रंशत अभ्रंश्यत् अभ्रंश्यत	भ्रंशताम् भ्रंश्यतु भ्रंश्यताम्	भ्रंशेत भ्रंश्येत् भ्रंश्येत	वभ्रंशे वभ्रंश वभ्रंशे	भ्रंशिष्यते भ्रंशिष्यति अभ्रंशिष्यत अभ्रंशिष्यत्	भ्रंशितुम्
भ्रम् 1 P. To roam	भ्रमति भ्रम्यति भ्रम्यते	अभ्रमत् अभ्रम्यत् अभ्रम्यत	भ्रमतु भ्रम्यतु भ्रम्यताम्	भ्रमेत् भ्रम्येत् भ्रम्येत	वभ्राम वभ्रमे	भ्रमिष्यति अभ्रमिष्यत्	भ्रमितुम्
भ्रम् 4 P. To roam	भ्राम्यति भ्रम्यते	अभ्राम्यत् अभ्रम्यत	भ्राम्यतु भ्रम्यताम्	भ्राम्येत् भ्रम्येत	वभ्राम वभ्रमे	भ्रमिष्यति अभ्रमिष्यत्	भ्रमितुम्
भ्राज् I A To shine	भ्राजते भ्राज्यते	अभ्राजत अभ्राज्यत	भ्राजताम् भ्राज्यताम्	भ्राजेत भ्राज्येत	वभ्राजे भ्राजे	भ्राजिष्यति आभ्राजिष्यत	भ्राजितुम्
मद् 4 P. to be glad	माद्यति मद्यते	अमाद्यत अमद्यत	माद्यतु मद्यताम्	माद्येत मद्येत	ममाद मेदे	मदिष्यति अमदिष्यत्	मदितुम्
मन् 4 A. To think	मन्यते "	अमन्यत "	मन्यताम् "	मन्येत "	मेने "	मंस्यते अमंस्यत	मन्तुम्
मन् 8 A. to think to consider	मनुते मन्यते	अमनुत अमन्यत	मनुताम् मन्यताम्	मन्वीत मन्येत	मेने "	मनिष्यते अमनिष्यत	मनितुम्
मन्त्र 10 A To consult,	मन्त्रयते मन्त्र्यते	अमन्त्रयत अमन्त्र्यत	मन्त्रयताम् मन्त्र्यताम्	मन्त्रयेत मन्त्र्येत	मन्त्रयांच क्रे etc "	मन्त्रयिष्यते अमन्त्रयिष्यत	मन्त्रयितुम्
मन्थ् 9 P. To churn.	मथ्नाति मथ्यते	अमथ्नात् अमथ्यत	मथ्नातु मथ्यताम्	मथ्नीयात् मथ्येत	ममन्थ ममन्थे	मन्थिष्यति अमन्थिष्यत्	मन्थितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक खाक खा & ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal & आशीर्षिद् Bene- dictive	इच्छार्थक (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
भ्रंशितव्य	भ्रंशिता	भ्रष्ट भ्रष्टवत्	भ्रंशित्वा भ्रष्ट्वा	भ्रंशमान भ्रश्यत् भ्रश्यमान	भ्रंशयति भ्रंशिषीष्ट भ्रश्यात्	विभ्रंशिषते -ति	अभ्रंशत् अभ्रंशिष्ट अभ्रशत्
भ्रमितव्य	भ्रमिता	भ्रान्त भ्रान्तवत्	भ्रमित्वा भ्रान्त्वा संभ्रम्य	भ्रमत् भ्रम्यत् भ्रम्यमाण	भ्रमयति भ्रामयति भ्रम्यात्	विभ्रमिषति	अभ्रमीत्
भ्रमितव्य	भ्रमिता	भ्रान्त भ्रान्तवत्	भ्रमित्वा भ्रान्त्वा संभ्रम्य	भ्राम्यत् भ्राम्यमाण	भ्रमयति भ्रामयति भ्रम्यात्	विभ्रमिषति	अभ्रमत्
भ्राजितव्य	भ्राजिता	भ्राजित भ्राजितवत्	भ्राजित्वा	भ्राजमान भ्राज्यमान	भ्राजयति भ्राजिषीष्ट	विभ्राजिषते	अभ्राजिष्ट
मदितव्य	मदिता	मत्त मत्तवत्	मदित्वा	माद्यत् मद्यमान	मादयति मद्यात्	मिमदिषति	अमदीत् अमादीत्
मन्तव्य	मन्ता	मत मतवत्	मत्वा	मन्यमान ”	मानयति मंसिष्ट	मिमंसते	अमंस्त
मनितव्य	मनिता	मत मतवत्	मनित्वा मत्वा	मन्वान मन्यमान	मानयति मनिषीष्ट	मिमनिषते	अमनिष्ट अमत
मन्त्रायितव्य	मन्त्रयिता	मन्त्रित मन्त्रितवत्	मन्त्रयित्वा	मन्त्रयमाण मन्त्र्यमाण	मन्त्रयते मन्त्रयिषीष्ट	मिमन्त्रयिषते	अममन्त्रत्
मन्थितव्य	मन्थिता	मथित मथितवत्	मथित्वा	मथ्यत् मथ्यमान	मन्थयति	मिमन्थिषति	अमन्थीत्

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परिक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थ तुम्. finitive
मस्ज् 6 P, To bathe, to sink.	मज्जति मज्ज्यते	अमज्जत् अमज्ज्यत	मज्जतु मज्ज्यताम्	मज्जेत् मज्ज्येत	ममज्ज ममज्जे	मङ्क्ष्यति अमङ्क्ष्यत्	मङ्क्ष्यतुम्
मा 3 A. To measure	मिमीते मीयते	अमिमीत अमीयत	मिमीताम् मीयताम्	मिमीत मीयेत	ममे ,,	मास्यते अमास्यत	मातुम्
मार्ग 10 U To seek	मार्गीयति-ते मार्ग्यते	अमार्गीयत्-त अमार्ग्यत	मार्गीयतु-ताम् मार्ग्यताम्	मार्गीयेत्-त मार्ग्येत	मार्गयाञ्चकार etc मार्गयाञ्च- क्रे etc ,,	मार्गीयिष्यति-ते अमार्गीयिष्य- त्-त	मार्गीयितुम्
मिल् 1 U. To join, to be united	मिलति-ते मिल्यते	अमिलत्-त अमिल्यत	मिलतु ताम् मिल्यताम्	मिलेत्-त मिल्येत	मिमेल मिमिले	मेलिष्यति-ते अमेलिष्य त्-त	मेलितुम्
मील् I P. To close, to twinkle	मीलति मील्यते	अमीलत् अमील्यत	मीलतु मील्यताम्	मीलेत् मील्येत	मिमील मिमिले	मीलिष्यति अमीलिष्यत्	मीलितुम्
मुच् 6 U. To loose, to set free	मुञ्चति-ते मुच्यते	अमुञ्चत्-त अमुच्यत	मुञ्चतु-ताम् मुच्यताम्	मुञ्चेत्-त मुच्येत	मुमोच मुमुचे	मोक्ष्यति-ते अमोक्ष्यत्-त	मोक्षितुम्
मुद् 1 A. To rejoice	मोदते मुद्यते	अमोदत अमुद्यत	मोदताम् मुद्यताम्	मोदेत मुद्येत	मुमुदे ,,	मोदिष्यते अमोदिष्य	मोदितुम्
मुच्छ् IP To faint, to prevail.	मूर्च्छति मूर्च्छ्यते	अमूर्च्छत् अमूर्च्छ्यत	मूर्च्छतु मूर्च्छ्यताम्	मूर्च्छेत् मूर्च्छ्येत	मुमूर्च्छ मुमूर्च्छे	मूर्च्छिष्यति अमूर्च्छिष्यत्	मूर्च्छितुम्
मुष् 9 p. To steal	मुष्णाति मुष्यते	अमुष्णात् अमुष्यत	मुष्णातु मुष्यताम्	मुष्णीयात् मुष्येत	मुमोष मुमुषे	मोषिष्यति अमोषिष्यत्	मोषितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- मात्रक विशेषण Past Par- tiple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा & ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- मात्रक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	समोच्चक (गिजन्त) Causal & आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक (सन्नन्त) Desidera- tive	सायान्यभूत (लुट्) Aorist
मङ्क्तव्य	मङ्क्ता	मम ममवत्	मङ्क्त्वा निमज्ज्य	मज्जत् मज्ज्यमान	मज्जयति मज्ज्यात्	मिमङ्क्षति	अमाङ्क्षीत्
मातव्य	माता	मित मितवत्	मित्वा	मिमान मीयमान	मापयति-न्ते मासीष्ट	मित्सते	अमास्त
मार्गयितव्य	मार्गयिता	मार्गित मार्गितवत्	मार्गयित्वा	मार्गयमाण मार्ग्यमाण	मार्गयति मार्ग्यात् मार्गयिषीष्ट	मिमार्गयिष ति-न्ते	अममार्गत्-त
मेलितव्य	मेलिता	मिलित मिलितवत्	मिलित्वा	मिलत् मिलमान मित्यमान	मेलयति-ते मित्यात् मेलिषीष्ट	मिमिलि- यति-ते	अमेलीत् अमेलिष्ट
मीलितव्य	मीलिता	मीलित मीलितवत्	मीलित्वा	मीलत् मील्यमान	मीलयति मील्यात्	मिमीलिपति	अमीलीत्
मोक्तव्य	मोक्ता	मुक्त मुक्तवत्	मुक्त्वा	मुञ्चत् मुञ्चमान मुच्यमान	मोचयति-ते मुच्यात् मुक्षीष्ट	मुमुक्षति	अमुचत् अमुक्त
मोदितव्य	मोदिता	मुदित मुदितवत् मोदित मोदितवत्	मुदित्वा मोदित्वा	मोदमान मुद्यमान	मोदयति मोदिषीष्ट	मुमुदिषते मुमोदिषते	अमोदिष्ट
मूर्च्छितव्य	मूर्च्छिता	मूर्च्छित मूर्च्छि तवत्	मूर्च्छित्वा	मूर्च्छत् मूर्च्छ्यमान	मूर्च्छयति मूर्च्छ्यात्	मुमूर्च्छिषति	अमूर्च्छीत्
मोषितव्य	मोषिता	मुषित मुषितवत्	मुषित्वा	मुष्णत् मुष्यमाण	मोषयति मुष्यात्	मुमूषिषति	अमोषीत्

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परोक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थक तुम्. Infinitive
मुह् 4 p. To faint. to err.	मुह्यति मुह्यते	अमुह्यत् अमुह्यत	मुह्यतु मुह्यताम्	मुह्येत् मुह्येत	मुमोह मुमुहे	मोहिष्यति मोक्ष्यति अमोहिष्यत् अमोक्ष्यत्	मोहितुम् मोदुम् मोग्धुम्
मृ 6. A. To die.	म्रियते "	अम्रियत् "	म्रियताम् "	म्रियेत् "	ममार मम्रे	मरिष्यति अमरिष्यत्	मर्तुम्
मृग् 10 A To seek	मृगयते मृग्यते	अमृगयत् अमृग्यत	मृगयताम् मृग्यताम्	मृगयेत् मृग्येत	मृगयाञ्च क्रे etc	मृगयिष्यते अमृगयिष्यत	मृगयितुम्
मृज् 2 P. To wipe off	मार्ष्टि मृज्यते	अमार्ष्ट-ई अमृज्यत	मार्ष्टु मृज्यताम्	मृज्यात् मृज्येत	मभार्ज ममृजे	मार्जिष्यति मार्क्ष्यति अमार्जिष्यत् अमार्क्ष्यत्	मार्जितुम् मार्ष्टुम्
मृश् 6 P. To consi- der	मृशति मृश्यते	अमृशत् अमृश्यत	मृशतु मृश्यताम्	मृशेत् मृश्येत	ममर्श ममृशे	मर्क्ष्यति म्रक्ष्य ति अमर्क्ष्यत् अम्रक्ष्यत	मर्ष्टुम् म्रष्टुम्
मृष् 10 U. To suffer. to pardon	मर्षयति-ते मर्ष्यते	अमर्षयत्-त अमर्ष्यत	मर्षयतु-ताम् मर्ष्यताम्	मर्षयेत्-त मर्ष्येत	मर्षयाञ्चकार etc मर्षया- ञ्चक्रे etc	मर्षयिष्यति ते अमर्षयि- ष्यत्-त	मर्षयितुम्
म्ना 1 P. usually with आ To repeat To praise.	आमनति आम्नायते	आमनत् आम्नायत	आमनतु आम्नायताम्	आमनेत् आम्नायेत	आमन्नौ आमन्ने	आम्नास्यति आम्नास्यत्	आम्नातुम्
म्लै 1 P. To fade, to grow weary	म्लायति म्लायते	अम्लायत् अम्लायत	म्लायतु म्लायताम्	म्लायेत् म्लायेत	मम्लौ मम्ले	म्लास्यति अम्लास्यत	म्लायतुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तन्त्र, य अनर्थ	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्त्वत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा and व्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सञ्जन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
मोहितव्य मोढव्य मोग्धव्य	मोहिता मोढा मोग्धा	मुग्ध मूढ मुग्धवत् मूढवत्	मोहित्वा मूढ्वा मुग्ध्वा सम्मुह्य	मुह्यत् मुह्यमान	मोहयति मुह्यात्	मुमुह्यति मुमोह्यति मुमुह्यति	अमुहत्
मर्तव्य	मर्ता	मृत मृतवत्	मृत्वा	म्रियमाण ”	मारयति मृषीष्ट	मुमूर्षति	अमृत
मृगयितव्य	मृगयिता	मृगित मृगितवत्	मृगयित्वा	मृगयमाण मृग्यमाण	मृगयति-ते मृगयिषीष्ट	मिमृगयिषते	अममृगत
मार्जितव्य मार्ष्टव्य	मार्जिता मार्ष्टा	मार्जित मृष्ट मार्जितवत् मृष्टवत्	मार्जित्वा मृष्ट्वा	मृजत् मार्जत् मृज्यमान	मार्जयति मृज्यात्	मिमार्जयति मिमृशति	अमार्जीत् अमार्शीत्
मर्ष्टव्य म्रष्टव्य	मर्ष्टा म्रष्टा	मृष्ट मृष्टवत्	मृष्ट्वा	मृशत् मृश्यमान	मर्शयति मृश्यात्	मिमृशति अमृशत्	अमृशत् अमार्शीत् अम्राशीत्
मर्षयितव्य	मर्षयिता	मर्षित मर्षितवत्	मर्षयित्वा	मर्षयत् मर्षयमाण मर्ष्यमाण	मर्षयति मर्ष्यात् मर्षयिषीष्ट	मिमर्षयिषति -ते	अमीमृषत्-त अममर्षत्-त
आम्नातव्य	आम्नाता	आम्नात आम्नातवत्	आम्नाय	आमनत् आम्नायमान	म्नापयति आम्नायात् आम्नेयात्	मिम्नासति	आम्नासीत्
म्लतव्य	म्लता	म्लान म्लानवत्	म्लत्वा	म्लायत् म्लायमान	म्लापयति म्ल यात् म्लेयात्	मिम्लसति	अम्लसीत्

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परोक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृङ्) Condi- tional	हेत्वर्थक Infinitive तुम्
यज् 1 U. To sacri- fice	यजति-ते इज्यते	अयजत्-त ऐज्यत	यजतु-ताम् इज्यताम्	यजेत् त इज्येत	इयाज इंजे	यक्ष्यति-ते अयक्ष्यत्-त	यष्टुम्
यत् 1 A. To attempt, to try	यतते यत्यते	अयतत अयत्यत	यतताम् यत्यताम्	यतेत यत्येत	येते ”	यतिष्यते अयतिष्यत	यतितुम्
यम् I P. To give, to check	यच्छति यम्यते	अयच्छत् अयम्यत	यच्छतु यम्यताम्	यच्छेत् यम्येत	ययाम येमे	यंस्यति अयंस्यत्	यन्तुम्
या 2 P. To go	याति यायते	अयात् अयायत	यातु यायताम्	यायात् यायेत	ययौ यये	यास्यति अयास्यत्	यातुम्
याच् 1 U. To beg	याचति-ते याच्यते	अयाचत् अयाचत अयाच्यत	याचतु-ताम् याच्यताम्	याचेत्-त याच्येत	ययाच्च ययाचे	याचिष्यति-ते अयाचि- ष्यत्-त	याचितुम्
यु 2 P. To join	यौति यूयते	अयौत् अयूयत	यौतु यूयताम्	युयात् यूयेत	युयाव युयुवे	यविष्यति अयविष्यत्	यवितुम्
युज् 7 U. To join	युनक्ति युङ्क्ते युज्यते	अयुनक्-ग् अयुङ्क्त अयुज्यत	युनक्तु युङ्क्ताम् युज्यताम्	युज्यात् युङ्जीत युज्येत	युयोज युयुजे	योक्ष्यति ते अयोक्ष्यत्-त	योक्तुम्
युज् 10 U. To join	योजयतिते योज्यते	अयोजयत्-त अयोज्यत	योजयतु-ताम् योज्यताम्	योजयेत्-त योज्येत	योजयाञ्चकार eto योजयाञ्च क्रे eto	योजयिष्यति-ते अयोजयिष्य- त्-त	योजयितुम्
युध् 4 A. To fight	युध्यते ”	अयुध्यत ”	युध्यताम् ”	युध्येत ”	युयधे ”	योत्स्यते अयोत्स्यत	योद्धुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तद्ध्य, य अनीथ	तृच् प्रत्ययान्ति and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्) कर्मणि वा भावे, तंवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा and ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
यष्टव्य	यष्टा	इष्ट इष्टवत्	इष्ट्वा	यजत् यजमान इज्यमान	याजयति-ते इज्यात् यक्षीष्ट	यियक्षति-ते	अयाक्षीत् अयष्ट
यतितव्य	यतिता	यत्त यत्तवत्	यतित्वा संयत्य	यतमान यत्यमान	यातयति यतिषीष्ट	यियतिषते	अयतिष्ट
यन्तव्य	यन्ता	यत् यत्तवत्	यत्वा नियम्य	यच्छत् यम्यमान	यामयति यम्यात्	यियसंति	अयंसीत्
यातव्य	याता	यात यातवत्	यात्वा प्रयाय	यात् यायमान	यापयति यायात्	यियासति	अयासीत्
याचितव्य	याचिता	याचित याचितवत्	याचित्वा	याचत् याचमान याच्यमान	याचयति ते याच्यात् याचिषीष्ट	यियाचिषति-ते	अयाचीत् अयाचिष्ट
यवितव्य	यविता	युत युतवत्	युत्वा	युवत् यूयमान	यावयति-ते यूयात्	युयुषति यियविषति	अयावात्
योक्तव्य	योक्ता	युक्त युक्तवत्	युक्त्वा	युञ्जत् युञ्जान युज्यमान	योजयति युज्यात् युक्षीष्ट	युयुक्षति-ते	अयुजत् अयौक्षीत् अयुक्त
योजयितव्य	योजयिता	योजित योजितवत्	योजयित्वा	योजयत् योजयमान योज्यमान	योजयति-ते योज्यात् योजयिषीष्ट	युयोजयिष- ति-ते	अयूयुजत्-त
योद्धव्य	योद्धा	युद्ध युद्धवत्	युद्ध्वा	युध्यमान ”	योधयति-ते युत्सीष्ट	युयुत्सते	अयुद्ध

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञाथ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परोक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ, (लृङ्) Condi- tional	हेत्वर्थक Infinitive तुम्
रक्ष् I P, To protect	रक्षति रक्ष्यते	अरक्षत् अरक्ष्यत	रक्षतु रक्ष्यताम्	रक्षेत् रक्ष्येत	ररक्ष ररक्षे	रक्षिष्यति अरक्षिष्यत्	रक्षितुम्
रच् 10 U. To arrange	रचयति-ते रच्यते	अरचयत्-त अरच्यत	रचयतु-ताम् रच्यताम्	रचयेत्-त रच्येत	रचयाञ्चकार etc रचयाञ्च के etc	रचयिष्यति-ते अरचयिष्यत् -त	रचयितुम्
रञ्ज् 1 U. To dye, to be attach- ed to	रजाति-ते रज्यते	अरजत्-त अरज्यत	रजतु-ताम् रज्यताम्	रजेत्-त रज्येत	ररञ्ज ररञ्जे	रङ्क्ष्यति-ते अङ्क्ष्यत्-त	रङ्क्षुम्
रङ् 4 U To be plea- sed.	रज्यति-ते रज्यते	अरज्यत्-त अरज्यत	रज्यतु-ताम् रज्यताम्	रज्येत्-त रज्येत	ररञ्ज ररञ्जे	रङ्क्ष्यति-ते अरङ्क्ष्यत्-त	रङ्क्षुम्
रम् 1 A. To rejoice	रमते रम्यते	अरमत अरम्यत	रमताम् रम्यताम्	रमेत रम्येत	रेमे ,,	रंस्यते अरंस्यत	रन्तुम्
रम् with वि, आ, परि and उप is paras.	विरमति विरम्यते	व्यरमत् व्यरम्यत	विरमतु विरम्येत	विरमेत विरम्येत	विरराम विररेमे	विरंस्यति व्यरंस्यत्	रन्तुम्
राज् 1 U. To shine	राजति-ते राज्यते	अराजत्-त अराज्यत	राजतु-ताम् राज्यताम्	राजेत राज्येत	रराज रेजे	राजिष्यति-ते अराजिष्यत् -त	राजितुम्
राध् 4 P To grow, to prosper	राध्यति राध्यते	अराध्यत् अराध्यत	राध्यत् राध्यताम्	राध्येत् राध्येत	रराध रराधे	रात्स्यति अरात्स्यत्	राढुम्
रिच् 7 U To empty	रिणक्ति रिङ्के रिच्यते	अरिणक्-श् अरिङ्क अरिच्यत	रिंक्त रिङ्काम् रिच्यताम्	रिञ्च्यात् रिञ्चीत रिच्येत	रिरेच रिरिचे ,,	रेक्ष्यति-ते अरेक्ष्यत्-त	रेक्षुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Par- tiple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा & ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (णिजन्त) Causal & आशीर्षिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक (सन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुट्) Aorist
रक्षितव्य	रक्षिता	रक्षित रक्षितवत्	रक्षित्वा	रक्षत् रक्ष्यमाण	रक्षयति रक्ष्यात्	रिरक्षिषति	अरक्षीत्
रचयितव्य	रचयिता	रचित रचितवत्	रचयित्वा	रचयत् रचयमान रच्यमान	रचयति रच्यात् रचयिषीष्ट	रिरचयिषति -ते	अररचत्-त
रङ्कितव्य	रङ्किता	रक्त रक्तवत्	रङ्कित्वा रक्त्वा	रजत् रजमान रज्यमान	रञ्जयति- ते रज्यात् रक्षीष्ट	रिरङ्क्षति	अराङ्क्षीत् अरङ्क्त
रङ्कितव्य	रङ्किता	रक्त रक्तवत्	रङ्कित्वा रक्त्वा	रजत् रज्य- मान रज्यमान	रञ्जयति ते र ज्यात् रङ्क्षीष्ट	रिरङ्क्षति	अराङ्क्षीत् अरङ्क्त
रन्तव्य रम्य रमणीय	रन्ता	रत रतवत्	रत्वा आरम्य आरत्य	रममाण रम्यमाण	रमयति रंसीष्ट	रिरंसते	अरंस्त
रन्तव्य	रन्ता	रत रतवत्	रत्वा विरम्य विरत्य	विरमत विरममाण विरम्यमाण	रमयति विरम्यात्	विरंसति	व्यरंसीत्
राजितव्य	राजिता	राजित राजितवत्	राजित्वा	राजत् राजमान	राजयति-ते राज्यात् राजिषीष्ट	रिराजि- षति-ते	अराजीत् अराजिष्ट
राद्धव्य	राद्धा	राद्ध राद्धवत्	राद्ध्वा	राध्यत् राध्यमान	राधयति राध्यात्	रिरात्सति	अरात्सीत्
रेक्तव्य	रेक्ता	रिक्त रिक्तवत्	रिक्त्वा	रिञ्चत् रिञ्चान् रिच्यमान	रेचयति रिच्यात् रिक्षीष्ट	रिरिक्षति-ते	अरिचत् अरैक्षीत् अरिक्त

धातुं .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परोक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थक तुम्. finitive
रु 2 P. to cry.	रौति रूयते	अरौत् अरूयत	रौतु रूयताम्	रूयात् रूयेत	रुरावं रुरुवे	रविष्यति अरविष्यत्	रवितुम्
रुच् 1 A To like, to love	रोचते रूच्यते	अरोचत अरूच्यत	रोचताम् रूच्यताम्	रोचेत रूच्येत	रुरुचे ,,	रोचिष्यते अरोचिष्यत्	रोचितुम्
रुद् 2 P. To cry	रोदिति रूद्यते	अरोदत् अरो- दीत् अरूद्यत	रोदितु रूद्यताम्	रूद्यात् रूद्येत	रुरोद रुरुदे	रोदिष्यति अरोदिष्यत्	रोदितुम्
रुध् 7 U. To besiege to oppose.	रुणद्धि रुन्दे रूध्यते	अरुणत्-द् अरुन्द अरूध्यत	रुणद्धु रुन्दाम् रूध्यताम्	रूध्यात् रून्धीत रूध्येत	रुरोध रुरुधे ,,	रोत्स्यति-ते अरोत्स्यत्-त	रोद्धुम्
रुह् 1 P. To grow	रोहति रूह्यते	अरोहत् अरूह्यत	रोहतु रूह्यताम्	रोहेत् रूह्येत	रुरोह रुरुहे	रोक्ष्यति अरोक्ष्यत्	रोद्धुम्
रूप् 10 U. To consi- der	रूपयति-ते रूप्यते	अरूपयत्-त अरूप्यत	रूपयतुताम् रूप्यताम्	रूपयेत्-त रूप्येत	रूपयाञ्चकार etc रूपयाञ्च क्रे etc	रूपयिष्यति ते अरूपयिष्यत् -त	रूपयितुम्
लक्ष् I A. To observe,	लक्षते लक्ष्यते	अलक्षत अलक्ष्यत	लक्षताम् लक्ष्यताम्	लक्षेत लक्ष्येत	ललक्षे ,,	लक्षिष्यते अलक्षिष्यत्	लक्षितुम्
लग् I P. To attach	लगति लग्यते	अलगत् अलग्यत	लगतु लग्यताम्	लगेत् लग्येत	ललाग ललगो	लगिष्यति अलगिष्यत्	लगितुम्
लङ्घ् 10 U. To trans- gress, to shine	लङ्घयति-ते लङ्घ्यते	अलङ्घयत्-त अलङ्घ्यत	लङ्घतु-ताम् लङ्घ्यताम्	लङ्घयेत्-त लङ्घ्येत	लङ्घयाञ्चकार etc लङ्घयाञ्च क्रे etc	लङ्घयिष्यति -ते अलङ्घ- यिष्यत्-त	लङ्घयितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा & ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	अपेक्षक (गिजन्त) Causal & आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक (सञ्जन्त) Desidera- tive	सायान्यभूत (लुङ्) Aorist
रवितव्य	रचिता	रुत रुतवत्	रत्वा	रुचत् रुच्यमाण	रावयति रुयात्	ररूपते	अरावीत्
रोचितव्य	रोचिता	रुचित, रुचि- तवत्, रोचित, रोचितवत्	रुचित्वा रोचित्वा संरुच्य	रोचमान रुच्यमाण	रोचयति रोचिषीष्ट	रुचिषते रुचिषते	अरुचत् अरोचिष्ट
रोदितव्य	रोदिता	रुदित रुदितवत्	रुदित्वा	रुदत् रुद्यमाण	रोदयति रुद्यात्	रुददिषति	अरुदत् अरोदीत्
रोद्धव्य	रोद्धा	रुद्ध रुद्धवत्	रुद्ध्वा	रुन्धत् रुन्धान रुन्ध्यमाण	रोचयति-ते रुध्यात् रुत्सीष्ट	रुत्सति-न्ते	अरोत्सीत् अरुघत् अरुद्ध
रोढव्य	रोढा	रूढ रूढवत्	रूढ्वा	रोहत् रुह्यमाण	रोहयति रुह्यात्	रुहक्षति	अरुक्षत्
रूपयितव्य	रूपयिता	रूपित रूपितवत्	रूपयित्वा	रूपयत् रूपयमाण रूप्यमाण	रूपयति रूप्यात् रूपयिषीष्ट	रुपयिषति-ते	अरूपत् त
लक्षितव्य	लक्षिता	लक्षित लक्षितवत्	लक्षित्वा	लक्षमाण लक्ष्यमाण	लक्षयति लक्षिषीष्ट	लिलक्षिषते	अलक्षिष्ट
लगितव्य	लगिता	लग्न लग्नवत्	लगित्वा	लगत् लग्यमाण	लागयति लग्यात्	लिलगिषति	अलगीत्
लङ्घयितव्य	लङ्घयिता	लङ्घित लङ्घितवत्	लङ्घयित्वा	लङ्घयत् लङ्घयमाण लङ्घ्यमाण	लङ्घयति-ते लङ्घ्यात् लङ्घयिषीष्ट	लिलङ्घयि- षति-ते	अललङ्घत्-त

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञार्थं (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (लृट्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परिष्कारभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condition- al	हेत्वर्थक तुम्. finitive
लङ् १ P. To trans- gress A. To fast, to go	लङ्घति लङ्घते लङ्घ्यते	अलङ्घत् अलङ्घत अलङ्घ्यत	लङ्घतु लङ्घताम् लङ्घ्यताम्	लङ्घेत् लङ्घेत लङ्घ्येत	ललङ्घ ललङ्घे ,,	लङ्घिष्यति-ते अलङ्घिष्य- त्-त	लङ्घितुम्
लप् १ P. To talk,	लपति लप्यते	अलपत् अलप्यत	लपतु लप्यताम्	लपेत् लप्येत	ललाप लेपे	लपिष्यति अलपिष्यत्	लपितुम्
लभ् १ A. To get, to obtain	लभते लभ्यते	अलभत् अलभ्यत	लभताम् लभ्यताम्	लभेत् लभ्येत	लेभे ,,	लप्स्यते अलप्स्यत्	लब्धुम्
लम् १ A. To hang down	लम्बते लम्ब्यते	अलम्बत् अलम्ब्यत	लम्ब्यताम् लम्ब्यताम्	लम्बेत् लम्ब्येत	ललम्बे ,,	लम्बिष्यति अलम्बिष्यत्	लम्बितुम्
लष् १ U. To wish, to long for	लषति-ते लष्यते	अलषत्- त अलष्यत	लषतु-ताम् लष्यताम्	लषेत्-त लष्येत	ललाष लेषे	लषिष्यति-ते अलषिष्यत्-त	लषितुम्
लज् १ A To be ashamed to blush.	लज्जते लज्ज्यते	अलज्जत् अलज्ज्यत	लज्जताम् लज्ज्यताम्	लज्जेत् लज्ज्येत	ललज्जे ,,	लज्जिष्यते अलज्जिष्यत्	लज्जितुम्
लिख् १ P. To write, to pe- ck as a bird	लिखति लिख्यते	अलिखत् अलिख्यत	लिखतु लिख्यताम्	लिखेत् लिख्येत	लिलेख लिलिखे	लेखिष्यति अलेखिष्यत्	लेखितुम्
लिप् ६ U. To anoint, to smear to cover.	लिम्पति-ते लिम्प्यते	अलिम्पत्- त अलिम्प्यत	लिम्पतु-ताम् लिम्प्यताम्	लिम्पेत्-त लिम्प्येत	लिलेप लिलिपे	लेप्स्यति-ते अलेप्स्यत्-त	लेप्सुम्
लिह् २ U. To lick	लेढि लीढे लिह्यते	अलेढ्-इ अलीढ अलिह्यत	लेढु लीढाम् लिह्यताम्	लिह्यात् लिहीत लिह्येत	लिलेह लिलिहे	लेक्ष्यति-ते अलेक्ष्यत्-त	लेढुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तद्य, य अनीय	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लृट्) First Future	भूतकाल- विशेषण Past Parti- ciple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा and ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रसङ्गक (गिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लृट्) Aorist
लङ्घितव्य	लङ्घिता	लङ्घित लङ्घितवत्	लङ्घित्वा	लङ्घत् लङ्घमान लङ्घ्यमान	लङ्घयति-ते लङ्घ्यात् लङ्घिषीष्ट	लिलङ्घिष- ति-ते	अलङ्घीत् अलङ्घिष्ट
लपितव्य	लपिता	लपित लपितवत्	लपित्वा	लपन् लप्यमान	लपयति लप्यात्	लिलपिषति	अलपीत् अलापीत्
लब्धव्य	लब्धा	लब्ध लब्धवत्	लब्ध्वा	लभमान लभ्यमान	लभयति लप्सीष्ट	लिप्सते	अलब्ध
लभ्यतव्य	लभ्यिता	लभ्यित लभ्यितवत्	लभ्यित्वा	लभ्यमान लभ्यमान	लभ्ययति-ते लभ्यिषीष्ट	लिलभ्यिषते	अलभ्यिष्ट
लपितव्य	लपिता	लपित लपितवत्	लपित्वा	लपत् लपमाण लप्यमाण	लापयति-ते लप्यात् लपिषीष्ट	लिलपिषति	अलपीत् अलापीत् अलपिष्ट
लजितव्य	लजिता	लजित लजितवत्	लजित्वा	लजमान लज्यमान	लजयते लजिषीष्ट	लिलजिषते	अलजिष्ट
लेखितव्य	लेखिता	लिखित लिखितवत्	लिखित्वा	लिखत् लिख्यमान	लेखयति लेख्यात्	लिलिखिषति लिलेखिषति	अलेखीत्
लेप्तव्य	लेप्ता	लिप्त लिप्तवत्	लिप्त्वा	लिम्पत् लिम्पमान लिप्यमान	लेपयति लिप्यात् लिप्सीष्ट	लिलिप्सति-ते	अलिपत्-त अलित
लेढव्य	लेढा	लीढ लीढवत्	लीढ्वा	लिहत् लिहान लिह्यमान	लेहयति-ते लेह्यात् लिशीष्ट	लिलिक्षति-ते	अलिक्षत्-त अलीढ

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परोक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृङ्) Condi- tional	हेत्वर्थक Infinitive तुम्
ली 4 A. To stick, to lie on	लीयते "	अलीयत "	लीयताम् "	लीयेत "	लिल्ये "	लेष्येत लास्यते अलेष्यत अलास्यत	लेतुम् लातुम्
ली 9 P. To adhere, to melt.	लिनाति लीयते	अलिनात् अलीयत	लिनातु लीयताम्	लिनीयात् लीयेत	लिलाय लिल्ये	लेष्यति लास्यति अलेष्यत् अलास्यत्	लेतुम् लातुम्
लुप् 6 U. To break, to sup- press	लुम्पति-ते लुप्यते	अलुम्पत्-त अलुप्यत	लुम्पतु-ताम् लुप्यताम्	लुम्पेत्-त लुप्येत	लुलोप लुलोपे	लोप्स्यति अलोप्स्यत्	लेतुम्
लुभ् 4 P. To covet.	लुभ्यति लुभ्यते	अलुभ्यत् अलुभ्यत	लुभ्यतु लुभ्यताम्	लुभ्येत् लुभ्येत	लुलोभ लुलोभे	लोभिष्यति अलोभिष्यत्	लेमितुम् लेब्धुम्
लृ 9 U. to cut off	लृनाति लृनीति लृयते	अलृनात् अलृनीत अलृयत	लृनातु लृनीताम् लृयताम्	लृनीयात् लृनीत लृयेत	लृलाव लृलुवे	लविष्यति-ते अलविष्यत्-त	लवितुम्
लोकृ 10 U. To behold, to shine, to seek.	लोकयति-ते लोकयते	अलोकयत्-त अलोकयत	लोकयतु-ताम् लोकयताम्	लोकयेत्-त लोकयेत	लोकयाञ्च कार etc लोकयाञ्चक्रे	लोकयिष्यति ते अलोकयि- ष्यत्-त	लोकयितुम्
लोच् 10 U. To seek, to shine	लोचयति-ते लोचयते	अलोचयत्-त अलोचयत	लोचयतु-ताम् लोचयताम्	लोचयेत्-त लोचयेत	लोचयाञ्चकार चक्रे etc	लोचयिष्यति ते अलोचयि- ष्यत्-त	लोचयितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तव्य, य अनीय	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (कवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा and ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	अभोजक (गिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सकन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
लेतव्य लातव्य	लेता लाता	लीन लीनवत्	लीत्वा विलीय विलाय	लीयमान ”	लाययति-ते लापयति-ते लालयति-ते लीनयति-ते लेषीष्ट लसीष्ट	लिलिषते	अलेष्ट अलास्त
लेतव्य लातव्य	लेता लाता	लीन लीनवत्	लीत्वा विलीय विलाय	लिनत् लीयमान	लाययति-ते लीयात्	लिलिषति	अलेषीत् अलासीत्
लुप्तव्य	लोप्ता	लुप्त लुप्तवत्	लुप्त्वा	लुम्पत् लुम्पमान लुप्यमान	लोपयति-ते लुप्यात् लुप्सीष्ट	लुलुप्सति-ते	अलुपत् अलुप्त
लोभितव्य लोब्धव्य	लोभिता लोब्धा	लुब्ध लुब्धवत्	लुब्ध्वा लोभित्वा लुभित्वा	लुभ्यत् लुभ्यमान	लोभयति लुभ्यात्	लुलुभिषति लुलोभिषति	अलोभीत्
लवितव्य लव्य	लविता	लून लूनवत्	लुत्वा अवलूय	लुनत् लुनान लूयमान	लावयति-ते लूयात् लविषीष्ट	लुलूषति-ते	अलावीत् अलविष्ट
लोकयितव्य	लोकयिता	लोकित लोकितवत्	लोकयित्वा	लोकयत् लोकयमान लोक्यमान	लोकयति-ते लोक्यात् लोकयिषीष्ट	लुलोकयि- षति-ते	अलुलोकत्-त
लोचयितव्य	लोचयिता	लोचित लोचितवत्	लोचयित्वा	लोचयत् लोचयमान लोच्यमान	लोचयति-ते लोच्यात् लोचयिषीष्ट	लुलोचयि- षति ते	अलुलोचत्-त

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	Digitized by Arya Samaj अनद्यतन भूत (लङ्) Imperfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	Foundation Chennai and eGangotri आज्ञाथ (लोट्) Imperative, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थः (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परोक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थः (लृङ्) Conditional	हेत्वर्थः Infinitive
वच् 2 P. To speak वञ्च् 10 A. To cheat	वक्ति उच्यते वञ्चयते वञ्च्यते	अवक्-ग् औच्यत अवञ्चयत अवञ्च्यत	वक्तु उच्यताम् वञ्चयताम् वञ्च्यताम्	वच्यात् उच्येत वञ्चयेत वञ्च्येत	उवाच ऊचे वञ्चयाञ्चके eto	वक्ष्यति अवक्ष्यत् वञ्चयिष्यते अवञ्चयिष्यत	वक्तुम् वञ्चयिष्य
वद् 1 P. To speak वन् 8 A. To beg, to seek for वन्द् 1 A. To salute	वदति वद्यते वनुते वन्यते वन्दते वन्द्यते	अवदत् औद्यत अवनुत अवन्यत अवन्दत अवन्द्यत	वदतु उद्यताम् वनुताम् वन््यताम् वन्दताम् वन्द्यताम्	वदेत् उद्येत वन्वीत वन््येत वन्देत वन्द्येत	उवाद ऊदे ववने ,, ववन्दे ,,	वदिष्यति अवदिष्यत् वनिष्यते अवनिष्यत वन्दिष्यते अवन्दिष्यत	वदितुम् वनिष्य
वप् 10 U. To sow, to cut, वम् I P. To vomit, To pour out	ववति-ते उप्यते वमति वम्यते	अवपत्-त उप्यते अवमत् अवम्यत	अवपत्-त औप्यत वमतु वम्यताम्	वपेत्-त उप्येत वमेत् वम्येत	उवाप ऊपे ववाम ववमे	वप्स्यति-ते अवप्स्यत्-त वामिष्यति अवामिष्यत्	वपुम् वामिष्य
वर्ण् 10 U To extol to describe	वर्णयति-ते वर्ण्यते	अवर्णयत्-त अवर्ण्यत	वर्णयतु ताम् वर्ण्यताम्	वर्णयेत्-त वर्ण्येत	वर्णयाञ्चकार eto वर्णया- ञ्चक्रे	वर्णयिष्यति-ते अवर्णयिष्य- त्-त	वर्णयिष्य
वस् I P. To dwell वह् 1 U. To carry, उद् वह् To marry.	वसति उष्येत वहति-ते उह्यते	अवसत् औष्यत अवहत-त औह्यत	वसतु उष्यताम् वहतु-ताम् उह्यताम्	वसेत् उष्येत वहेत्-त ऊह्येत	उवास ऊषे उवाह ऊहे	वत्स्यति अवत्स्यत् वक्ष्यति-ते अवक्ष्यत्-त	वस्तुम् वोदुम्
वा 2 P. To blow	वाति वायते	अवात् अवायत	वातु वायताम्	वायात् वायेत	ववौ ववे	वास्यति अवास्यत्	वातुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Par- tiple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक विशेषण वाचक त्वा & ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal & आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक (सन्तन्त) Desidera- tive	सायान्यभूत (लुङ्) Aorist
वक्तव्य	वक्ता	उक्त	उक्त्वा	ब्रुवत्	वाचयति	विनश्चति	अवोचत्
वञ्चयितव्य	वञ्चयिता	वञ्चित	वञ्चयित्वा	ब्रुवाण	उच्येत्	विनश्चति	अवञ्चत्-त
वदितव्य	वदिता	उदित	उदित्वा	वञ्चयमान	वञ्चयति-ते	विवञ्चिपते	अवञ्चत्-त
वनितव्य	वनिता	उदित	उदित्वा	वञ्चयमान	वञ्चयिषीष्ट	विवदयति	अवादीत्
वन्दितव्य	वन्दिता	वत	वनित्वा	वदत्	वादयति	विवदिषति	अवादीत्
वन्दितव्य	वन्दिता	वतवत्	वन्तित्वा	उद्यमान	उद्यात्	विवदिषति	अवादीत्
वप्यव्य	वप्ता	वन्दित	वन्दित्वा	वन्नान	वानयति-ते	विवनिपते	अवनिष्ट
वमितव्य	वमिता	वन्दितवत्	वन्दित्वा	वन्त्यमान	वनिषीष्ट	विवनिपते	अवनिष्ट
वर्णयितव्य	वर्णायेता	उप्त	उप्त्वा	वन्दमान	वन्दयति	विवन्दिपते	अवन्दिष्ट
वस्तव्य	वस्ता	उप्तवत्	उप्त्वा	वन्द्यमान	वन्दयते	विवन्दिपते	अवन्दिष्ट
वोढव्य	वोढा	उमित	उमित्वा	वपत्	वापयति	विवप्यति	अवाप्सीत्
वातव्य	वाता	उमितवत्	उमित्वा	वपमान	उप्यात्	विवप्यति	अवाप्सीत्
		ऊढ	ऊढ्वा	उप्यमान	वप्सीष्ट	विवप्यति	अवाप्सीत्
		ऊढवत्	ऊढ्वा	वमत्	वमयति-ते	विवमिपति	अवमीत्
				वम्यमान	वामयति-ते	विवमिपति	अवमीत्
					वम्यात्	विवमिपति	अवमीत्
					वर्णयति-ते	विवर्णयिष- ति-ते	अववर्णत्-त
					वर्णयमान		
					वर्ण्यमान		
					वसत्	वासयति	अवासीत्
					उभ्यमाण	उभ्यान्	
					वहत्	वाहयति	अवाहीत्
					वहमान	उह्यात्	अवोढ
					उह्यमान	वक्षीष्ट	
					वात्	वापयति-ते	अवासीत्
					वायमान	वाजयति-ते	
						वायात्	

धातु.	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञाय (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	पराक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थक तुम्. finitive
वाञ्छ् 1 P. To deserve, to wish	वाञ्छति वाञ्छयते	अवाञ्छत् अवाञ्छयत	वाञ्छतु वाञ्छयताम्	वाञ्छेत् वाञ्छयेत्	ववाञ्छ ववाञ्छे	वाञ्छिष्यति अवाञ्छिष्यत्	वाञ्छितुम्
विच् 7 U. To separate, te,	विनक्ति विङ्क्ते विच्यते	अविनक्-ग् अविङ्क्त अविच्यत	विनक्तु विङ्क्ताम् विच्यताम्	विञ्च्यात् विञ्चीत विच्येत	विवेच विविचे ,,	वेक्ष्यति-ते अवेक्ष्यत्-त	वेक्तुम्
विज् 3 U. To separate	वेवेक्ति वेविक्ते विज्यते	अवेवेक्-ग् अवेविक्त अविज्यत	वेवेक्तु वेविक्ताम् विज्यताम्	वेविञ्यात् वेविजीत विज्येत	विवेज विविजे ,,	वेक्ष्यति-ते अवेक्ष्यत्-त	वेक्तुम्
विडम् 10 U. To mock to cheat	विडम्बयति- ते विडम्ब्यते	अविडम्बयत् -त आविडम्बयत	विडम्बयतु ताम् विडम्बयताम्	विडम्बयेत्-त विडम्ब्येत	विडम्बयाञ्च कार etc विडम्बयाञ्चक्रे	विडम्बयिष्य- ति-ते अविड- म्बयिष्यत्-त	विडम्बयितुम्
विद् 2 P. To know, to regard	वेत्ति वेद विद्यते	अवेत् द् अविद्यत	वेत्तु विदाङ्करोतु विद्यताम्	विद्यात् विद्येत	विवेद, etc विदाञ्चकार etc विविदे विदाञ्चक्रे etc	वेदिष्यति अवेदिष्यत्	वेदितुम्
विद् 4 A. To happen	विद्यते ,,	अविद्यत ,,	विद्यताम् ,,	विद्येत ,,	विविदे ,,	वेत्स्यते अवेत्स्यत	वेत्तुम्
विद् 6 U. To get, to find, to feel.	विन्दति-ते विद्यते	अविन्दत्-त अविद्यत	विन्दतु-ताम् विद्यताम्	विन्देत्-त विद्येत	विवेद विविदे	वेत्स्यति-ते वेदिष्यति-ते अवेत्स्यत्-त	वेत्तुम् वेदितुम्
विश् 6 P. To enter	विशति विश्यते	अविशत् अविश्यत	विशतु विश्यताम्	विशेत् विश्येत	विवेश विविशे	वेक्ष्यति अवेक्ष्यत्	वेष्टुम्
विष् 3 U. To perva- de, to sur- round	वेवेष्टि वेविष्टे विष्यते	अवेवेष्ट्-ङ् अवेविष्ट अविष्यत	वेवेष्टु वेविष्टाम् विष्यताम्	वेविष्यात् वेविधीत विष्येत	विवेष विविषे	वेक्ष्यति-ते अवेक्ष्यत्-त	वेष्टुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Par- ticiples त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा & ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	संज्ञक (गिजन्त) Causal & आशीर्लङ् Bene- dictive	इच्छार्थक (सन्तन्त) Desidera- tive	सायाम्यभूत (लुट्) Aorist
वाञ्छितव्य	वाञ्छिता	वाञ्छित वाञ्छितवत्	वाञ्छित्वा	वाञ्छत् वाञ्छ्यमान	वाञ्छयति वाञ्छयात्	विवाञ्छिषति	अवाञ्छीत्
वेक्तव्य	वेक्ता	वेक्त वेक्तवत्	वेक्त्वा विविच्य	विञ्चत् विञ्चान विच्यमान	वेचयति-ते विच्यात् विक्षीष्ट	विविक्षति-ते	अविचत् अवैक्षीत् अवेक्त
वेक्तव्य	वेक्ता	वेक्त वेक्तवत्	वेक्त्वा विविच्य	वेविजत् वेविजान विवेज्यमान	वेजयति-ते विज्यात् विक्षीष्ट	विविक्षति-ते	अविजत् अवैक्षीत् अवेक्त
विडम्बयितव्य	विडम्बयिता	विडम्बित विडम्बितवत्	विडम्बित्वा	विडम्बयत्- मान विडम्ब्यमान	विडम्बयति-ते विडम्ब्यात् विडम्बयिषीष्ट	विविडम्बयि- षति-ते	अविविडम्ब- यत्-त
वेदितव्य	वेदिता	विदित विदितवत्	विदित्वा	विदत् विद्यमान	वेदयति-ते विद्यात्	विविदि- षति-ते	अवेदीत्
वेत्तव्य	वेत्ता	विन्न विन्नवत्	विच्वा	विद्यमान ,,	वेदयति-ते वित्सीष्ट	विवित्सते	अविचत्
वेत्तव्य वेदितव्य	वेत्ता वेदिता	विन्न विन्नवत्	विदित्वा वेदित्वा संविद्य	विन्दत् विन्दमान विद्यमान	वेदयति ते विद्यात् वित्सीष्ट वेदिषीष्ट	विदित्सति-ते विविदिषति-ते विवेदिषति-ते	अविदत् अविचत् अवेदिष्ट
वेष्य	वेषा	विष्ट विष्टवत्	विष्ट्वा प्रविश्य	विशत् विश्यमान	वेशयति विश्यात्	विविक्षति	अविक्षत्
वेष्य	वेषा	विष्ट विष्टवत्	विष्ट्वा	वेविषत् वेविषाण विष्यमाण	वेषयति-ते विष्यात् विक्षीष्ट	विविक्षति ते	अविषत् अविक्षत् त

धातुं .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञाया (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थे (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	पराक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थक तुम्. finitive
वृ I U. To cover, to surround	वरति-ते त्रियते	अवरत्-त अत्रियत	वरतु-ताम् त्रियताम्	वरेत्-त त्रियेत	ववार वत्रे "	वरिष्यति-ते वरीष्यति-ते अवरिष्यत्-त अवरीष्यत्-त	वरितुम् वरीतुम्
वृ 5 U. To choose	वृणोति वृणुते त्रियते	अवृणोत् अवृणुत अत्रियत	वृणोतु वृणुताम् त्रियताम्	वृणुयात् वृण्वीत त्रियेत	ववार वत्रे "	वरिष्यति-ते वरीष्यति-ते अवरिष्यत्-त अवरीष्यत्-त	वरितुम् वरीतुम्
वृ 9 A. To choose	वृणीति त्रियते	अवृणीत अत्रियत	वृणीताम् त्रियताम्	वृण्वीत त्रियेत	वत्रे "	वरिष्यते वरिष्यते अवरिष्यत अवरीष्यत	वरितुम् वरीतुम्
वृत् 1 A. To be, to exist,	वर्तते वृत्यते	अवर्तत अवृत्यत	वर्तताम् वृत्यताम्	वर्तंत वृत्येत	ववृते "	वर्तिष्यते वत्स्यति अवर्तिष्यत अवत्स्यत्	वर्तितुम्
वृध् 1 A. To grow	वर्धते वृध्यते	अवर्धत अवृध्यत	वर्धताम् वृध्यताम्	वर्धंत वृध्येत	ववृधे "	वर्धिष्यते वत्स्यति अवर्धिष्यत अवत्स्यत्	वर्धितुम्
वृ 1 U. To choose	वृणाति वृणीते वूर्यते	अवृणात् अवृणीत अवूर्यत	वृणातु वृणीताम् वूर्यताम्	वृणीयात् वृणीत वूर्येत	ववार वत्रे "	वरिष्यति-ते वरीष्यति-ते अवरिष्यत्-त अवरीष्यत्-त	वरितुम् वरीतुम्
वे IU. To weave, to sow	वयति-ते ऊयते	अवयत्-त औयत	वयतु-ताम् ऊयताम्	वयेत्-त ऊयेत	उवाय, ऊये ववौ, ववे ऊये, ऊवे	वास्यति-ते अवास्यत्-त	वातुम्
वेप् 1 A. To shake.	वेपते वेप्यते	अवेपत अवेप्यत	वेपताम् वेप्यताम्	वेपेत वेप्येत	विवेपे "	वेपिष्यते अवेपिष्यत	वेपितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तद्य, य अनर्थ	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Par- ticiples त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा and ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुट्) Aorist
वरितव्य वरीतव्य	वरिता वरीता	वृत वृतवत्	वृत्वा	वरत् वरमाण त्रियमाण	वारयति त्रियात् वरिषीष्ट वृषीष्ट	विवरिषति-ते विवरीषति ते	अवारीत् अवरिष्ट अवरीष्ट अवृत
वरितव्य वरीतव्य	वरिता वरीता	वृत वृतवत्	वृत्वा	वरत् वरमाण त्रियमाण	वारयति त्रियात् वरिषीष्ट वृषीष्ट	विवरिषति ते विवरीषति	अवारीत् अवरिष्ट अवरीष्ट अवृत
वरितव्य वरीतव्य	वरिता वरीता	वृत वृतवत्	वृत्वा	वृणान त्रियमाण	वारयते वरिषीष्ट वृषीष्ट	विवरिषते विवरीषते वुवृषते	अवरिष्ट अवरीष्ट अवृत
वर्तितव्य	वर्तिता	वृत्त वृत्तवत्	वृत्त्वा वर्तित्वा	वर्तमान वृत्यमान	वर्तयते वर्तिषीष्ट	विवर्तिषते विवृत्सति	अवृत्तत् अवर्तिष्ट
वर्धितव्य	वर्धिता	वृद्ध वृद्धवत्	वृद्ध्वा वर्धित्वा संवृध्य	वर्धमान वृध्यमान	वर्धयते वर्धिषीष्ट	विवर्धिषते विवृत्सति	अवृद्धत् अवर्धिष्ट
वरितव्य वरीतव्य	वरिता वरीता	वूर्ण वूर्णवत्	वूर्त्वा संवूर्य	वृणत् वृणान वूर्यमाण	वारयति-ते वूर्यात् वरिषीष्ट वूर्षीष्ट	विवरिषति-ते विवरीषति-ते	अवारीत् अवरिष्ट अवरीष्ट अवूर्ष्ट
वातव्य	वाता	उत उतवत्	उत्वा प्रवाय	वयत् वयमान ऊयमान	वाययति-ते ऊयात् वासीष्ट	विवासति ते	अवासीत् अवास्त
वेपितव्य	वेपिता	वेपित	वेपित्वा	वेपमान वेप्यमान	वेपयति only वेपिषीष्ट	विवेपिषते	अवेपिष्ट

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञाथ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परोक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ, (लृङ्) Condi- tional	हेत्वर्थक Infinitive तुम्
वेल् 1 P. To shake, to move. व्यथ् I A. To bear, to tremble. व्यध् 4 P. To strike, to pierce व्रज् I P. To go. शस् 1 P. To praise. शस् with आ 1 A. To desire, शक् U P. To be able to endure शङ्क् I A. To doubt to suspect शप् I U. To cure, to blame शम् I U To be calm to pacify शस् I P. Injure to kill	वेल्लति वेल्त्यते व्यथते व्यथ्यते विध्यति विध्यते व्रजति व्रज्यते शंसति शस्यते आशंसते आशस्यते शक्नोति शक्यते शङ्कते शङ्क्यते शपति-ते शप्यते शाम्यति शाम्यते शसति शस्यते	अवेल्लत् अवेल्त्यत अव्यथत अव्यथ्यत अविध्यत् अविध्यत अव्रजत् अव्रज्यत अशंसत् अशस्यत आशंसत आशस्यत अशक्नोत् अशक्यत अशङ्क्यत अशङ्क्यत अशपत्-त अशप्यत अशाम्यत् अशाम्यत अशसत् अशस्यत	वेल्लतु वेल्त्यताम् व्यथताम् व्यथ्यताम् विध्यतु विध्यताम् व्रजतु व्रज्यताम् शंसतु शस्मताम् आशंसताम् आशस्यताम् शक्नोतु शक्यताम् शङ्कताम् शङ्क्यताम् शपतु-ताम् शप्यताम् शाम्यतु शाम्यताम् शसतु शस्यताम्	वेल्लेत् वेल्त्येत व्यथेत व्यथ्येत विध्येत् विध्येत व्रजेत् व्रज्येत शंसेत् शस्येत आशंसेत आशस्येत शक्नुयात् शक्येत शङ्केत शङ्क्येत शपेत् शपेत शप्येत शाम्येत् शाम्यताम् शसेत् शस्येत	विवेल्ल विवेले विव्यथे ,, विव्याध विविधे वव्राज वव्रजे शशंस शशंसे आशशंसे ,, शशाक शेके शशङ्के ,, शशाप शेपे शशाम शेमे शशास शेसे	वेल्लिष्यति अवेल्लिष्यत् व्यथिष्यते अव्यथिष्यत व्यत्स्यति अव्यत्स्यत् व्रजिष्यति अव्रजिष्यत् शंसिष्यति अशंसिष्यत आशंसिष्यते आशंसिष्यत शक्ष्यति अशक्ष्यत शङ्किष्यते अशङ्किष्यत शप्स्यति-ते अशप्स्यत् त शमिष्यति अशमिष्यत् शसिष्यति अशसिष्यत	वेल्लितुम् व्यथितुम् व्यधुम् व्रजितुम् शंसितुम् आशंसितुम् शक्तुम् शङ्कितुम् शप्तुम् शमितुम् शसितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तव्य, य अनाय	तृच् प्रत्ययान्त and प्रभविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- विशेषण Past Parti- ciple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक स्वा and व्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सञ्जन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुट्) Aorist
वेष्टितव्य	वेष्टिता	वेष्टित वेष्टितवत्	वेष्टित्वा	वेष्टत् वेष्ट्यमान	वेष्टयति वेष्टयात्	विवेष्टिषति	अवेष्टीत्
व्यथितव्य	व्यथिता	व्यथित व्यथितवत्	व्यथित्वा	व्यथमान व्यथ्यमान	व्यथयति-ते व्यथिषीष्ट	विव्यथिषते	अव्यथिष्ट
व्यद्वव्य	व्यद्धा	विद्ध विद्धवत्	विद्ध्वा	विध्यत् विध्यमान	व्याधयति-ते विध्यात्	विव्यत्सति	अव्यात्सीत्
व्रजितव्य	व्रजिता	व्रजित व्रजितवत्	व्रजित्वा अनुव्रज्य	व्रजत व्रज्यमान	व्राजयति-ते व्रज्यात्	विव्रजिषति	अव्राजित्
शंसितव्य	शंसिता	शस्त शस्तवत्	शंसित्वा श- स्त्वा प्रशस्य	शंसत् शस्यमान	शंसयति शस्यात्	शिशंसिषति	अशंसीत्
आशंसितव्य	आशंसिता	आशंसित आशंसितवत्	आशंस्य	आशंसमान आशस्यमान	आशंसयते आशंसिषीष्ट	आशिशंसिषते	अशंसीष्ट
शक्तव्य	शक्ता	शक्त शक्तवत्	शक्त्वा	शक्तुवत् शक्यमान	शाकयति-ते शक्यात्	शिशक्ति	अशक्तु
शङ्कितव्य	शङ्किता	शङ्कित शङ्कितवत्	शङ्कित्वा आशङ्क्य	शङ्कमान शङ्क्यमान	शङ्कयति शङ्किषीष्ट	शिशङ्किषते	अशङ्किष्ट
शप्तव्य	शप्ता	शप्त शप्तवत्	शप्त्वा	शपत् शपमान शप्यमान	शापयति-ते शप्यात् शप्सीष्ट	शिशप्सति-ते	अशाप्सीत् अशप्त
शमितव्य	शमिता	शान्त शान्तवत्	शान्त्वा शमित्वा निशम्य	शाम्यत् शम्यमान	शामयति-ते शमयति शमयते शम्यात्	शिशमिषति	अशमत्
शसितव्य	शसिता	शस्त शस्तवत्	शस्त्वा शसि- त्वा विशस्य	शसत् शस्यमान	शासयति-ते शस्यात्	शिशसिषति	अशसीत् अशासीत्

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञाधि (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परोक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थे, (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थके Infinitive तुम्
शाल् I A. To shine	शालते शाल्यते	अशालत अशाल्यत	शालताम् शाल्यताम्	शालेत शाल्येत	शशाले ,,	शालिष्यते अशालिष्यत	शालितुम्
शास् 2 P. To teach.	शास्ति शिष्यते	अशात्-द् अशिष्यत	शास्तु शिष्यताम्	शिष्यात् शिष्येत	शशास शशासे	शासिष्यति अशासिष्यत्	शासितुम्
शास् with आ 2 A. To desire,	आशास्ते आशास्यते	आशास्त आशास्यत	आशास्ताम् आशास्यताम्	आशासीत आशास्येत	आशशासे ,,	आशासिष्यते आशासिष्यत्	आशासितुम्
शिक्ष् I A To learn	शिक्षते शिक्ष्यते	अशिक्षत अशिक्ष्यत	शिक्षताम् शिक्ष्यताम्	शिक्षेत शिक्ष्येत	शिशिक्षे ,,	शिक्षिष्यते अशिक्षिष्यत	शिक्षितुम्
शिष् 7 P. To distin- guish	शिनष्टि शिष्यते	अशिनट्-ङ् अशिष्यत	शिनष्टु शिष्यताम्	शिक्ष्यात् शिष्येत	शिशेष शिशिषे	शेक्ष्यति अशेक्ष्यत्	शेष्टुम्
शी 2 A. To lie down to sleep.	शेत शय्यते	अशेत अशय्यत	शेताम् शय्यताम्	शयीत शय्येत	शिश्ये ,,	शयिष्यते अशयिष्यत्	शेतुम्
शुच् I P. To bewail.	शोचति शुच्यते	अशोचत् अशुच्यत	शोचतु शुच्यताम्	शोचेत् शुच्येत	शुशोच शुशुचे	शोचिष्यति अशोचिष्यत्	शोचितुम्
शुभ् I U. To shine.	शोभते शभ्यते	अशोभत अशुभ्यत	शोभताम् शुभ्यताम्	शोभेत शुभ्येत	शुशुचे ,,	शोभिष्यते अशोभिष्यत	शोभितुम्
शुष् 4 P To dry up	शुष्यति शुष्यते	अशुष्यत् अशुष्यत	शुष्यतु शुष्यताम्	शुष्येत् शुष्येत	शुशोष शुशुषे	शोक्ष्यति अशोक्ष्यत्	शोष्टुम्
शृ 9 P. To tear to pieces,	शृणाति शरीर्यते	अशृणात् अशीर्यत	शृणातु शरीर्यताम्	शृणीयात् शरीर्येत	शशार शशार	शरिष्यति अशरिष्यत्	शरितुम्
शो 4 P. To make thin,	श्यति शायते	अश्यत् अशायत	श्यतु शायताम्	श्येत् शायेत	शशौ शशे	शस्यति अशस्यत्	शातुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्वत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा & ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोगक (णिजन्त) Causal & आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक (सञ्जन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
शालितव्य	शालिता	शालित शालितवत्	शालित्वा	शालमान शाल्यमान	शालयेते शालिषीष्ट	शिशालिषते	अशालिष्ट
शासितव्य	शासिता	शासित शासितवत्	शासित्वा शि- ष्टा अनुशिष्य	शासत् शास्यमाण	शासयति शिष्यात्	शिशासिषति	अशिषत्
आशासितव्य	आशासिता	आशासित आशासितवत्	आशास्य	आशासान आशास्यमान	आशासयति-ते आशासिषीष्ट	अशिशासि- षते	आशासिष्ट
शिक्षितव्य	शिक्षिता	शिक्षित शिक्षितवत्	शिक्षित्वा	शिक्षमाण शिक्ष्यमाण	शिक्षयति-ते शिक्षिषीष्ट	शिशिक्षिषते	अशिक्षिष्ट
शेष्टव्य	शेष्टा	शिष्ट शिष्टवत्	शिष्ट्वा विशिष्य	शिषत् शिष्यमाण	शेषयति शिष्यात्	शिशिषति	अशिषत्
शेतव्य	शेता	शयित शयितवत्	शयित्वा अधिशय्य	शयान शय्यमान	शाययति-ते शायिषीष्ट	शिशायिषते	अशायिष्ट
शोचितव्य	शोचिता	शुचित शोचि- त शुचितवत् शोचितवत्	शुचित्वा शोचित्वा परिशुच्य	शोचत् शुच्यमान	शोचयति-ते शुच्यात्	शुशुचिषति शुशोचिषति	अशोचीत्
शोभितव्य	शोभिता	शुभित शोभि- त शुभितवत् शोभितवत्	शुभित्वा शोभित्वा प्रशुभ्य	शोभमान शुभ्यमान	शोभयति ते शोभिषीष्ट	शुशुभिषते शुशोभिषते	अशुभत् अशोभिष्ट
शोषव्य	शोषा	शुष्क शुष्कवत्	शुष्क्त्वा परिशुष्य	शुष्यत् शुष्यमान	शोषयति शुष्यात्	शुशुक्षति	अशुषत्
शरितव्य शरीतव्य	शरिता शरीता	शीर्ण शीर्णवत्	शात्वा विशीर्य	शृणत् शर्यमाण	शारयति-ते शीर्यात्	शिशारिषति शिशरीषति शिशीर्षति	अशारीत्
शातव्य	शाता	शित शितवत् शात and सांशित) thor	शास्त्वा शित्वा निशाय	शयत् शायमान	शाययति-ते शाय्यात्	शिशासति	अशात् अशासीत्

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (लृट्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परोक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थक तुम्. finitive
श्चुत् 1 P. To ooze, to trickle	श्चोतति श्चुत्यते	अश्चोतत् अश्चुत्यत	श्चोततु श्चुत्यताम्	श्चोतेत् श्चुत्येत	चुश्चोत चुश्चुते	श्चोतिष्यति अश्चोतिष्यत्	श्चोतितुम्
श्रम् 4 P. To take pa- in, to be fatigued	श्राम्यति श्रम्यते	अश्राम्यत् अश्रम्यत	श्राम्यतु श्रम्यताम्	श्राम्येत् श्रम्येत	शश्राम शश्रमे	श्रमिष्यति अश्रमिष्यत्	श्रमितुम्
श्रि I U. To cling, to depend upon	श्रयति ते श्रीयते	अश्रयत्-त अश्रीयत	श्रयतु-ताम् श्रीयताम्	श्रयेत्-त श्रीयेत	शिश्राय शिश्रिये	श्रयिष्यति-ते अश्रयिष्यत्-त	श्रयितुम्
श्रु 5 P. To hear	शृणोति श्रूयते	अशृणोत् अश्रूयत	शृणोतु श्रूयताम्	शृणुयात् श्रूयेत	शुश्राव शुश्रुवे	श्रोष्यति अश्रोष्यत्	श्रोतुम्
श्लथ् I P. To loose,	श्लथति श्लथ्यते	अश्लथत् अश्लथ्यत	श्लथतु श्लथ्यताम्	श्लथेत् श्लथ्येत	शश्लाथ शश्लथे	श्लथिष्यति अश्लथिष्यत्	श्लथितुम्
श्लाघ् I A. To boast,	श्लाघते श्लाघ्यते	अश्लाघत अश्लाघ्यत	श्लाघताम् श्लाघ्यताम्	श्लाघेत श्लाघ्येत	शश्लाघे ,,	श्लाघिष्यते अश्लाघिष्यत	श्लाघितुम्
श्लिष् 4 P. To embrace	श्लिष्यति श्लिष्यते	अश्लिष्यत् अश्लिष्यत	श्लिष्यतु श्लिष्यताम्	श्लिष्येत् श्लिष्येत	शिश्लेष शिश्लिषे	श्लेक्ष्यति अश्लेक्ष्यत्	श्लेतुम्
श्वस् 2 P. To breathe	श्वसिति श्वस्यते	अश्वसत् अश्वसीत् अश्वस्यत	श्वसितु श्वस्यताम्	श्वस्यात् श्वस्येत	शश्वास शश्वसे	श्वसिष्यति अश्वसिष्यत्	श्वसितुम्
सञ्ज् 1 P. To cling,	सजति सज्यते	असजत् असज्यत	सजतु सज्यताम्	सजेत् सज्येत	ससञ्ज ससञ्जे	सङ्क्ष्यति असङ्क्ष्यत्	सङ्क्षुम्
सद् I P. To break,	सीदति सद्यते	असीदत् असद्यत	सीदतु सद्यताम्	सीदेत् सद्येत	ससाद सेदे	सत्स्यति असत्स्यत्	सत्तुम्
सद् 10 U To appro- ach, to go	सादयति-ते साद्यते	असादयत्-त असाद्यत	सादयतु-ताम् साद्यताम्	सादयेत्-त साद्येत	सादयाञ्चकार etc साद- याञ्चक्रे etc	सादयिष्यति-ते सादयिष्यत्-त	सादयितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Par- tiple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा & ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal & आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक (सञ्जन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
श्रोतितव्य	श्रोतिता	श्चुतित श्रो- तित श्चुतितव त् श्रोतितवत्	श्चुतित्वा श्रोतित्वा	श्रोतन् श्च्युत्यमान	श्रोतयति-ते श्चुत्यात्	चुश्चुतिषति चुश्चोतिषति	अश्चुतत् अश्चोतीत्
श्रमितव्य	श्रमिता	श्रान्त श्रीन्तवत्	श्रमित्वा श्रान्त्वा विश्रम्य	श्राम्यत् श्रम्यमाण	श्रमयति-ते श्रम्यात्	शिश्मिषति	अश्रमत्
श्रयितव्य	श्रयिता	श्रित श्रितवत्	श्रित्वा संश्रित्य	श्रयत् श्रयमाण श्रीयमाण	श्राययति ते श्रीयात् श्रयिषीष्ट	शिश्रीषति-ते शिश्रीष- ति-ते	अशिश्रीयत्-त
श्रोतव्य	श्रोता	श्रुत श्रुतवत्	श्रुत्वा	शृण्वत् श्रूयमाण	श्रावयति-ते श्रूयात्	शुश्रूषते	अश्रौषीत्
श्लथितव्य	श्लथिता	श्लथित श्लथितवत्	श्लथित्वा	श्लथत् श्लथ्यमान	श्लथयति-ते श्लथ्यात्	शिश्लथिषति	अश्लथीत् अश्लथीत्
श्लाघितव्य	श्लाघिता	श्लाघित श्लाघितवत्	श्लाघित्वा	श्लाघमान श्लाघ्यमान	श्लाघयति-ते श्लाघिषीष्ट	शिश्लाघिषते	अश्लाघिष्ट
श्लेष्टव्य	श्लेष्टा	श्लिष्ट श्लिष्टवत्	श्लिष्ट्वा आश्लिष्य	श्लिष्यत् श्लिष्यमाण	श्लेषयति-ते श्लिष्यात्	शिश्लिषति	अश्लिषत् अश्लिषत्
श्वसितव्य	श्वसिता	श्वसित श्वसितवत्	श्वसित्वा विश्वस्य आश्वस्य	श्वसत् श्वस्यमान	श्वसयति-ते श्वस्यात्	शिश्श्वसिषति	अश्वसीत्
सङ्कतव्य	सङ्कता	सक्त सक्तवत्	सक्त्वा आसज्य	सजत् सज्यमान	सञ्जयति-ते सञ्ज्यात्	सिसङ्क्षति	असाङ्क्षीत्
सत्तव्य	सत्ता	सन्न सन्नवत्	सत्त्वा निषद्य	सीदत् सद्यमान	सादयति-ते सद्यात्	सिषत्सति	असदत्
सादयितव्य	सादयिता	सादित सादितवत्	सादयित्वा आसाद्य	सादयत् सादयमान साद्यमान	सादयति साद्यात् सादयिषीष्ट	सिसादयिष- ति-ते	असीषदत्-त

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परोक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थक तुम्. finitive
श्चुत् 1 P. To ooze, to trickle	श्चोतति श्चुस्यते	अश्चोतत् अश्चुस्यत	श्चोततु श्चुस्यताम्	श्चोतेत् श्चुस्येत	चुश्चोत चुश्चुते	श्चोतिष्यति अश्चोतिष्यत्	श्चोतितुम्
श्रम् 4 P. To take pa- in, to be fatigued	श्राम्यति श्रम्यते	अश्राम्यत् अश्रम्यत	श्राम्यतु श्रम्यताम्	श्राम्येत् श्रम्येत	शश्राम शश्रमे	श्रमिष्यति अश्रमिष्यत्	श्रमितुम्
श्रि I U. To cling, to depend upon	श्रयति ते श्रीयते	अश्रयत्-त अश्रीयत	श्रयतु-ताम् श्रीयताम्	श्रयेत्-त श्रीयेत	शिश्चाय शिश्चिये ,,	श्रयिष्यति-ते अश्रयिष्यत्-त	श्रयितुम्
श्रु 5 P. To hear	शृणोति श्रूयते	अशृणोत् अश्रूयत	शृणोतु श्रूयताम्	शृणुयात् श्रूयेत	शुश्राव शुश्रुवे	श्रोष्यति अश्रोष्यत्	श्रोतुम्
श्लथ् I P. To loose,	श्लथति श्लथ्यते	अश्लथत् अश्लथ्यत	श्लथतु श्लथ्यताम्	श्लथेत् श्लथ्येत	शश्लाथ शश्लथे	श्लथिष्यति अश्लथिष्यत्	श्लथितुम्
श्लाघ् I A. To boast,	श्लाघते श्लाघ्यते	अश्लाघत् अश्लाघ्यत	श्लाघतु श्लाघ्यताम्	श्लाघेत् श्लाघ्येत	शश्लाघे ,,	श्लाघिष्यते अश्लाघिष्यत	श्लाघितुम्
श्लिप् 4 P. To embrace	श्लिष्यति श्लिष्यते	अश्लिष्यत् अश्लिष्यत	श्लिष्यतु श्लिष्यताम्	श्लिष्येत् श्लिष्येत	शिश्लेष शिश्लिषे	श्लेक्ष्यति अश्लेक्ष्यत्	श्लेक्षितुम्
श्वस् 2 P. To breathe	श्वसिति श्वस्यते	अश्वसत् अश्वसीत् अश्वस्यत	श्वसितु श्वस्यताम्	श्वस्यात् श्वस्येत	शश्वास शश्वसे	श्वसिष्यति अश्वसिष्यत्	श्वसितुम्
सञ्ज् 1P. To cling,	सजति सज्यते	असजत् असज्यत	सजतु सज्यताम्	सजेत् सज्येत	ससञ्ज ससञ्जे	सङ्क्ष्यति असङ्क्ष्यत्	सङ्क्ष्यितुम्
सद् I P. To break,	सीदति सद्यते	असीदत् असद्यत	सीदतु सद्यताम्	सीदेत् सद्येत	ससाद सेदे	सत्स्यति असत्स्यत्	सत्स्यितुम्
सद् 10 U To appro- ach, to go	सादयति-ते साद्यते	असादयत्-त असाद्यत	सादयतु-ताम् साद्यताम्	सादयेत्-त साद्येत	सादयाञ्चकार etc साद- याञ्चके etc	सादयिष्यति-ते सादयिष्यत्-त	सादयितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple तव्य, य, अनीय.	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Par- tiple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा & ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि, कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal & आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक (सङ्गन्त) Desidera- tive	सापान्यभूत (लुङ्) Aorist
श्रोतितव्य	श्रोतिता	श्चुतित श्रो- तित श्चुतितव त् श्रोतितवत्	श्चुतित्वा श्रोतित्वा	श्रोतन् श्च्युत्यमान	श्रोतयति-ते श्च्युत्यात्	चुश्चुतिषति चुश्चोतिषति	अश्चुतत् अश्चोतीत्
श्रमितव्य	श्रमिता	श्रान्त श्रीन्तवत्	श्रमित्वा श्रान्त्वा विश्रम्य	श्राम्यत् श्रम्यमाण	श्रमयति-ते श्रम्यात्	शिश्मिषति	अश्रमत्
श्रयितव्य	श्रयिता	श्रित श्रितवत्	श्रित्वा संश्रित्य	श्रयत् श्रयमाण श्रीयमाण	श्राययति ते श्रीयात् श्रयिषीष्ट	शिश्रीषति-ते शिश्रियिष- ति-ते	अशिश्रियत्-त
श्रोतव्य	श्रोता	श्रुत श्रुतवत्	श्रुत्वा	शृण्वत् श्रूयमाण	श्रावयति-ते श्रूयात्	शुश्रूषते	अश्रौषीत्
श्लाथितव्य	श्लाथिता	श्लाथित श्लाथितवत्	श्लाथित्वा	श्लथत् श्लथ्यमान	श्लथयति-ते श्लथ्यात्	शिश्लायिषति	अश्लथीत् अश्लथीत्
श्लाघितव्य	श्लाघिता	श्लाघित श्लाघितवत्	श्लाघित्वा	श्लाघमान श्लाघ्यमान	श्लाघयति-ते श्लाघिषीष्ट	शिश्लाघिषते	अश्लाघिष्ट
श्लेष्टव्य	श्लेष्टा	श्लिष्ट श्लिष्टवत्	श्लिष्ट्वा आश्लिष्य	श्लिष्यत् श्लिष्यमाण	श्लेषयति-ते श्लेष्यात्	शिश्लिषति	अश्लिषत् अश्लिषत्
श्वसितव्य	श्वसिता	श्वसित श्वसितवत्	श्वसित्वा विश्वस्य आश्वस्य	श्वसत् श्वस्यमान	श्वसयति-ते श्वस्यात्	शिश्श्वसिषति	अश्वसीत्
सङ्कृतव्य	सङ्कृता	सक्त सक्तवत्	सक्त्वा आसज्य	सजत् सज्यमान	सज्जयति-तं सज्यात्	सिसङ्क्षति	असाङ्क्षीत्
सत्त्वव्य	सत्ता	सन्न सन्नवत्	सत्त्वा निषद्य	सीदत् सद्यमान	सादयति-ते साद्यात्	सिषत्सति	असदत्
सादयितव्य	सादयिता	सादित सादितवत्	सादयित्वा आसाद्य	सादयत् सादयमान साद्यमान	सादयति साद्यात् सादयिषीष्ट	सिसादयिष- ति-ते	असीषदत्-त

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञाय (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परिक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थक तुम्. finitive
सभाज् 10 U To serve, to honour, to gratify सह् 1 A. To suffer साध् 5 P. To accom- plish, सान्त्व 10 U To acquiesce to Comfort, to Soothe सिच् 6 U. To sprinkle	सभाजयति ते सभाज्यते सहते सह्यते साध्नोति साध्यते सान्त्वयति-ते सान्त्व्यते सिञ्चति-ते सिच्यते सिध्यति सिध्यते सीव्यति सीव्यते सुनोति सुनुते सूयते सूते सूयते 4 सूयते सूचयति-ते सूच्यते	असभाजयत् त असभा- ज्यत असहत् असह्यत असाध्नोत् असाध्यत असान्त्वयत्-त असान्त्व्यत असिञ्चत्-त असिच्यत असिध्यत् असिध्यत असीव्यत् असीव्यत असुनोत् असुनुत असूयत असूत असूयत 4 असूयत असूचयत्-त असूच्यत	सभाजयतु- ताम् सभाज्यताम् सहताम् सह्यताम् साध्नोतु साध्यताम् सान्त्वयतुताम् सान्त्व्यताम् सिञ्चतु-ताम् सिच्यताम् सिध्यतु सिध्यताम् सीव्यतु सीव्यताम् सुनोतु सुनुताम् सूयताम् सूताम् सूयताम् 4 सूयताम् सूचयतु-ताम् सूच्यताम्	सभाजयेत्-त सभाज्येत सहेत सह्येत साध्न्यात् साध्येत सान्त्वयेत्-त सान्त्व्येत सिञ्चेत्-त सिच्येत सिध्येत् सिध्येत सिध्येत् सीव्येत् सुनुयात् सुन्वीत सूयेत सूवीत सूयेत 4 सूयेत सूचयेत्-त सूच्येत	सभाजयाञ्च कार etc सभा जयाञ्चक्रे etc सेहे ” “ ससाध ससाधे सान्त्वयाञ्च- कार etc सान्त्वयाञ्चक्रे सिषेच सिषिचे सिषेध सिषिधे सिषेव सिषिवे सुषाव सुषुवे ” सुषुवे ” सूचयाञ्चकार etc सूचया- ञ्चक्रे etc	सभाजयिष्य- ति-त असभा जयिष्यत्-त सहिष्यते असहिष्यत सात्स्यति असात्स्यत सान्त्वयिष्य- ति-ते असा- न्त्वयिष्यत्-त सेक्ष्यति-ते असेक्ष्यत्-त सेत्स्यति असेत्स्यत् सेविष्यति सेविष्यत सोष्यति ते असोष्यत्-त सोध्यते सविष्यते असोष्यत असविष्यत सूचयिष्यति-ते असूचयिष्य- त्-त	सभाजयितुम् सहितुम् सोढुम् साद्गुम् सान्त्वयितुम् सेक्तुम् सेद्गुम् सेवितुम् सोतुम् सोतुम् सवितुम् सूचयितुम्

विध्यर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तव्य, य अनाधि	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक वाचक स्वा and ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (णिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सञ्जन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लृट्) Aorist
समाजयितव्य	समाजयिता	समाजित समाजितवत्	समाजयित्वा	समाजयत् समाजयमान समाज्यमान	समाजयति समाज्यात् समाजयिषीष्ट	सिसमाजयि पति-ते	अससमाज- त्-त
सहितव्य सोढव्य साद्व्य	सहिता सोढा साद्धा	सोढ सोढवत् साद्ध साद्धवत्	सहित्वा सोढ्वा साद्ध्वा प्रसाध्य	सहमान सह्यमान साधुवत् साध्यमान	साहयति-ते सहिषीष्ट साधयति ते साध्यात्	सिसाहितपते सिपात्सते	असाहित असात्सीत्
सान्त्वयितव्य	सान्त्वयिता	सान्त्वित सान्त्वितवत्	सान्त्वयित्वा परिसान्त्वय	सान्त्वयत् सान्त्वयमान सान्त्व्यमान	सान्त्वयति-ते सान्त्व्यात् सान्त्वयिषीष्ट	मिसान्त्वयि पति-ते	अससान्त्वत् -त
सेक्तव्य	सेक्ता	सिक्त सिक्तवत्	सिक्त्वा अभिषिच्य	सिञ्चत् सिञ्चमान सिच्यमान	सेचयति-ते सिच्यात् सिक्षीष्ट	सिसिञ्चति-ते सिच्यति-ते	असिञ्चत्-त असिक्त
सेद्धव्य	सेद्धा	सिद्ध सिद्धवत्	सिद्धा सेधित्वा सिधित्वा निधिध्य	सिध्यत् सिध्यमान	साधयति-ते सेधयति ते	सिधित्सति सिसेविषति	असिधत्
सेवितव्य	सेविता	स्यूत स्यूतवत्	सेवित्वा स्यूत्वा आसीव्य	सीव्यत् सीव्यमान	सेवयति-ते सीव्यात्	सुस्यूपति	असेवीत्
सोतव्य	सोता	सुत सुतवत्	सुत्वा प्रसूय	सुन्वत् सुन्वान सूयमान	सावयति-ते सूयात् सोषीष्ट	सुसूपति ते	असानीत् असोष्ट
सोतव्य सवितव्य	सोता सविता	सूत सूतवत् सून (4) सूनवत्	सूत्वा प्रसूय	सुवान सूयमान सूयमान	सावयति ते सोषीष्ट सविषीष्ट	सुसूपते	असोष्ट असदिष्ट
सूचायितव्य	सूचयिता	सूचित सूचितवत्	सूचयित्वा	सूचयत् सूचयमान सूच्यमान	सूचयति-ते सूच्यात् सूचयिषीष्ट	सुगूचयिप- ति-ते	असूसूचत्-त

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परोक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	द्वि० भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ, (लृङ्) Condi- tional	हेत्वर्थक Infinitive तुम्
सृज् 6 P. To create,	सृजति सृज्यत	असृजत् असृज्यत	सृजतु सृज्यताम्	सृजेत् सृज्येत	ससर्ज ससृजे	सृक्ष्यति असृक्ष्यत्	सृष्टुम्
सेव् I A. To serve	सेवते सेव्यते	असेवत असेव्यत	सेवताम् सेव्यताम्	सेवेत् सेव्येत	सिषेवे ,,	सेविष्यते असेविष्यत	सेवितुम्
सो 4 P. To destroy	स्यति सीयते	अस्यत् असीयत	स्यतु सीयताम्	स्येत् सीयेत	ससौ ससे	सास्यति असास्यत्	सातुम्
स्खल् I P. To err,	स्खलति स्खल्यते	अस्खलत् अस्खल्यत	स्खलतु स्खल्यताम्	स्खलेत् स्खल्येत	चस्खाल चस्खले	स्खलिष्यति अस्खलिष्यत्	स्खलितुम्
स्तन् I P, To sound	स्तनति स्तन्यते	अस्तनत् अस्तन्यत	स्तनत् स्तन्यताम्	स्तनेत् स्तन्येत	तस्तान तस्तने	स्तनिष्यति अस्तनिष्यत्	स्तनितुम्
स्तम्भ् 5 & 9 To stop to support	स्तम्भोति स्तम्भानि स्तम्भ्यते	अस्तम्भनात् अस्तम्भान् अस्तम्भ्यत	स्तम्भोत् स्तम्भान् स्तम्भ्यताम्	स्तम्भुयात् स्तम्भनीयात् स्तम्भ्येत	तस्तम्भ तस्तम्भे	स्तम्भिष्यति अस्तम्भिष्यत्	स्तम्भितुम्
स्तु 2 U To praise to extol	स्तौति स्तवीति स्तुते स्तुवीते स्तूयते	अस्तौत् अस्तवीत् अ- स्तुत अस्तुवीत् अस्तूयत	स्तौतु स्तवीत् स्तुताम् स्तूयताम्	स्तुयात् स्तुवीयात् स्तुवीत् स्तूयेत्	तुष्टाव तुष्टुवे	स्तोष्यति- अस्तोष्यत्	स्तोतुम्
स्था I P. To stand	तिष्ठति स्थीयते	अतिष्ठत् अस्थीयत	तिष्ठत् स्थीयताम्	तिष्ठेत् स्थीयेत	तस्थौ तस्थे	स्थास्यति अस्थास्यत्	स्थातुम्
स्ना 2 P. To bathe,	स्नाति स्नायते	अस्नात् अस्नायत	स्नातु स्नायताम्	स्नायात् स्नायेत	सस्नौ सस्ने	स्नास्यति अस्नास्यत्	स्नातुम्
स्निह् 4 P. To love, to have ki- ndness for	स्निह्यति स्निह्यते	आस्निह्यत् आस्निह्यत	स्निह्यतु स्निह्यताम्	स्निह्येत् स्निह्येत	सिस्नेह सिस्निहे	स्नेहिष्यति स्नेक्ष्यति अस्नेहिष्यत् अस्नेक्ष्यत्	स्नेहितुम् स्नेढुम् स्नेधुम्
स्पन्द् I A To throb	स्पन्दते स्पन्द्यते	अस्पन्दत अस्पन्द्यत	स्पन्दताम् स्पन्द्यताम्	स्पन्देत् स्पन्द्येत	पस्पन्दे ,,	स्पन्दिष्यते अस्पन्दिष्यत	स्पन्दितुम्

विधयर्थक विशेषण Poten. Parti- ciple, तद्य, य अनयि	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (छद्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्) कर्मणि वा भाव, तवत् (कवतु) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक स्वा and ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रयोजक (गिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सञ्चन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (छद्) Aorist
सृष्टव्य	सृष्टा	सृष्ट सृष्टवत्	सृष्टा	सृजत् सृज्यमान	सर्जयति-ते सृज्यात्	सिसृक्षति	असृष्टा
सेवितव्य	सेविता	सेवित सेवितवत्	सेवित्वा	सेवमान सेव्यमान	सेवयति-ते सेविषीष्ट	सिसेविषते	असेविष्ट
सातव्य	साता	सित सितवत्	सित्वा अवसाय	स्यत् सीयमान	साययति-ते सेयात्	सिषासति	असात् असासीत्
स्खलितव्य	स्खलिता	स्खलित स्खलितवत्	स्खलित्वा	खलत् खल्यमान	स्खलयति-ते स्खल्यात्	चिस्खलिषति	अस्खालीत्
स्तनितव्य	स्तनिता	स्तनित स्तनितवत्	स्तनित्वा	स्तनत् स्तन्यमान	स्तनयति-ते स्तन्यात्	तिस्तविषति	अस्तनीत् अस्तानीत्
स्तम्भितव्य	स्तम्भिता	स्तब्ध स्तब्धवत्	स्तम्भित्वा स्तब्ध्वा	स्तम्भुवत् 5 स्तम्भन्त् 9 स्तम्भ्यमान	स्तम्भयति-ते स्तम्भ्यात्	तिस्तम्भिषति	अस्तम्भत् अस्ताम्भीत्
स्तोतव्य	स्तोता	स्तुत स्तुतवत्	स्तुत्वा	स्तुवत् स्तुवान स्तुयमान	स्तावयति-ते स्त्यात् स्तोषीष्ट	तुष्टुषति ते	अस्तावीत् अस्तोष्ट
स्थातव्य	स्थाता	स्थित स्थितवत्	स्थित्वा प्रस्थाय	तिष्ठत् स्थायमान	स्थापयति-ते स्थेयात्	तिष्ठासति	अस्थात्
स्नातव्य	स्नाता	स्नात स्नातवत्	स्नात्वा	क्षात् क्षायमान	क्षापयति-ते क्ष्यात् क्षेयात्	सिक्खासति	अक्खासीत्
स्नेहितव्य स्नेढव्य स्नेग्धव्य	स्नेहिता स्नेढा स्नेग्धा	स्निग्ध स्नीढ स्निग्धवत् स्नीढवत्	स्निहित्वा स्ने- हित्वा स्नीढ्वा स्निग्ध्वा उपस्निग्ध	स्निह्यत् स्निह्यमान	स्नेहयति-ते स्निह्यात्	सिस्निहिषति सिस्नेहिषति सिस्निक्षति	अस्निहत्
स्पन्दितव्य	स्पन्दिता	स्पन्दित स्पन्दितवत्	स्पन्दित्वा परिस्पन्द्य	स्पन्दमान स्पन्द्यमान	स्पन्दयति स्पन्दिषीष्ट	पिस्पन्दिषति	अस्पन्दिष्ट

धातु	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	आज्ञार्थ (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे	परोक्षभूत (लिट्) Perfect कर्तरि, कर्मणि वा भावे	भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृङ्) Condi- tional	हेत्वर्थक Infinitive तुम्
स्पृश् ६ P. To touch	स्पृशति स्पृश्येत	अस्पृशत् अस्पृश्यत	स्पृशतु स्पृश्यताम्	स्पृशेत् स्पृश्येत	पस्पृश पस्पृशे	स्पृक्ष्यति स्पृक्ष्यति अस्पृक्ष्यत् अस्पृक्ष्यत्	स्पृष्टुम् स्पृष्टुम्
स्पृह् १० U. To desire	स्पृह्यति-ते स्पृह्यते	अस्पृह्यत्-त अस्पृह्यत	स्पृह्यतु-ताम् स्पृह्यताम्	स्पृह्येत्-त स्पृह्येत	स्पृह्याञ्चकार etc स्पृह्याञ्च के etc	स्पृह्यिष्यति-ते अस्पृह्यिष्यत् -त स्मेष्यते अस्मेष्यत	स्पृह्यितुम् स्मेतुम्
स्मि I A. To smile, to bloom	स्मयते स्मीयते	अस्मयत अस्मीयत	स्मयताम् स्मीयताम्	स्मयेत् स्मायेत	सस्मार सस्मरे सिष्मिये ,,	स्मरिष्यति अस्मरिष्यत् -त स्मेष्यते अस्मेष्यत	स्मृतुम् स्मेतुम्
स्मृ I A. To remember	स्मरति स्मर्यते	अस्मरत् अस्मर्यत	स्मरतु स्मर्यताम्	स्मेरत स्मर्येत	सस्मार सस्मरे सस्यन्दे ,,	स्मरिष्यति अस्मरिष्यत् -त स्यन्दिष्यते स्यन्त्स्यते अस्यान्दिष्यत अस्यन्त्स्यत	स्मृतुम् स्यन्तुम्
स्यन्द् I A. To ooze, to trickle	स्यन्दते स्यद्यते	अस्यन्दत अस्यद्यत	स्यन्दताम् स्यद्यताम्	स्यन्देत् स्यद्येत	सस्यन्दे ,,	स्यन्दिष्यते स्यन्त्स्यते अस्यान्दिष्यत अस्यन्त्स्यत	स्यन्दिष्यतुम् स्यन्तुम्
संस I A. To fall down	संसते सस्यते	असंसत असस्यत	संसताम् सस्यताम्	संसेत सस्येत	ससंसे ससंसे सस्वञ्जे or सस्वजे	संसिष्यते असंसिष्यत -त स्वङ्क्ष्यते अस्वङ्क्ष्यत	संसितुम् स्वङ्क्ष्यतुम्
स्वञ्ज् I A. To embrace	स्वजते स्वज्यते	अस्वजत अस्वज्यत	स्वजताम् स्वज्यताम्	स्वजेत् स्वज्येत	सस्वञ्जे or सस्वजे	स्वङ्क्ष्यते अस्वङ्क्ष्यत	स्वङ्क्ष्यतुम्
स्वप् २ P. To sleep, to repose	स्वपिति सुप्यते	अस्वपत् अस्वपीत् असुप्यत	स्वपितु सुप्यताम्	स्वप्यात् सुप्येत	सुष्वाप सुषुपे	स्वप्स्यति अस्वप्स्यत्	स्वप्तुम्
स्वाद १ A. To taste	स्वादते स्वाद्यते	अस्वादत अस्वाद्यत	स्वादताम् स्वाद्यताम्	स्वादत स्वाद्येत	सस्वादे ,,	स्वादिष्यते अस्वादिष्यत	स्वादितुम्
हन् २ U. To kill	हन्ति हन्यते	अहन् अहन्यत	हन्तु हन्यताम्	हन्यात् हन्येत	जघान जघ्ने	हनिष्यति अहनिष्यत्	हन्तुम्

विशेषण विध्यर्थक Poten. Parti- ciple, तद्य, य अनाथि	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Parti- ciple त (क्) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्वत्) कर्तरि	पूर्वकाल- वाचक त्वा and ल्यप् (य) Gerund	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शतृ, शानच्)	प्रबोधक (गिजन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुङ्) Aorist
स्पर्ष्टव्य स्पर्ष्टव्य	स्पर्ष्टा स्पर्ष्टा	स्पर्ष्ट स्पर्ष्टवत्	स्पर्ष्टा	स्पर्ष्टात् स्पर्ष्टयमान	स्पर्ष्टयति-ते स्पर्ष्टयात्	पिस्पर्ष्टति	अस्पर्ष्टत् अस्पर्ष्टाक्षीत् अस्पर्ष्टाक्षीत्
सृष्टव्य सृष्टव्य	सृष्टयिता	सृष्टित सृष्टितवत्	सृष्टयित्वा	सृष्टयत् सृष्टयमाण सृष्टयमाण	सृष्टयति सृष्टयात् सृष्टयिषीष्ट	पिसृष्टयिष- ति-ते	अपसृष्टत्-त
स्मेतव्य	स्मेता	स्मित स्मितवत्	स्मित्वा	स्मयमान स्मीयमान	स्माययति स्मा पयते स्मेषीष्ट	सिष्मयिषते	अस्मेष्ट
स्मर्तव्य	स्मर्ता	स्मृत स्मृतवत्	स्मृत्वा विस्मृत्य	स्मरत् स्मर्यमाण	स्मारयति-ते स्मर्यात्	सुस्मर्यते	अस्मरत्-त
स्यन्दितव्य स्यन्तव्य	स्यन्दिता स्यन्ता	स्यन्न स्यन्नवत्	स्यन्दित्वा स्यन्त्वा निस्यद्य	स्यन्दमान स्यद्यमान	स्यन्दयति-ते स्यन्दिषीष्ट स्यन्त्सीष्ट	सिस्यन्दिषते सिस्यन्त्सते सिस्यन्त्सति	अस्यदत् अस्यन्दिष्ट अस्यन्त
संसितव्य	संसिता	सस्त सस्तवत्	संसित्वा सस्तत्वा	संसमान सस्त्यमान	संसयति-ते संसिषीष्ट	सिंसंसिषते	असस्तत् असंसिष्ट
स्वङ्कतव्य	स्वङ्कता	स्वक्त स्वक्तवत्	स्वङ्क्त्वा स्वक्त्वा परिष्वज्य	स्वजमान स्वज्यमान	स्वजयति-ते स्वङ्क्षीष्ट	सिस्वङ्क्षते	अस्वङ्क्त
स्वप्तव्य	स्वप्ता	सुप्त सुप्तवत्	सुप्त्वा	स्वपत् सुप्यमान	स्वापयति-ते सुप्यात्	सुपुप्सति	अस्वाप्सीत्
स्वादितव्य	स्वादिता	स्वादित स्वादितवत्	स्वादित्वा	स्वादमान स्वाद्यमान	स्वादयति-ते स्वादिषीष्ट घातयति-ते वध्यात्	सिस्वादपते जिघांसति	अस्वादित् अवधीत्(आह त अवधिष्ट)
हन्तव्य	हन्ता	हत हतवत्	हत्वा	घ्नत् हन्यमान			

धातु .	वर्तमान (लट्) Present कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	अनद्यतन भूत (लङ्) Imper- fect. कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	आज्ञाय (लोट्) Impera- tive, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	विध्यर्थ (विधिलिङ्) Potential कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	परोक्षभूत (लिट्) Perfect, कर्तरि, कर्मणि वा भावे.	द्वि. भविष्यत् (लृट्) Second Future & संकेतार्थ. (लृट्) Condi- tional	हेत्वर्थक तुम्. finitive
हस् I. P. To smile,	हसति हस्यते	अहसत् अहस्यत	हसतु हस्यताम्	हसेत् हस्येत	जहास जहसे	हसिष्यति अहसिष्यत्	हसितुम्
हा 3 P. To abandon	जहाति हीयते	अजहात्-द् अहीयत	जहातु हीयताम्	जह्यात् हीयेत	जहौ जहे	हास्यति अहास्यत्	हातुम्
हि 5 P. To send, to promote	हिनोति हीयते (प्रहिणोति)	अहिनोत् अहीयत (प्राहिणोत्)	हिनोतु हीयताम् (प्रहिणोतु)	हिनुयात् हीयेत (प्रहिणुयात्)	जिघाय जिघ्ये (प्रजिघाय)	हेष्यति अहेष्यत्	हेतुम्
हिस् 7 P. To kill	हिनस्ति हिस्यते	अहिनत्-द् अहिस्यत	हिनस्तु हिस्यताम्	हिंस्यात् हिंस्येत	जिहिंस जिहिंसे	हिंसिष्यति अहिंसिष्यत्	हिसितुम्
हु 3 P. To perform sacrifice, to offer,	जुहोति हूयते	अजुहोत् अहूयत	जुहोतु हूयताम्	जुहुयात् हूयेत	जुहाव जुहवा- ञ्कार etc जुहुवे जुहवा ञ्कारे etc	होष्यति अहोष्यत्	होतुम्
हृ I U. To lead, to carry	हरति-ते ह्रियते	अहरत्-त अह्रियत	हरतु-ताम् ह्रियताम्	हरेत्-त ह्रियेत	जहार जहे	हरिष्यति अहरिष्यत्	हर्तुम्
हृष् 4 P. To be de- lighted,	हृष्यति हृष्यते	अहृष्यत् अहृष्यत	हृष्यतु हृष्यताम्	हृष्येत् हृष्येत	जहर्ष जहृषे	हर्षिष्यति अहर्षिष्यत्	हर्षितुम्
हु 2 A. To conceal	हुते हूयते	अहुत अहूयत	हुताम् हूयताम्	हवीत हूयेत	जुहुवे ,,	होष्यते अहोष्यत	होतुम्
ही 3 P. To blush to be ashamed	जिह्वेति हीयते	अजिह्वेत् अहीयत	जिह्वेतु हीयताम्	जिह्वीयात् हीयेत	जिह्वाय or जि ह्वाञ्कार etc जिह्वीये or जिह्वाञ्कारे	हेष्यति अहेष्यत्	हेतुम्
ह्लाद् I A. To be glad	ह्लादते ह्लाद्यते	अह्लादत अह्लाद्यत	ह्लादताम् ह्लाद्यताम्	ह्लादेत ह्लाद्येत	जह्लादे ,,	ह्लादिष्यते अह्लादिष्यत	ह्लादितुम्
ह्वे I U. To call, to invoke	ह्वयति-ते ह्वयते	अह्वयत्-त अह्वयत	ह्वयतु-ताम् ह्वयताम्	ह्वयेत्-त ह्वयेत	जुहाव जुहुवे	हास्यति-ते अहास्यत्-त	ह्वतुम्

प्रत्यय	तृच् प्रत्ययान्त and प्र० भविष्यत् (लुट्) First Future	भूतकाल- वाचक विशेषण Past Participle त (क्त) कर्मणि वा भावे, तवत् (क्तवत्) कर्तरि	वर्तमानकाल- वाचक विशेषण Present Participle कर्तरि कर्मणि वा भावे (शत्, शानच्)	प्रयोजक (गिजिन्त) Causal and आशीर्लिङ् Bene- dictive	इच्छार्थक. (सन्नन्त) Desidera- tive	सामान्यभूत (लुट्) Aorist
हसि	हसिता	हसित हसितवत्	हसित्वा	हसत् हस्यमान	हासयति-ते हस्यात्	जिहसिषति अहसीत्
हा	हाता	हीन हीनवत्	हित्वा विहाय	जहत् हीयमान	हापयति-ते हेयात्	जिहासति अहासीत्
हे	हेता	हित हितवत्	हित्वा प्रहित्य	हिन्वत् हीयमान	हाययति-ते हीयात्	जिहीषति अहैषीत्
हिंसि	हिंसिता	हिंसित हिंसितवत्	हिंसित्वा	हिंसत् हिंस्यमान	हिंसयति-ते हिंस्यात्	जिहिंसिषति अहिंसीत्
हो	होता	हुत हुतवत्	हुत्वा	जुह्वत् हूयमान	हावयति-ते हूयात्	जुह्वति अहोषीत्
हर्ति	हर्ता	हृत हृतवत्	हृत्वा प्रहृत्य	हरत्-हरमाण ह्रियमाण	हारयति-ते ह्रियात्	जिहर्षति-ते अहर्षीत्
हर्षि	हर्षिता	हृष्ट हृष्टवत्	हृष्ट्वा हर्षित्वा	हृष्यत् हृष्यमाण	हर्षयति-ते हृष्यात्	जिहर्षिषति अहर्षीत्
होत	होता	हुत हुतवत्	हुत्वा	हुवान हूयमान	ह्वावयति-ते ह्वोषीष्ट	जुह्वते अहोष्ट
हेत	हेता	हीत हीतवत् हीण हीणवत्	हीत्वा प्रहीय	जिह्वयत् हीयमाण	हेपयति-ते हीयात्	जिहीषति अहैषीत्
हादि	हादिता	हन्न हन्नवत्	हादित्वा आह्वय	हादमान हाद्यमान	हादयति-ते हादिषीष्ट	जिहादिषते अह्वयति-ते
हात	हाता	हूत हूतवत्	हूत्वा आहूय	हूयत् हूय- मान हूयमान	हाययति-ते हू- यात् हासीष्ट	अहूयति-ते अह्वस्त

Digitized by Anandashri Prasad Foundation. Please make the Corrections before using the book.

Page.	Column	Incorrect	Correct	Page	Column	Incorrect	Correct
१	६	आदि	आदे	४३	५	बाधे	बोधेत्
१	३	प्राणीत	प्राणीत्	४४	५	बोधत	बोधत्
१	१	पला changed to	परा changed to	॥	६	भक्ष्या	भक्ष्यात्
२	७	अञ्जिजिषीत	अञ्जिजिषति	॥	८	अबुधत	अबुधत्
६	१	अन्वेषिव्य	अन्वेषितव्य	॥	॥	अबोधत्	अबोधीत्
११	७	अक्षस्यत	अक्षंस्यत	४५	५	भुज्यत	भुज्येत
१२	३	क्षालित्	क्षालित	४६	७	बुभूषिषयि	बुभूषिष्यति
१८	६	चकारयात्	चक्रास्यात्	४७	३	अभ्राज्जत	अभ्राज्य
१९	७	च्योष्यति	चोष्यते	॥	४	भ्राजताम	भ्राजता
२०	५		Insert चिन्वान	॥		भ्राज्यताम	भ्राज्यत
२०	६	Insert Ben.	ख्यायात् ख्येयात्	॥	५	माद्येत	माद्येत्
		ख्यासीष्ट कशायात्	कशेयात् कशासीष्ट	॥	७	भ्राजिष्यति	भ्राजिष्य
२२	१	छेतव्य	छेत्तव्य	४८	६		Insert मध्या
२३	४	तर्क्यतु	तर्कयतु	५०	८	अमुच्छीत्	अमूच
२५	१	त्रे	त्रै	५३	४	युद्धताम्	युध्य
॥	४	त्रपेताम्	त्रपताम्	५३	५	युजीत	युजि
२६	६	तृप्यात्	तृप्यात्	५४	८	अयावात्	अय
॥	॥	दण्डयति	दण्ड्यात् Ben.	५५	२	विरंस्यते	विर
२८	५	दादन	ददान	५५	४	रिक्त	रिण
३०	२	द्रातो	द्रोता	५६	५	विरमत	वि
३२	३	द्रुढ	द्रूढ	५६	६	रज्यात	रज
॥	॥	द्रुढवत्	द्रूढवत्	५६	८	अरात्सति	अ
३४	५	नन्दत	नन्दत्	५७	३	अरुद्धयत	अ
३५	७	अनेष्यत	अनेष्यत्	५७	४	लङ्घतु	लङ्घ
३७	७	अपठिष्यत	अपठिष्यत्	६३	३	उष्यते	औ
३९	७	अपूरिष्यत	अपूरिष्यत्	॥	४	अवपत्-त	वप
४०	६	पुष्यात्	पुष्यात्	६४	५	ब्रुवाण	उ
॥	६		Insert ग्यायिषीष्ट Ben	॥	॥	वन्नान	व
॥	८	आपषत्	अपिषत्	६६	८	अविविडम्बयत्	आ
॥	॥	अपीपिडत्	अपीपिडत्-त	७०	८	अशासीष्ट	आ
॥	॥	अपिपीडत	अपिपीडत्-त	७२	४	शात्वा	शी
॥	॥	अपुषत	अपुषत्	॥	५	शिषत्	शि
॥	॥	अपारत्	अपूरीत्	॥	७	अशिशासते	आ
४१	७	प्रीथ्यते	प्रथिष्यते	७४	६	राज्यात्	सज

Please note that the page nos 64 and 71 have been interchanged.

By The Same Author

संस्कृत शब्दरूपावलि

Price As.

Practical Sanskrit Grammar

In the Pr

(Useful for High School and Intermediate Students)

BOOKS BY. H. N. NENE.

M. A., L. T.

संस्कृत १ लें पुस्तक

किंमत १। रुपया

संस्कृत २ रें पुस्तक

किंमत १॥ रुपया

संस्कृत पुष्पहार

किंमत १ रुपया

शरील पुस्तकें मध्यप्रांत-वन्हाड व मुंबई बालावाल्याने हायस्कूलसाठी 'क्रमिक' म्हणून मंजूर केली आहेत.

शिक्षणकला व मानसशास्त्र

किंमत २॥ रुपये

चक्रधरसिद्धान्तसूत्रे अथवा

किंमत १॥ रुपया

ज्ञानेश्वरपूर्वकालीन मराठी-गद्य

By Prof. V. V. Mirashi.

१ हर्षचरितसारः (With an easy Sanskrit Commentary, Introduction and notes.) Price Rs. 2-0-0

२ लघुसिद्धान्तकौमुदी प्रथमो भागः (With an easy Sanskrit Commentary and notes.) Price Rs. 2-8-0

(Sanctioned for High School libraries in C. P. & Berar)

To be had at

ALKARNI BOOK DEPOT

Mahal Nagpu

BRISLEY BROTHERS,

Sitabaldi Na